

GEWESTELIJKE BELEIDSVERKLARING

Meer nog dan voorheen staat Brussel voor een tweesprong.

Sinds het 25 jaar geleden het levenslicht zag, is de eerste roeping van het Brussels Hoofdstedelijk gewest steeds geweest een stadsproject uit te bouwen gericht op de levenskwaliteit van zijn inwoners en gefundeerd op solidariteit en onderlinge nabijheid.

Aan de hand van deze centrale doelstelling heeft Brussel zijn lot in eigen handen genomen en een weldoordacht duurzaam bestuur ingesteld in het belang van zijn inwoners : de wijken zijn grondig vernieuwd, de uitrustingen en de dienstverlening aan de bevolking uitgebouwd, de verstedelijking en de ordening van het grondgebied voorzien van een samenhangende omkadering...

De zesde staatshervorming biedt het Gewest nieuwe bevoegdheden, nieuwe instrumenten om te hanteren (toerisme, economie, werk, opleiding, veiligheid...) en een rechtvaardige structurele financiering. Deze nieuwe bevoegdheden moeten worden uitgevoerd en geëvalueerd in het licht van de reëel overgehevelde middelen.

Wij staan voor de opdracht deze nieuwe kaarten te verdelen, nieuwe kansen te creëren voor Brusselaars en bruggen te slaan tussen het gewestelijk en het Gemeenschapsbeleid.

Wij wensen een « Brussels gewestelijk project » uit te tekenen rond duidelijke prioriteiten. Deze prioriteiten moeten concrete vorm krijgen door middel van performante en permanent geëvalueerde openbare instrumenten.

Het doel : efficiënt focussen op deze prioriteiten door ontzuijing van de gewestelijke bevoegdheden en door de samenwerking tussen alle in Brussel

aanwezige overheden te versterken.

Dit gewestelijk project gaat uit van de 7 voornaamste uitdagingen waar het Brussels Gewest de eerstvolgende jaren voorstaat :

1. de bevolkingsgroei
2. de ontwikkeling van de economie, de werkgelegenheid, de beroepsopleiding en het onderwijs
3. de mobiliteit
4. de strijd tegen de dualisering van de stad en de armoede
5. de levenskwaliteit
6. de huisvesting
7. de internationalisering

In een Gewest dat één van de grootste bevolkingsexplosies ondergaat van heel Europa en dat kampt met een toenemende sociaal-economische tweedeling kan enkel een optimaal beheer van het grondgebied (complementair met het beleid van de Gemeenschappen) tegemoetkomen aan de behoeften van onze bevolking en een toekomst waarborgen voor ons Gewest.

Het heeft een nieuwe globale visie nodig en een nauwkeurige sturing waartoe enkel de gewestelijke overheid op een efficiënte wijze in staat is.

De optimale benutting van het menselijk kapitaal in het onderwijs-, kwalificerings- en beroepsopleidingsbeleid is essentieel om een toekomst te bieden aan elke burger, om hem zelfstandig te maken en de sociale cohesie te onderbouwen.

Daarom zal de gewestelijke overheid er zich op toeleggen dat door de hefboomen vanuit de gemeenschappen kan worden voldaan aan de behoeften en de verwachtingen van de burgers binnen hun levenssfeer.

De economische ontwikkeling van Brussel is even fundamenteel. Daarom zal de regering al het mogelijke doen om de oprichting van ondernemingen en bijkomende jobs voor Brusselaars te stimuleren.

Naar aanleiding hiervan moeten de gewestelijke instrumenten ook onderworpen worden aan een rationalisering en een herdimensionering om te kunnen beantwoorden aan de uiteenlopende uitdagingen die deze legislatuur in zich draagt en de behoeften van de Brusselaars opnieuw centraal te

stellen binnen het toekomstig beleid.

Dit vereist een nieuwe omschrijving van de gewestelijke instrumenten op basis van een concentratie van middelen, een efficiënt optreden, een hergroepering van een heel aantal entiteiten en het permanent evalueren van de efficiëntie van het overheidsbeleid.

Het vereist evenzeer een volledige 'reset' van de begroting om zeker te zijn dat elke euro wordt uitgegeven om de prioriteiten van het Regeerakkoord te verwezenlijken.

Ten slotte zal het Brussels Gewest samen met de andere beleidsniveaus die op het Brussels grondgebied bevoegdheden dragen (Gemeenschappen, gemeenten) een proactieve dynamiek tot stand brengen met het oog op een samenhangend beheer van alle materies die op gewestelijk niveau oplossingen vereisen (onderwijs, beroepsopleiding, mobiliteit, ruimtelijke ordening...) en een gewaarborgde efficiëntie van het buurtbeleid.

Het zal tevens nauw samenwerken met de Federale Staat en de beide andere Gewesten van het land, onder meer om een overlegstrategie tot stand te brengen voor de ontwikkeling van het Brussels grootstedelijk gebied waarin ieders behoeften en doelstellingen wederzijds in aanmerking genomen kunnen worden.

Dit regeerakkoord heeft als ambitie de grote lijnen uit te zetten voor het beleid tijdens de volgende vijf jaar.

De partijen die dit akkoord ondertekenen, zijn er zich van bewust dat bepaalde grote projecten die de Regering gaat opstarten pas tegen 2025 verwezenlijkt zullen zijn. Maar wij zijn vastbesloten om nu de fundamenten te leggen van hoe Brussel er over 10 jaar zal uitzien.

Hoofdstuk 1 – Een nieuwe impuls voor de economie en de werkgelegenheid voor Brusselaars

Het drieluik « onderwijs – beroepsopleiding – werk » is zonder twijfel één van de voornaamste pijlers van het werk van deze Regering.

Deze drie uitdagingen moeten aan een permanente onderlinge dialoog worden onderworpen als concrete uitwerking van het principe van het levenslang leren.

Het onderwijs is één van de doorslaggevende factoren in de maatschappelijke en economische ontwikkeling van een Gewest. Maar uiteraard is het onderwijs een gemeenschapsbevoegdheid en moet het dat ook blijven.

Toch is het aangewezen dat het Brussels Gewest en de gemeenschapsoverheden samen nadenken over de toekomst van het onderwijs en de vorming door specifiek naar mogelijke nauwe samenwerkingsverbanden en synergieën toe te werken ten voordele van de inwoners van Brussel.

De werkloosheid in Brussel blijft te hoog, ondanks alle initiatieven die worden ondernomen: 20 % werkloosheid, soms meer dan 30 % bij jonge mensen van onder de 25 jaar (met piekwaarden in een aantal wijken), van wie een al te groot aantal de schoolcyclus beëindigt zonder voldoende kwalificatie.

Deze cijfers laten geen twijfel bestaan over de omvang van de uitdaging die zich stelt voor ons Gewest. De economische en sociale gevolgen van dit fenomeen zijn helaas goed gekend : een hele generatie die zich opgeofferd voelt.

En dan vooral wanneer, zoals in Brussel, de grote meerderheid van de jongeren een migrantenachtergrond heeft en, bovenop problemen met de socio-professionele inschakeling, ook moeten opboksen tegen een niet aflatende discriminatie bij aanwerving.

Daarnaast blijft een sterke en gezonde economie uiteraard de hefboom bij uitstek voor jobcreatie. De Regering zal hiertoe steun verlenen aan ondernemingen en zij die werkzaamheden ontplooiën om Brussel uit te bouwen tot de Belgische hoofdstad van de ondernemingsgeest.

De maatregelen gericht op een versteviging van de economische dynamiek van ons Gewest zullen transversaal geïntegreerd worden in alle gewestelijke beleidsmateries, zoals bijvoorbeeld mobiliteit, netheid en ruimtelijke ordening.

I. Een ambitieuze alliantie van werk en opleiding

Om in samenwerking met de onderwijswereld en het bedrijfsleven te slagen in het opzet van de alliantie van werk en opleiding zal de Regering over meerdere jaren becijferde doelstellingen vastleggen, meer bepaald met betrekking tot het percentage nieuwe jobs, begeleiding en tewerkstelling, het aantal stages (Individuele beroepsopleiding (IBO), instapstages, stages in het alternerend leren...) en opleidingen voor de openbare, de associatieve en de privésector.

Deze Alliantie zal zich toelagen op een welbepaald aantal duidelijke en operationele doelstellingen die beantwoorden aan de prioriteiten van deze Algemene Beleidsverklaring.

Het sociaal overleg zal de basis vormen van deze Alliantie en moet de hoeksteen blijven van ons sociaal model.

Daarom herbevestigt de Regering dat er dringende nood bestaat aan een sterk sociaal overleg dat steunt op een constante sociale dialoog tussen de sociale partners onderling en met de Regering.

“Het Brussels Economisch en Sociaal Overlegcomité (BESOC) wordt uitgebreid met de gemeenschapsoverheden. Het wordt de plaats waar de strategische oriëntering van deze alliantie wordt uitgewerkt. Er komt een concreet plan voor gemeenschappelijke actie en voor opvolging van de verschillende betrokken actoren- en beleidsniveaus (het plaatselijke niveau, het Gewest en de

gemeenschapsoverheden) om werk en opleiding voor Brusselaars te bevorderen.

Binnen het uitgebreid BESOC wordt een operationele Task force « werk-opleiding-onderwijs-ondernemen» opgericht, bestaande uit de actoren van het BESOC samen met de openbare diensten voor arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding die actief zijn op het grondgebied van het Gewest (Actiris, Bruxelles Formation, VDAB) en vertegenwoordigers van de onderwijswereld (verplicht onderwijs, hoger onderwijs, sociale promotie...).

Met de hulp van de ondernemingen zal deze Task force er onder meer mee belast worden, een kadaster samen te stellen van nieuwe behoeften en nieuwe beroepen en te anticiperen op het spanningsveld tussen activiteiten enerzijds, de beroepen en opleidingen en anderzijds de manier waarop de arbeidsmarkt en de profielen evolueren.

Zij moet eveneens samenwerkingen voorstellen voor stages en startbanen, gericht op risicogroepen en leerlingen meer bepaald via alternerende opleidingen.

De Regering zal deze Task force ook vragen alle mogelijkheden te bestuderen om systematisch alle vacante betrekkingen bij de ondernemingen over te maken aan Actiris. Deze systematisering moet gepaard gaan met een bestendigde en verbeterde specifieke dienst die de aanbiedingen van Actiris tot bij de ondernemingen brengt.

Ten slotte zal deze Task force ook de bevoorrechte plaats van overleg zijn voor de heroriëntering van het tewerkstellingsbeleid die voortvloeit uit de overdrachten van de zesde staatshervorming.

Deze Task force zal nauw samenwerken met de Regering teneinde een optimale operationalisering van de doelstellingen van de Alliantie te verwezenlijken. Zo zal zij onder meer worden verzocht tegen eind 2014 de fundamenten van deze Alliantie voor te leggen aan de Regering.

Bovendien zal de Regering een evenwichtige steun aan de sociale partners waarborgen met het oog op de kwaliteit van de sociale dialoog. Ook zal de

regering in overleg met de sociale partners de van het sociale overlegniveau rationaliseren.

II. De Brusselse Jeugdwaarborgregeling en het inschakelingscontract

De eerste prioriteit bestaat erin opnieuw hoop te geven aan onze jeugd.

Het jaargemiddelde voor de jonge niet-werkende werkzoekenden in Brussel bedraagt 14.800 eenheden. 9.200 van deze jongeren zijn laaggeschoold (62,4%) en 5.700 zijn langer dan een jaar inactief (38,4%).

Uit deze cijfers blijkt duidelijk de omvang van de uitdaging.

Via het mechanisme van de jongerenwaarborg wordt elke jongere tussen 15 en minder dan 25 jaar die zijn studies onsuccesvol beëindigt binnen de maand geïnformeerd over de diensten waarop hij of zij recht heeft. Dit teneinde een balans op te maken gevolgd door een oriëntering binnen de vier maanden, hetzij naar een job, hetzij naar een stage, hetzij naar een beroepsopleiding of een terugkeer naar studies. Indien nodig zal ondersteuning inzake maatschappelijke integratie, een noodzakelijke stap op weg naar beroepsinschakeling geboden worden.

Hetzelfde zal gelden voor iedere jongere tussen 18 en minder 25 jaar die zich nieuw inschrijft als werkzoekende bij Actiris.

De middelen zullen prioritair gebruikt worden voor laag- of ongeschoolde jongeren en personen met een opleidingsprofiel dat niet beantwoordt aan de behoeften van de arbeidsmarkt.

Daarbij bestaat de doelstelling van de Regering erin jaarlijks 6.000 maatregelen te financieren voor jongeren die zich inschrijven bij Actiris, hetzij:

- 3.000 beroepsopleidingen
- 2.000 stages en
- 1.000 jobs

Deze doelstelling van 6.000 maatregelen beantwoordt aan het aantal jongeren dat na hun studies binnen de zes maanden na hun inschrijving bij Actiris geen werk vindt.

Om een eerste kwalitatieve werkervaring te kunnen bieden aan werkzoekenden jonger dan 25 jaar die sinds 18 maanden werkloos zijn en geen job hebben gevonden ondanks alle positief beoordeelde inspanningen, zal de Regering een Inschakelingscontract instellen (een deel van de 1.000 bovenvermelde bijkomende jobs). Dit contract voor een eerste inschakeling zal een voltijdse betrekking inhouden voor 12 maanden, zowel bij de overheid als bij privébedrijven.

Hiertoe zal de Regering voorrang verlenen aan opleiding in de onderneming. Per sector wordt overleg met de sociale partners geprogrammeerd in het begin van de legislatuur.

Het budget dat vereist is voor deze maatregel om duurzame en kwalitatieve tewerkstelling te bevorderen, zal inzonderheid komen van een rationalisering van de geregionaliseerde toelagen en van de 'reset' van de bestaande tewerkstellingsprogramma's van het Gewest.

De financiering van de Jongeregarantie is verzekerd voor de jaren 2014 en 2015. Het gaat om 39 miljoen euro, voor 2/3 gefinancierd met Europese middelen en voor 1/3 met gewestelijk geld, door de Gemeenschappen en de Gemeenschapscommissies.

De Regering verbindt zich ertoe deze middelen een duurzaam karakter te verlenen voor de periode 2016-2019, ongeacht of de Europese financiering aanhoudt of niet, na een gunstige evaluatie van de maatregel.

De Regering zal tevens het Brussels Jongerenwaarborgplan een duurzaam karakter verlenen. Hiertoe zal het stuurcomité de werkzaamheden voortzetten onder impuls van de Minister-President en de Ministers bevoegd voor Werk, Economie, Beroepsopleiding en Onderwijs die bevoegd zijn in Brussel. Dit stuurcomité wordt onder meer belast met de permanente evaluatie van de verschillende maatregelen die ingeschreven zijn onder de Jongerenwaarborg.

Het Inschakelingscontract van zijn kant zal gefinancierd worden via een rationalisering van de toelagen die geregionaliseerd worden, waarbij dubbel gebruik wordt afgeschaft, alsook toelagen die enkel eenmalige effecten creëren.

Daarnaast zal de regering– binnen de beschikbare begrotingsmiddelen – de activering versterken (700 tot 1.000 euro) voor jongeren met of zonder diploma van het secundair onderwijs en zonder diploma van het hoger onderwijs die al langer dan 6 maanden zijn ingeschreven bij Actiris voor een periode van 24 maanden.

III. Geheroriënteerde tewerkstellingsinitiatieven voeren die beter aansluiten bij de zesde staatshervorming

GECO's

De Regering beoogt een sterkere heroriëntering van het GECO-beleid ingevolge de zesde staatshervorming.

Eerst en vooral zal de Regering de noodzakelijke middelen vrijmaken met het oog op een analyse van alle individuele GECO-betrekkingen die momenteel zijn toegekend (meer dan 6.000 equivalent voltijdse banen) en van de kwaliteit van de geleverde dienstverlening. Deze moet zijn afgerond ten laatste tegen begin 2015.

Het doel van deze analyse is de instandhouding van een GECO-beleid in ons Gewest, maar vooral een heroriëntering van de betrokkenen naar de plaatsen die hieraan de grootste behoefte hebben (zoals bijvoorbeeld de kinderopvang) binnen een beleid dat deze doelgroep beter activeert en eventueel een herbestemming van de begrotingsmiddelen voorziet voor het voeren van een algemener activeringsbeleid.

De analyse moet uitgaan van het streven van de Regering om het GECO-beleid in de toekomst uit te bouwen tot een activeringsbeleid voor werkzoekenden (daarbij zal worden onderzocht of de inschrijvingsduur van zes maanden als

werkzoekende voor personen jonger dan 40 jaar kan worden afgeschaft), wat inhoudt dat een GECO-betrekking een springplank moet zijn naar een duurzame baan.

De begroting die aan GECO's wordt besteed, wordt daarom voortaan in overeenstemming gebracht met de middelen van de Jongerenwaarborg en de activering van werkzoekenden (overgeheveld).

Activering

Dit activeringsbeleid voor de werkzoekenden wordt – samen met de verminderde sociale bijdragen voor doelgroepen – overgeheveld naar het Brussels Gewest. Het eerste engagement van de Regering hiervoor is het waarborgen van de rechtszekerheid voor alle maatregelen die momenteel gelden, en dit tot zij verstrijken.

Vervolgens zullen deze beleidselementen prioritair worden benut voor de tewerkstelling van Brusselse werkzoekenden, met uitdrukkelijke voorrang voor jongeren, langdurig werklozen en laaggeschoolden. Daartoe moet in de eerste plaats gebruik worden gemaakt van het activeringsbeleid.

In overleg met de beide andere Gewesten en met het federaal niveau zullen de vermindering van de algemene en sectorale lasten, waarvoor de federale overheid bevoegd is, en de doelgroepenkorting, een gewestelijke bevoegdheid, gecoördineerd worden om ze complementair te maken.

Een ambitieus tewerkstellingsbeleid vereist eveneens begeleiding en kwalitatief hoogstaande diensten, zo dicht mogelijk bij de realiteit van elke werkzoekende, met een dienstverlening die is aangepast aan de behoeften van de ondernemingen en de specifieke kenmerken van de Brusselse arbeidsmarkt.

Om zo snel mogelijk na de inschrijving van de werkzoekenden te starten met de begeleiding met het oog op optimale kansen op inschakeling, zal de gewestelijke overheidsdienst voor arbeidsbemiddeling geleidelijk aan de noodzakelijke middelen krijgen, voor zover de beschikbare begrotingsmarges dit toelaten, met

inbegrip van investeringen in computermateriaal en van de verdere uitbouw van zijn dienst « werkgevers ».

Meer bepaald moet Actiris progressief, maar in aanzienlijke mate, zijn aantal begeleiders opvoeren die specifiek belast zijn met de ondersteuning en de opvolging van jongeren in opleiding, op stage of met een inschakelingscontract, en die ervoor zorgen dat alle werkzoekenden binnen zes maanden een gepersonaliseerd beroepstraject kunnen uitwerken aan de hand van één enkel dossier voor Actiris, Bruxelles Formation en VDAB.

De noodzakelijke begrotingsmiddelen zullen enerzijds worden vrijgemaakt via een interne herverdeling van posten bij Actiris en van regeringszijde anderzijds door een reorganisatie van de werking van de opleidings- en jobhuizen voor een gepersonaliseerde begeleiding van de werkzoekenden.

Meer bepaald wenst de Regering de tewerkstellings- en opleidingsactoren die in Brussel actief zijn te raadplegen over een hergroepering (Missions locales, PWA, jobhuizen...) voor een sterkere samenhang en een betere samenwerking tussen bestaande actoren, waaronder ook de OCMW's.

De Regering gaat bovendien verder met het stimuleren van samenwerkingsverbanden met het middenveld en de instellingen voor socioprofessionele inschakeling. Deze instellingen moeten opereren onder regie van Actiris en tegemoetkomen aan de doelstellingen inzake begeleiding en tewerkstelling.

Er zal een strategie worden opgestart voor een versterkte begeleiding van de personen die het verst van de arbeidsmarkt afstaan, onder meer door evaluatie van de bestaande maatregelen. De Regering zal beleidsmaatregelen ondersteunen afgestemd met initiatieven die worden ontwikkeld in de andere landsdelen.

Ten slotte zal gezien het grote aantal werkzoekenden van ouder dan 45 jaar de samenwerking met Actiris worden versterkt met het oog op de ondersteuning van vernieuwende en aan deze doelgroep aangepaste initiatieven.

Dienstencheques

De geregionaliseerde maatregel met betrekking tot dienstencheques vereist kordate beslissingen op korte termijn van de Regering met het oog op de duurzaamheid en de budgettaire haalbaarheid. Met deze maatregel kunnen we immers voor een deel de problematiek van de laaggeschoolden en de langetermijnwerkloosheid in het Brussels Gewest opvangen, alsook de integratie van mensen van buitenlandse nationaliteit of herkomst.

De Regering zal erop toezien dat het beleid inzake dienstencheques strikt gecontroleerd wordt zodat misbruik kan worden opgespoord en ontmoedigd, en ze zal het personeel versterken zodat de bevoegde administratie deze controle strikt ten uitvoer kan brengen. Zij zal specifieke aandacht besteden aan het gebruik van de dienstencheques zodat deze niet worden gebruikt voor andere doeleinden, en dan meer bepaald deze die omkaderd worden door de Gemeenschappen.

De Regering zal bovendien samen met de werkgevers van de sector instaan voor het ontwikkelen van een dynamiek die tegemoetkomt aan de werknemers van de sector in kwestie, door middel van opleidingen die hen ook buiten de sector heroriënteringsmogelijkheden bieden.

De Regering zal de maatregel in stand houden binnen een beheersbaar budgettair kader.

Andere maatregelen in het kader van tewerkstelling

De Regering zal tevens hefboomen gebruiken van de zesde staatshervorming om de samenwerking tussen alle entiteiten te versterken en zo de uitgaande Brusselse pendelbeweging aan te moedigen, onder meer via de grootstedelijke gemeenschap.

Aansluitend bij de dynamiek die tijdens de vorige legislatuur is opgestart, zal de

regering strenger toezien op de naleving van de sociale wetgeving in Brussel, op de omstandigheden waarin buitenlandse werkkrachten te werk worden gesteld en op het activeringsbeleid, inzonderheid via het Observatorium voor de Referentieprijzen van Overheidsopdrachten en via samenwerkingsakkoorden met al de entiteiten.

De Regering zal analyseren hoe zij de tewerkstelling kan ondersteunen en versterken in ad hoc formules voor thuisopvang van kinderen (buiten de openingsuren van kinderdagverblijven en scholen) en door thuisbegeleiding van bejaarden, verbonden aan erkende gemeenschapsdiensten.

Globaal gezien, zal zij van de strijd tegen de werkonzekerheid en voor duurzame tewerkstelling een prioriteit maken in heel haar openbaar werkgelegenheidsbeleid.

De Regering zal onderzoeken welke middelen nodig zijn om de voorwaarden en procedures, verbonden aan de toegang tot het beroep, te vereenvoudigen en aan te passen aan de Brusselse context.

Ten slotte zullen de inspanningen voor de verhuizing van Actiris, de operationele diensten van Bruxelles Formation en van de VDAB naar één enkele plaats voortgezet worden om het gekruist tewerkstellings-beroepsopleidingsbeleid te versterken. Zo moet men onder meer verder gaan in de integratie van de administratieve directies.

De regering blijft maatregelen ondersteunen die de tewerkstelling van vrouwen kan verhogen.

IV. Versterking van de beroepsopleiding en van de banden met het onderwijs

Onderkwalificatie is één van de structurele oorzaken van de werkloosheid in Brussel. Beroepsopleiding en onderwijs zijn daarmee essentiële bevoegdheden om de Brusselse sociale uitdaging aan te pakken.

Het onderwijsbeleid laten aansluiten op de gewestelijke doelstellingen

Daarom wenst de Regering prioritair een samenwerkingsakkoord te sluiten met de beide Gemeenschappen om het onderwijsbeleid te laten aansluiten op het gewestelijk beleid.

Zonder afbreuk te doen aan wat gebeurt in elk van de beide Gemeenschappen worden de volgende initiatieven vooropgesteld :

- Een betere controle op de naleving van de schoolplicht en een betere samenwerking in de aanpak van het schoolverzuim (ook met de gemeenten, het parket ...), onder meer door de opsporing van risico-leerlingen, verbetering van de diensten voor de preventie van schoolverzuim en spijbelen voor leerlingenbegeleiding, alsook een versterking van de « brugklassen »
- De uitwisseling van leerkrachten mogelijk maken tussen Gemeenschappen, netten en scholen.
- De ontwikkeling van het taalbad vanaf de lagere school – en zelfs de kleuterschool – voor één van beide landstalen en de uitwerking van specifieke mechanismen voor het aanleren van de Engelse taal.
- Een aanpassing van het regelgevend kader en een verbeterde financiering voor het aanleren van een tweede taal op zo jong mogelijke leeftijd.
- Een gewaarborgde kwalificatie voor elke jongere die met zijn studies stopt in het licht van de specifieke situatie in Brussel waarbij zeer veel leerlingen na het verplicht onderwijs over geen enkele kwalificatie beschikken.
- De oprichting van minstens één tweetalige normaalschool.
- De ontwikkeling van investeringen in nieuwe technologieën.
- Een verbeterde wederzijdse erkenning van diploma's door een vereenvoudiging van de procedures voor de gelijkstelling van diploma's die werkzoekenden in het buitenland hebben behaald.
- Een sterke uitbreiding van het aanbod in het alternerend leren.

Anderzijds zal het Gewest – zoals dit in bepaalde Gemeenschappen reeds bestaat - ook een versterkte omkadering vragen in de scholen, samen met een

opwaardering van het technisch en beroepsonderwijs, ook wat talen en de betrekkingen met de bedrijfswereld betreft.

Voor specifieke punten zal het Gewest bovendien bilaterale betrekkingen uitbouwen met elk van de Gemeenschappen.

Ten slotte moet de Task force van het uitgebreid BESOC de rol vervullen van permanent doorgeefluik voor al deze materies, in samenspraak met wat leeft in de samenleving.

Bijdragen aan de bouw van scholen in Brussel

De andere grote uitdaging van het Brussels onderwijs is uiteraard de spectaculaire toename van de Brusselse schoolbevolking.

De Brusselse Regering zal in overleg treden met de Gemeenschappen om hun inspanningen voor de bouw van nieuwe schoolplaatsen in Brussel te volbrengen.

Het Brussels Instituut voor Analyse en Statistiek (BISA) schat de toename van het aantal leerlingen in het basis- en secundair onderwijs in de periode van 2010 tot 2020 op +/- 45.000 eenheden ! Het Agentschap voor Territoriale Ontwikkeling (ATO) voorziet in deze periode dat er 9.500 plaatsen moeten bijkomen in het kleuteronderwijs, 20.000 plaatsen in het lager onderwijs en 12.500 plaatsen in het secundair.

Geen enkel deel van het gewestelijk grondgebied ontsnapt aan deze enorme toename van het aantal leerlingen.

In die context is het territoriaal ontwikkelingsbeleid (cfr. Hoofdstuk 2) essentieel omdat precies daar de bouw van uitrustingen in het algemeen - en van scholen in het bijzonder - moet worden gepland, zowel binnen de prioritaire ontwikkelingspolen als bij de stadsvernieuwing. Het is dan ook fundamenteel dat de grond- en vastgoedreserves van het Gewest worden vrijgemaakt als aanzet tot de bouw van nieuwe scholen in de wijken met de sterkste bevolkingsgroei.

De Regering zal de instrumenten invoeren die het territoriaal platform in staat moeten stellen de antwoorden op deze behoeften te plannen en in te vullen, onder meer door samen te werken met de Gemeenschapscommissies en de Gemeenten.

Om deze uitdagingen op een efficiënte wijze aan te pakken, vereist de renovatie en de bouw van scholen en het creëren van schoolplaatsen noodzakelijkerwijs een goede coördinatie tussen de verschillende bevoegde overheden en diensten, en dan met name de inrichtende machten, de plaatselijke besturen, de gewestelijke diensten voor stedenbouw, de brandweer, het toezicht op de overheidsopdrachten enz.

De Regering zal hiertoe de functie van « Schoolfacilitator » een duurzaam karakter geven. Deze wordt ermee belast de uitvoeringsprocedures opgestart door de Gemeenschappen op elkaar te laten aansluiten om zo op een snelle en nuttige wijze in te spelen op de noodzaak aan nieuwe plaatsen in de Brusselse scholen.

Daarnaast zal de Regering overgaan tot de hervorming van de stedenbouwkundige regels om de scholenbouw te vergemakkelijken en te versnellen. Het engagement van de Regering is daarbij duidelijk : de overheden mogen in geen geval verzaken aan hun plicht om ervoor te zorgen dat elke leerling een plaats heeft op school, onder meer via ons territoriaal beleid (cfr. Hoofdstuk 2).

Een nieuw en ambitievol opleidingsbeleid ondersteunen

Inzake begeleiding en opleiding moeten onze budgettaire middelen prioritair worden toegespitst op laag- en ongeschoolde werkzoekenden.

Maar gezien de permanente mutaties die de Brusselse arbeidsmarkt ondergaat, moeten tegelijk ook kansen worden benut om nieuwe richtingen uit te bouwen in sectoren met een groot jobpotentieel.

Deze jobs vragen om nieuwe profielomschrijvingen om te anticiperen op de kwalificatie en de opleiding van toekomstige Brusselse werknemers. Ter

ondersteuning van deze strategie en in functie van de betrokken sectoren moeten maatregelen geactiveerd worden.

De Regering zal de overwegingen rond toekomstgerichte jobs centraal plaatsen in haar strategie en tegelijk ambitieuze meerjarige opleidingsplannen ontwikkelen, onder meer voor beroepen in nieuwe technologieën, in vernieuwende technologische, energietechnische, sociale en milieugebonden sectoren om zo lokale werkgelegenheid te creëren en Brussel te versterken als stad waar het goed is om leven.

Met de sociale partners en de instellingen die verantwoordelijk zijn voor de Statistiek en de analyse, samen met het uitgebreid BESOC, zal zij een lijst opmaken van opleidingen waarvoor er een tekort bestaat, en zal ze bijzondere inspanningen ondernemen om opleidingen die er zich mee bezighouden, te ondersteunen.

Op die basis zullen/zal de Minister(s) bevoegd voor Werk, Economie en Beroepsopleiding met respect voor ieders bevoegdheden tegen eind 2014 alle Brusselse opleidings- en onderwijsactoren samenbrengen, met inbegrip van de economische sector en de scholen voor sociale promotie, binnen de Task force van het uitgebreide BESOC om :

- Een kadaster samen te stellen van de opleidingen die vandaag beschikbaar zijn in Brussel ;
- De vormingsrichtingen te evalueren doorheen het prisma van de knelpuntberoepen;
- De nieuwe initiatieven voor risicogroepen en samenwerkingsverbanden voor knelpuntberoepen via de sectorfondsen te valoriseren ;
- Een ambitievol « opleidingsplan » goed te keuren voor laaggeschoolden, met als één van de voornaamste pijlers projecten voor alternerend leren in samenwerking met ondernemingen uit Brussel en uit de rand (Vlaams en Waals Brabant).

In die context moet de nieuwe procesbeheersing voor opleidingen ten uitvoer worden gebracht, die tegemoetkomt aan de specifieke behoeften van de Brusselse arbeidsmarkt.

Daarnaast zal de Regering de inspanningen voortzetten die zijn gericht op de uitbouw en de reorganisatie van het opleidingsaanbod in sectoren met veel jobpotentieel voor Brusselaars.

Het model « Competentiepolen werk-opleiding » brengt op één plaats, die voorzien is van de nieuwste uitrusting, het opleidingsaanbod van een welbepaalde sector samen, maar ook prestaties zoals identificatie en validering van bekwaamheden, sensibilisering voor de beroepen van de sector (beroepenvitrine), het uitproberen van beroepen, toelichting bij de sector en job matching voor opgeleide stagiaires.

Dit zal paritair beheerd worden met een evenwicht tussen de aanwezige, zowel gewestelijke als gemeenschapsactoren.

Er is een eerste competentiepool van start gegaan waarin alle openbare en privé-opleidingsactoren samen met de tewerkstellingsdienst voor technische en industriële beroepen vertegenwoordigd zijn (elektromecaniciens, lift-technici, carrosseriebouwers...). Andere competentiepolen kunnen geënt worden op beroepen die verband houden met informatie, communicatie en nieuwe technologieën (ICT) en alle « stadsberoepen ». De Regering zal de actoren van het onderwijs (universiteiten, hogescholen, technische en beroepsscholen) bij deze dynamiek betrekken.

De Regering zal de aanzienlijke uitbreiding van het beschikbare beroepsopleidingsaanbod voor loontrekkenden blijven voortzetten, om te komen tot minstens 20.000 begunstigen van een beroepsopleiding onder beheer bij Bruxelles Formation tegen 2020, met een aanzienlijke verhoging van het aandeel van de Brusselaars hierin.

De Regering zal tevens jongeren aanmoedigen die een eigen bedrijf wensen op te richten.

De Regering zal specifieke aandacht besteden aan de verdere ondersteuning van het aanleren van talen in de context van het Talenplan voor de Brusselaars. De maatregel van de taalcheques, die een groot succes kent, zal aan een globale evaluatie onderworpen worden van bij het begin van de legislatuur met het oog op een grotere efficiëntie. De Regering zal eveneens de mogelijkheid onderzoeken om een fonds op te richten, bestemd voor Brusselaars, waarmee taalbadprogramma's gefinancierd kunnen worden.

In functie van de juridische mogelijkheden zal de Regering de toegankelijkheid van het zelfstudieplatform Brulingua ondersteunen voor alle Brusselaars, en inzonderheid voor studenten en dus niet enkel voor werkzoekenden die ingeschreven zijn bij Actiris.

Ten slotte zal de Regering erop toezien dat de integratie van de ondernemingen voor opleiding door tewerkstelling en van de beschutte werkplaatsen in de toepassing voor de invoering van sociale bepalingen in overheidsopdrachten bevorderd wordt. Om het aantal kansen op startbanen te vergroten, zal de Regering ook gebruik maken sociale bepalingen om de opleiding door tewerkstelling van stagiaires in ondernemingen te ontwikkelen.

V. De Brusselse economie ondersteunen en economische ontwikkeling, onderzoek, innovatie en creativiteit in dienst stellen van de Brusselaars

De Brusselse economie tot ontplooiing brengen

Het overleg van de Brusselse Regering en de sociale partners rond grote projecten zoals de New Deal en de Buitengewone Sociale Top hebben tot de overtuiging geleid dat de Brusselse economie meer dan ooit de weg naar een nieuw groeimodel heeft ingeslagen.

De Regering zal zich in het begin van 2015 en in samenspraak met de Alliantie Werk-Opleiding toeleggen op de vastlegging van een toekomstige strategie tegen de horizon van 2025 aan de hand van een methode op grond van concrete en ambitieuze doelstellingen met het oog op een nieuwe economische dynamiek in Brussel.

Deze strategie moet zich in de eerste plaats richten op de Brusselse economische paradox.

Deze houdt in dat op het Brussels grondgebied een zeer dynamische economie (20% van het nationaal BBP, een BBP per inwoner bij de hoogste van Europa, het hoogste oprichtingspercentage van ondernemingen van het land) die zorgt voor veel werkgelegenheid (ongeveer 700.000 arbeidsplaatsen, waarmee Brussel het eerste werkgelegenheidsbekken van het land is) hand in hand gaat met een hoge werkloosheid (om en bij de 20% van de actieve bevolking), vooral bij jongeren, en een niet aflatende verarming van de inwoners van het Gewest (Brussel is het Gewest met het laagste inkomen per inwoner van het land).

De Regering bevestigt daarmee met klem de roeping van Brussel als Belgische en Europese hoofdstad van de ondernemingsgeest en van de innovatie. De ondernemingen – en dan in het bijzonder de ZKO's en de KMO's – vormen het economisch weefsel waarop de welvaart en de jobs zich enten die wij wensen te bevorderen.

Daarbij zal het Gewest zijn instrumenten sterk inzetten binnen een strategie die zich richt op het onthaal en de aanwezigheid van buitenlandse investeerders op zijn grondgebied.

Zoals mag blijken uit Hoofdstuk 2 moet ook het ruimtelijke ordeningsbeleid ten dienste staan van de economische ontwikkeling (onder meer bij de ontwikkeling van de OGSO en de ZEUS).

Zo zullen door de Regering op gewestelijke schaal specifiek competitiviteitspolen worden opgericht in overleg met de betrokken sectoren (onder meer bij de ontwikkeling van de nieuwe wijken vermeld in Hoofdstuk 2).

De competitiviteitspolen moeten ondernemingen, opleidingscentra en onderzoekseenheden samenbrengen met het oog op samenwerking en advies. Ze krijgen als doel middelen en energie te concentreren op welbepaalde activiteitssectoren.

Als territoriale competitiviteitspolen zijn prioritair :

- Een pool "voedingsberoepen" in de wijk rond de Coovi, in samenwerking met het project "Slachthuis"
- Een pool "communicatie en beeld" op de Reyerssite (cfr. Hoofdstuk 2)
- Een logistieke pool op Schaarbeek Vorming, met ook groothandel in groenten en fruit (Mabru, ECFG) en andere producten bestemd voor de Horeca op Schaarbeek Vorming
- Een "kennis- en digitale pool" op de as Reyers-Generaal Jacques

Daarnaast zal de Regering de specialisatie van de Brusselse economie voortzetten in activiteitsgebieden met een groot potentieel voor ons Gewest : het toerisme in de brede zin van het woord (cfr. punt 6 van dit Hoofdstuk), de milieuberoepen (cfr. Hoofdstuk 3) en de gezondheidsberoepen (cfr. Beleidsverklaring van de GGC).

Brussel moet ook de creatieve economie ondersteunen. Sectoren zoals mode en design en de film- en audiovisuele productie moeten steun krijgen.

Daarnaast zal de Regering haar regelgevende omgeving evalueren om deze aan te passen aan de technologische vooruitgang.

De Regering beoogt ook onze Brusselse ondernemingen te ondersteunen die op zoek zijn naar buitenlandse afzetmarkten, onder meer door de steun voor promotieacties van onze bedrijven te versterken en door het netwerk van economische attachés te rationaliseren en te moderniseren.

De Regering gaat een versterkte en proactieve strategie opzetten om nieuwe investeerders te zoeken, onder meer via een optimalisering van ons netwerk van economische attachés in het buitenland en via een versterkte samenwerking met ambassades en andere instellingen.

Met het oog op de ondersteuning van ondernemingen zal de Regering tevens haar economische instrumenten hervormen en rationaliseren, ook op het vlak van Buitenlandse Handel (cfr. Hoofdstuk 5).

Een economisch beleid gericht op werk voor Brusselaars

Dit beleid gericht op een economische dynamiek moet in de eerste plaats meer Brusselaars aan het werk krijgen.

Daarom moet het worden uitgetekend in verhouding tot de hogervermelde Alliantie Werk-Opleiding en moet het ook toegepast kunnen worden via een meer gerichte benutting van de beschikbare begrotingsmiddelen en menselijk kapitaal.

Gezien deze situatie mag een economisch programma zich er niet toe beperken om enkel in te spelen op het scheppen of aantrekken van economische activiteiten. De economische activiteit in Brussel moet in de eerste plaats

aanleiding geven tot nieuwe jobs die toegankelijk zijn voor de Brusselaars.

Daarom moet prioritair werk gemaakt worden van bronnen van werkgelegenheid die leiden tot de aanwerving van laaggeschoold personeel. Naast de vakscholen (cfr. punt 2 supra) zal de Regering ook de ondernemingssteun van nul heropbouwen en :

- een reeks maatregelen inzake tewerkstellingssteun verbinden aan, onder meer, de opvang van stagiaires en opleiding
- deze steunmaatregelen heroriënteren naar ZKO's en KMO's, hetzij ondernemingen waar het aantal Brusselse werknemers het grootst is, inzonderheid in de vorm van verhoogde investeringssubsidies, fiscale compensatie of verminderde huur voor ondernemingen.

De Regering zal aan de hand van overleg met de sociale partners als handvest een Small Business Act vastleggen waarin de Brusselse realiteit wordt verwerkt, en dan met name de betrekkingen tussen overheden en ondernemingen, om zo over een administratie te kunnen beschikken die "businessfriendly" is (onthaal, efficiëntie, overheidsopdrachten, administratieve vereenvoudiging, ...) ter ondersteuning van het ondernemerschap, de toegang tot financiering, een gepersonaliseerde begeleiding van kandidaat-ondernemers. Bovendien zal de Regering ook de federale beleidsinitiatieven ondersteunen die zijn gericht op een vermindering van de arbeidskost, en dan vooral voor de lage lonen.

Met de gemeenten zal een fiscaal pact worden gesloten om te zorgen voor een attractieve en coherente omgeving voor de economische activiteit.

Het aantal zelfstandigen en eenmansbedrijven is zeer groot in Brussel. Het zich vestigen als zelfstandige en het creëren van de eigen job moet samen met coöperatieve activiteiten worden aangemoedigd en ondersteund, en faillissementen tijdens het eerste bedrijfsjaar moeten worden vermeden.

Daarom zal de Regering zich, aansluitend bij de heropbouw van de economische steun aan bedrijven en de reorganisatie van haar economische instrumenten (cfr. Hoofdstuk 5) prioritair richten op een toename van de middelen bestemd voor financiering van ZKO's en KMO's, maar dan aangepast aan ieders bekwaamheden en behoeften, in de vorm van een pakket voor ondernemingssteun (terbeschikkingstelling van lokalen, startbeurzen, toegang tot betrouwbare kredieten voor iedereen (Brusoc, Participatiefonds, microkredieten...), gepersonaliseerde begeleiding...) en op een actief ondersteuningsbeleid voor de buurthandel.

In het EFRO-programma 2014-2020 moet er vooral op toegezien worden dat een bijkomende hefboom wordt gecreëerd ter ondersteuning van het beleid inzake economische ontwikkeling en innovatie.

De buurthandel ondersteunen

Op grond van de grote opties die worden genomen in het GPDO zal de Regering de nodige regelgevende maatregelen nemen om de ontwikkeling van een buurthandelsaanbod in woongebieden mogelijk te maken.

Ter sturing van de beslissingen inzake handelsvestigingen zal de Regering evalueren of het opportuun is om een nieuw schema voor handelsontwikkeling uit te tekenen, in overleg met de actoren van de handelssector.

Met het oog op de ontwikkeling van een toereikend handelsaanbod voor de Brusselaars zal de Regering in overleg met de sector herevalueren of het aangewezen is om het besluit betreffende de stedenbouwkundige lasten te herzien in de zin van een versoepeling van de drempels en de bedragen van de lasten die worden geheven op projecten van kleine en middelgrote schaal.

De strategie die wordt ontplooid door de Regering en Atrium, waarvan de beheersovereenkomst een duidelijk mandaat en precieze doelstellingen zal vermelden, onder meer voor wat betreft de begeleiding van de handelaars, zal erop gericht zijn concrete verbeteringen vast te stellen die samen met de lokale besturen moeten worden doorgevoerd voor wat betreft netheid, veiligheid en toegankelijkheid van de handelslocaties.

Daarnaast gaat de Regering Atrium, in samenwerking met de gemeenten en de handelaars, ermee belasten een versterkte strategie uit te werken voor een globaal handelsaanbod, een opwaardering van de wijken en een gezonde handelsmix.

Meer in het algemeen zal de Regering een beleid voeren met sterke thema's in verhouding tot het multicultureel karakter van de handelswijken in ons gewest.

Ten slotte zal de Regering de mogelijkheid onderzoeken om handelaars te steunen die hun gevel vernieuwen tijdens wegenwerken.

Brussel, Gewest van onderzoek en innovatie

Fundamenteel wetenschappelijk onderzoek, toegepast onderzoek en innovatie zijn essentiële hefboomen voor een maatschappij die positief evolueert en zich op een rechtvaardige en solidaire manier ontwikkelt.

Aansluitend bij de doelstellingen van de strategie EU2020 zal de Regering alles in het werk stellen om te komen tot een geheel van bestedingen voor Onderzoek en Ontwikkeling dat overeenstemt met 3% - zowel bij de overheid als in de privé -

van het gewestelijk BBP, door inspanningen te concentreren volgens het concept van de « slimme specialisatie », verbonden aan een sterkere selectiviteit van de projecten en aan de nieuwe competitiviteitspolen.

De Regering gaat de steun aan de ondernemingen evalueren en optimaliseren en zal investeringen bevorderen in de ontwikkeling van vernieuwende bedrijven gegroeid uit de universiteiten, hogescholen en onderzoekscentra. Daarnaast zal ze erop toezien dat de toegang tot krediet voor de valorisering van het onderzoek gemakkelijker wordt via gewestelijke investeringen.

Met het doel om van Brussel een "Smart City" te maken, zal de Regering hiertoe een platform uitbouwen, en dit meer bepaald binnen de digitale competitiviteitspool, gericht op de ontwikkeling van samenwerkingsverbanden tussen het hoger onderwijs, het technisch en beroepsonderwijs, de openbare instellingen en de bedrijfswereld, en centra voor geavanceerde technologie oprichten die voor alle stakeholders openstaan om jongeren op te leiden in toekomstgerichte beroepen met een hoge technologische waarde, iedereen gemeenschappelijk de beschikking geven over de instrumenten die voor geavanceerde opleidingen vereist zijn en het onderzoek versterken.

De Regering zal de mechanismen voor onderzoekssteun vereenvoudigen, het mecenaat ten gunste van het onderzoek stimuleren en sterk inzetten op programma's die het onderzoek in de kijker plaatsen en de leefbaarheid van spin-offs bevorderen.

Brussel uitbouwen tot een digitale hoofdstad

De Regering wil van de digitalisering één van de basispijlers van haar ontwikkelingsprogramma maken.

Daartoe zal de Regering het CIBG verzoeken haar een gecoördineerde gemeenschappelijke strategie voor te leggen voor de integratie van nieuwe technologieën in alle gebieden van het gemeenschapsleven (het bestuur, de school, de gezondheid, digitale diensten van ondernemingen, slimme mobiliteit, veiligheid...).

Op grond daarvan zal de Regering het initiatief nemen tot een grote « Digitale Conventie ». Ten slotte zal de Regering de ontwikkeling van de digitale infrastructuur voortzetten (optische vezel en wifi) en geleidelijk het Irisnet 2 netwerk openstellen voor ondernemingen en vervolgens ook voor het brede publiek.

De Regering zal erop toezien om zo ver als mogelijk te gaan in het online administratief beheer, maar dan steeds op basis van middelen die vrij zijn van rechten (open source).

I. Het toeristisch beleid en de internationale roeping van Brussel versterken

Het toeristisch beleid benutten om werk en welvaart te creëren

Als leverancier van niet delokaliseerbare arbeidsplaatsen in Horeca, cultuur, vervoer en handel geldt het toerisme in Brussel als een economische sector met een groot ontwikkelingspotentieel. De groei van de sector vereist dat op meerdere werven tegelijk wordt gewerkt.

Daarbij is de tewerkstelling van de Brusselaars niet de minste. Daarom zal de Regering overleg plegen met de sociale partners om zo goed als mogelijk de opleidingstrajecten te valoriseren voor alle toerismeberoepen en de toegang te waarborgen tot een stage of een betrekking in een bedrijf van de sector. Ze gaat een platform uitbouwen voor beroepen die verband houden met cultuur, evenementen en toerisme, dat jongeren in staat moet stellen zich in deze nieuwe beroepen te vervolmaken aan de hand van stabiele contracten.

Het Brussels grondgebied beschikt over talloze toeristische troeven die moeten worden bevorderd en ondersteund.

Bovendien wordt Toerisme als gevolg van de zesde staatshervorming in 2014 een feitelijke bevoegdheid van het Gewest. Voor de Regering is dit een geweldige uitdaging en een grote kans om dit belangrijke bestanddeel van de Brusselse economie nog meer te laten renderen.

Naast de oprichting van een nieuwe instelling specifiek voor het toerisme, het evenementenbeleid en de gewestelijke citymarketing (cfr. Hoofdstuk 5) zal de Regering sterk de nadruk leggen op de ontwikkeling van infrastructuur bestemd voor toerisme en evenementen, wat ons Gewest alleen maar attractiever zal maken.

Zij zal haar toeristisch beleid uiteraard toespitsen op onze grootste troeven, dwz. cultuur- en erfgoedsites, plaatsen voor vergaderingen en congressen, gastronomie, architectuur, mode, ons statuut als hoofdstad van Europa...

Voor wat betreft de ontwikkeling van infrastructuren zal de Regering actief haar steun verlenen aan de verwezenlijking van de volgende projecten :

- De opening van het Museum voor Moderne en Hedendaagse Kunst in het Citroëngebouw aan het IJzerplein, vóór het einde van de legislatuur
- De opening van het Huis van de Europese geschiedenis in het Leopoldpark tegen 2015 en het onderzoek naar de oprichting van een groot Museum van Europa, waarin dit op termijn kan opgaan
- De opening van de Biertempel aan de Beurs
- Het Treinmuseum in Schaarbeek
- De ontwikkeling van het NEO project, met in het bijzonder een nieuw grootschalig congrescentrum op de Heizel

De Regering zal de Federale Regering bovendien verzoeken op wezenlijke wijze – zowel kwantitatief als kwalitatief – te investeren in de cultuurinstellingen en musea die zij beheert in Brussel.

De regering gaat in samenwerking met de Stad en de betrokken gemeenten zich eveneens buigen over de openbare ruimte Louiza/Naamsepoort tot aan de Zavel, en de herwaardering van de handelsomgeving om te komen tot een attractieve stedelijke en toeristische continuïteit.

Daarnaast gaat de Regering haar steun verlenen aan de bouw van een nieuw nationaal voetbalstadion op het terrein van Parking C, volledig gefinancierd door de privésector, waardoor Brussel onder meer in aanmerking komt voor de organisatie van de openingswedstrijd van Euro 2020.

De Regering zal de oprichting van het Museum voor Moderne en Hedendaagse Kunst eveneens aangrijpen om een groot gewestelijk project op te starten waarbij kunstwerken worden geplaatst op alle Brusselse openbare ruimten, en in het bijzonder langs het Kanaal en de Kleine Ring.

Voor wat het evenementenbeleid van ons Gewest betreft, zal de Regering – naast de herdenking van Honderd jaar Grote Oorlog – ten laatste eind 2014 de thema's vastleggen voor de themajaren die zij wenst te organiseren in 2016 en in 2019.

Rond goed ingeburgerde evenementen zoals Brussel Bad, het Brussels Summer

Festival en Winterpret wil de Regering een seizoensgericht toeristisch beleid opbouwen met als opzet « de 4 seizoenen van Brussel », beginnende bij de zomer. Daarbij moeten de verschillende actoren van cultuur en evenementen zorgvuldig gepland en gecoördineerd worden met het oog op een dynamiek van kwaliteitsevenementen die plaatsvinden over het hele gewestelijke grondgebied.

De Regering zal een krachtig « kwaliteitsbeleid » invoeren zodat aan consumenten de kwaliteit kan worden gewaarborgd van onthaal, diensten en verkochte producten. Bijzondere aandacht zal gaan naar de toegankelijkheid van toeristische sites, vooral qua openingsuren en in functie van personen met een beperkte mobiliteit, naar de netheid, veiligheid en talenkennis.

Ten slotte zal de Regering van bij haar aantreden bovenop haar eigen promotiebeleid voor Brussel als bestemming van zowel vrijetijds- als zakentoeeristen, dat wij verder moeten ontwikkelen, stappen zetten om samenwerking te organiseren met TVL en WBT, en dan meer bepaald voor het nationaal toerisme van Vlamingen en Walen die naar onze hoofdstad komen en voor onze aanwezigheid op internationale markten.

Het Gewest een echt City-Marketingbeleid geven

De gewestelijke city marketing wordt voortgezet en verder versterkt, onder meer voor de volgende aspecten :

- Het aannemen van het merk « be .brussels » als internationale signatuur in combinatie met de aankoop van de web-extensie « .brussels » door het Gewest en zijn privé-partner. Het CIBG zal worden belast met een technische begeleidingsopdracht voor de volledige invoeringsprocedure van « .brussels » als unieke gewestelijke extensie.
- De gelijkvormigheid van de gewestelijke communicatie, met inbegrip van de communicatie en de identiteit van de verschillende gewestelijke partners (overheidsdienst, ION, pararegionalen, gewestelijke vzw's...).
- De opfrissing van het Brussels Hoofdstedelijk embleem gaat verder : de Regering zal bij het Brussels Parlement een ontwerpordonnantie indienen tot wijziging van de ordonnantie van 16 mei 1991 « houdende de keuze van het embleem en de vlag van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ».

Brussel, Hoofdstad van de EU

De aanwezigheid van de instellingen van de Europese Unie en van talrijke internationale organisaties maakt van Brussel een internationaal besluitvormingscentrum dat zorgt voor een sterke economische activiteit.

De Europese instellingen, de bijhorende activiteiten die zij aantrekken naar Brussel en de uiteenlopende bevolkingsgroepen die zij naar Brussel brengen, dragen bij tot de economische dynamiek, de maatschappelijke en culturele diversiteit, de zichtbaarheid en de erkenning van het Gewest.

Deze Europese aanwezigheid dient echter beter geïntegreerd te worden in de Brusselse maatschappij om uit te groeien tot een echte hefboom voor de stedelijke ontwikkeling en de sociale cohesie. Anderzijds gaat de Regering in samenwerking met de Europese instellingen het Engels als onthaaltaal verder uitbouwen..

Daartoe gaat de Regering verder met de stedenbouwkundige integratie van de Europese Wijk, en dan in het bijzonder met de uitvoering van het Stadsproject Wet (gemengde wijk, heromschrijving van het Schumanplein...) zodat deze wijk opnieuw toekomt aan de Brusselaars en de toeristen.

Het BBP op gewestelijk initiatief wordt ten laatste in 2016 goedgekeurd en de eerste vergunningen die voldoen aan de doelstellingen van het Stadsproject Wet en de Gezonde Gewestelijke Stedenbouwkundige Verordening worden afgeleverd in 2014.

Bovendien wenst de Regering dat Brussel niet enkel de hoofdstad van Europa is, maar ook de hoofdstad van alle Europeanen en ze stelt daarom dat de Europese Unie en haar Lidstaten Brussel beter moeten « bewonen » door culturele inbreng in de openbare ruimte. De Regering zal het statuut van Brussel als Europese hoofdstad beter in de kijker plaatsen.

Een gewestelijk « hoofdzetelbeleid »

De rol van ons Gewest als hoofdstad van Europa en hoofdzetel van heel wat Europese instellingen leidt er eveneens toe dat vele Europeanen en buitenlanders zich komen vestigen in onze hoofdstad.

Dit statuut van internationale Hoofdstad maakt het noodzakelijk dat het Gewest zich toelegt op een proactief « hoofdzetelbeleid » in samenwerking met alle internationale instellingen die in Brussel aanwezig zijn, en dan in het bijzonder de instellingen van de Europese Unie.

Daartoe roept de Regering een « Commissariaat voor Europa » in het leven, dat belast wordt met alle betrekkingen tussen de Europese instellingen (Commissie, Parlement en Raad) en het Brussels Gewest. Dit Commissariaat komt rechtstreeks onder de verantwoordelijkheid van de Minister-President en de Minister van Externe Relaties.

Hoofdstuk 2 – Een voluntaristisch ruimtelijke ordeningsbeleid

Ondanks het feit dat ons Gewest de motor is van de economische groei voor het hele land wordt Brussel geconfronteerd met talloze uitdagingen van sociale, milieugebonden en economische aard, net zoals alle andere grootsteden.

Brussel kristalliseert op zijn grondgebied immers uitdagingen verbonden aan de sterke bevolkingsgroei, de maatschappelijke en ruimtelijke dualisering, de werkloosheid, de stadsvlucht van onder meer de middeninkomens, het ontbreken van natuurlijke grondstoffen, de vervuiling enz...

Meer dan ooit moeten vandaag alle territoriale middelen beschikbaar worden gesteld en gekoppeld aan een stedelijke strategie die operationele antwoorden verstrekt op al deze uitdagingen.

Heel het gewestelijk grondgebied moet bijdragen tot antwoorden op de behoeften aan nieuwe woningen, scholen, kinderdagverblijven, uitrustingen, openbare en groene ruimten, mobiliteitsinfrastructuur en tot de nood aan meer economische activiteiten.

Daartoe zal de Regering een transversaal beleid van territoriale ontwikkeling voeren dat bruggen slaat tussen alle sectorale beleidselementen zoals de mobiliteit, de ruimtelijke ordening, de infrastructuur, de kwaliteit van het leefmilieu, de economische activiteiten, de huisvesting, de leefomgeving, de kwaliteit van architectuur en erfgoed.

Binnen zes maanden na haar installatie zal de Regering het ontwerp van Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling (GPDO), dat voorziet in dit transversaal en territoriaal ontwikkelingskader, onderwerpen aan het openbaar onderzoek.

Dit zal worden aangepast en aangevuld om rekening te houden met de opmerkingen die worden geformuleerd tijdens de raadpleging van de stuwende krachten van het Gewest en aan te sluiten bij de prioriteiten van dit

Regeerakkoord.

Zoals voorzien in het ontwerp van GPDO moet de ontwikkeling van Brussel bouwen op een beheerste verdichting, op een duurzame mobiliteit, op een versteviging van de sociale mix en op de mogelijkheid om in de context van een meerpolige stad aan elke Brusselaar de buurtdiensten te verstrekken die noodzakelijk zijn voor eenieders ontplooiing.

De transformatie van de Kanaalzone en de tenuitvoerlegging van 10 prioritaire ontwikkelingspolen – de 10 nieuwe wijken waarvan de Regering de urbanisatie wil opstarten tijdens deze legislatuur – gelden daarbij als het operationeel antwoord op de uitdagingen waarmee het Gewest zich geconfronteerd ziet en die ertoe nopen dat alle beschikbare gronden van het grondgebied worden aangesproken, onder meer via een inventaris van verdichtbare stedelijke percelen en onbenutte binnenzones.

De ontwikkeling van de wijken vereist dat zowel de openbare als de privé-actoren worden samengebracht rond een gemeenschappelijk project en dat meer bepaald wordt toegezien op een optimaal overleg met de betrokken gemeenten. Zo zal de Regering op twee niveaus een territoriaal platform uitbouwen : één voor de planning en één voor de uitvoering. Dat laatste moet instaan voor de operationele sturing van elke zone en waarborgen bieden voor de kwaliteit van de geplande ontwikkeling en aanleg.

Zowel aan de hand van flexibele instrumenten, zoals plannen en richtschema's, als door middel van planologische en regelgevende tools zal systematisch de weerslag van de projecten op de leefomgeving worden onderzocht en de budgettaire evaluatie van de wijkontwikkeling gehanteerd in een streven naar optimale valorisering van de gronden, in functie van de specifieke kenmerken van elke pool afzonderlijk en met zo klein mogelijke lasten voor de openbare diensten.

De prioriteit voor de initiatieven en de concentratie van middelen in de Kanaalzone en in de 10 prioritaire ontwikkelingspolen verhinderen de Regering uiteraard niet de ontwikkeling van andere wijken die beantwoorden aan gewestelijke behoeften (Hippodroom van Bosvoorde, Europese Wijk, Witte Vrouwen...) voort te zetten of op te starten.

Bovendien zal de Regering tevens de Gewestelijke Stedenbouwkundigkundige Verordening (GSV) wijzigen om er de principes van een beheerste verdichting in op te nemen die zich correct verhoudt tot de stedenbouwkundige typologie van de wijken. Daarbij zal de Regering onderzoeken hoe zij in bepaalde gevallen afstand kan nemen van de bestaande logica van onverdeeldheid en verordenende normen toevoegen voor de vaststelling van plaatsen waar hoge gebouwen bij voorkeur worden ingeplant, met een beoordeling van de effecten van dat soort wijzigingen, zowel op het leefmilieu en het erfgoed als op de levenskwaliteit.

De gewestelijke ontwikkeling vereist eveneens dat actieprioriteiten worden vastgesteld voor de stadsontwikkeling, dat het beleid inzake stadsvernieuwing en openbare ruimten versterkt wordt en dat doorslaggevende en concrete keuzes worden gemaakt inzake huisvesting en de toegankelijkheid van zowel het privé- als het openbare gebouwenbestand.

I. De Kanaalzone als symbool voor de vernieuwing van Brussel

De kristallisering en de concentratie van gewestelijke uitdagingen in de Kanaalzone zijn een realiteit. Het is van zeer groot belang dat we concrete antwoorden bieden voor deze uitdagingen, maar het is tegelijk een enorme kans om het grondgebied in zijn geheel anders te gaan bekijken.

Dit onderbenutte grondgebied is rijk aan territoriale middelen en biedt hierdoor talloze ontwikkelingskansen. Al vijftientig jaar kent het een sterke stadsvernieuwingsdynamiek, onder meer door de wijkcontracten en de initiatieven van de Haven van Brussel, door grote investeringen die mogelijk werden dank zij Europees geld of Beliris, en wekt het de belangstelling van privé-investeerders.

Maar de verschillende openbare en privé-initiatieven werken vandaag nog niet naar een gemeenschappelijk project of naar een weloverdachte totaalvisie toe.

Om de mutatie van deze zone te laten slagen, zowel voor de toekomst van het territorium in kwestie als voor deze van het hele Gewest, is het belangrijk dat een gecoördineerde strategie wordt ingevoerd.

De Kanaalzone moet uitgroeien tot de onmiskenbare ruggenwervel van ons

Gewest en een toeristische troef (onder meer door de vestiging van het Museum voor Moderne en Hedendaagse Kunst in het Citroëngebouw aan het IJzerplein).

Daartoe wordt met medewerking van alle stuwende krachten van het Gewest de uitvoering van het Kanaalplan voortgezet op basis van deze grondprincipes : harmonische dichtheid, een functionele mix en integratie in de stad. En ook de opwaardering van het water in onze hoofdstad is essentieel.

De uitwerking en de uitvoering van het Kanaalplan moet gepaard gaan met een bestuur dat berust op een grondbeheersing die bij het Gewest is gecentraliseerd, in overleg met de betrokken gemeenten en de openbare en privé-partners. De wil bestaat om aan de hand van deze nieuwe instrumenten de Regering een nieuwsoortig bestuur van het havengebied aan te reiken.

Daarom zal de Regering verder een perimeter van gewestelijk belang uittekenen binnen het gewestelijk domein dat werd vastgelegd in de eerste uitwerkingsfase van het Kanaalplan. Binnen deze perimeter kan het Gewest onder meer de vergunningen uitreiken en planologische en verordenende procedures voeren.

Daartoe zal de Regering een structuur ad hoc in het leven roepen vanuit de nieuwe gewestelijke overkoepelende instantie (cfr. Hoofdstuk 5).

Ten slotte is het eveneens noodzakelijk dat deze stedelijke ambitie een duurzaam karakter krijgt : het is de wil van de Regering om een Kanaalplan vast te leggen en dit tegen 2025 volledig ten uitvoer te brengen.

Tijdens de eerste maanden van de legislatuur zullen zowel voor de bestaande als voor de toekomstige projecten de structurele en operationele middelen worden aangebracht om vanaf 2015 de eerste modelprojecten en relevante openbare ruimten te kunnen verwezenlijken.

II. Tien nieuwe wijken creëren om de bevolkingsgroei op te vangen

De Regering zal de hele volgende legislatuur lang werken aan de ontwikkeling van 10 nieuwe wijken, onder meer door een concentratie van het overheidsoptreden en een vereenvoudiging van de stedenbouwkundige

procedures.

Het doel is eenvoudig maar wel essentieel : betaalbare en aangepaste woningen bouwen die beantwoorden aan de doelstelling van de sociale mix, nieuwe openbare ruimten en uitrustingen van algemeen nut, en daarbij de vestiging van nieuwe ondernemingen in Brussel bevorderen en een goede bereikbaarheid met het openbaar vervoer waarborgen. Ook de kwaliteit van leven, architectuur en landschap in deze nieuwe wijken moet als doelstelling worden gehanteerd omdat dit belangrijke dragers zijn van integratie en identiteit in de stad.

De Regering heeft 10 nieuwe « prioritaire ontwikkelingspolen voor de legislatuur » geselecteerd die een globale en transversale strategie vereisen om de lokale ontwikkelingsmogelijkheden op korte en middellange termijn vooruit te helpen.

Het gaat om de volgende polen :

1. De sites Schaarbeek-Vorming en Tour&Taxis, die complementair zijn met de ontwikkeling van het Kanaal
2. De Heizelvlakte en het NEO project
3. De pool Reyers
4. De Zuidwijk
5. De site van het Weststation
6. De site Josaphat
7. De pool Delta-Vorstlaan
8. De site van de Kazernes van Etterbeek en Elsene
9. De site van de gevangenissen van Sint-Gillis en Vorst
10. De Leopold III-laan en de NAVO-site

Deze nieuwe wijken moeten het mogelijk maken om de demografische en economische uitdagingen op te vangen.

Een aantal van deze projecten verkeren al in de planningsfase of in uiteenlopende stadia van de uitvoering, voor andere moet dit proces beginnen, en wel van bij de aanvang van de legislatuur.

In een bijlage bij dit regeerakkoord wordt in detail ingegaan op de concrete operaties voor elk van deze projecten, waarvoor de Regering er zich toe verbindt deze te respecteren.

Met de bouw van deze nieuwe wijken wil de Regering niet enkel onderbenutte gronden mobiliseren en nieuwe kansen creëren als operationeel antwoord op de uitdagingen die zich stellen maar tegelijk ook in andere wijken de spanningen verlichten die vaak het gevolg zijn van over-verdichting en een concentratie van activiteiten.

De prioriteit voor deze 10 nieuwe wijken vereist een radicale hervorming van de ruimtelijke-orderingsinstrumenten voor meer synergie en efficiëntie (cfr. Hoofdstuk 5).

Zo zal de Regering op korte termijn een overkoepelende instantie in het leven roepen als openbaar instrument belast met de operationele uitvoering van de strategische planning voor deze 10 nieuwe wijken (cfr. Hoofdstuk 5).

Het zal de Maatschappij voor de Verwerving van Vastgoed (MVV), de Gewestelijke Grondregie en het overgehevelde personeel van het Aankoopcomité omvatten.

Er moet een openbaar gewestelijk instrument worden ingesteld voor de sturing en de coördinatie van projecten, dat ermee belast wordt zowel de openbare actoren (Citydev, MIVB, BGHM, gemeenten...) als de privé-partners van een welbepaalde ontwikkeling rond de tafel te brengen. Het zal gemengde ondernemingen en/of publiek-private samenwerkingen kunnen oprichten met het oog op de ontwikkeling van een welbepaalde zone.

Bovendien krijgt deze structuur in de mate van het mogelijke de grondbeheersing over de te ontwikkelen zones en aanzienlijke aankoopmogelijkheden, ook op de privé aankoop- en verkoopmarkt en met sectorale gewestelijke ontwikkelingsoperatoren en eventuele privépartners.

De Regering gaat de nieuwe wijken verwezenlijken met een tijdshorizon die deze legislatuur kan overstijgen. De Regering zet het reeds aangevangen overleg voort over de vrijmaking en de aankoop door de Gewestelijke Overkoepelende instantie van gronden die eigendom zijn van de Federale Staat.

III. Een vereenvoudigd en kwalitatief hoogstaand gewestelijk stedenbouwbeleid

De voortzetting van de stedenbouwkundige vereenvoudiging

De Regering zal de stedenbouwkundige procedures vereenvoudigen, onder meer om de verwezenlijking van grote openbare en privé-vastgoedprojecten mogelijk te maken die bestemd zijn voor huisvesting, uitrustingen van collectief belang en economische activiteiten. Globaal gezien, zal de Regering voor alle projecten waarborgen dat ze zowel snel als in naleving van de stedenbouwkundige procedures worden behandeld.

De bestaande structuren worden gerationaliseerd zodat de aanvrager en de ontwerper nog slechts één enkele gewestelijke gesprekspartner hebben die zowel stedenbouwkundige vergunningen en attesten en milieuvergunningen kan behandelen als alle andere aanverwante materies (EPB, bodemvervuiling en preventie-advies brandweer).

Daarnaast zullen de bestaande wettelijke termijnen voor projecten die zowel onder gemeentelijke als gewestelijke bevoegdheid ressorteren verder worden verkort. Zo zal de lijst van handelingen en werken aan klein erfgoed, waarvoor enkel de gemeente bevoegd is, op grond van het subsidiariteitsbeginsel verder worden uitgebreid met het oog op vereenvoudiging voor de burgers.

Bij de goed te keuren maatregelen zal de Regering de stedenbouwkundige vergunningen en attesten en milieuvergunningen harmoniseren in het kader van de gemengde procedure en de behandeling van gemengde gewestelijke dossiers centraliseren bij Brussel Stedelijke Ontwikkeling (BSO). Ze gaat bepaalde drempels opnieuw onderzoeken die momenteel voorzien zijn in het BWRO voor de verwezenlijking van de effectenrapporten, waarbij ook de drempel van 200 parkeerplaatsen.

Ze gaat de mogelijkheid onderzoeken om het aantal aanvraagcategorieën dat onderworpen is aan de overlegcommissie af te bouwen. Daarnaast zal ze onderzoeken hoe overlegcommissies en adviesorganen zo goed mogelijk geherconfigureerd kunnen worden.

De Regering zal de stedenbouwkundige vergunningen en attesten coördineren met de preventie-adviezen van de brandweer en de personeelsleden van de dienst preventie overhevelen naar de autonome dienst Veiligheid.

Daarnaast gaat de Regering het BWRO herzien

- om de stedenbouwkundige wetgeving leesbaarder en eenvoudiger te maken zodat de verschillende stedenbouwkundige attesten en vergunningen beter op elkaar afgestemd kunnen worden ;
- om de uitwerkingsprocedure voor BBP's te vereenvoudigen en meer specifiek het nemen van een verordenend besluit mogelijk te maken dat de grote lijnen vastlegt voor de ontwikkeling van een zone als hiervoor een richtschema geldt, vergezeld van een effectenstudie ;
- om de uitvoeringsregels en -termijnen van de vergunningen dwingender te maken.

De Regering gaat ook onderzoeken of de procedures verbonden aan het recht van voorkoop herzien kunnen worden om de zware administratieve procedure te verlichten en het systeem efficiënter te laten verlopen. Ook zal de mogelijkheid worden onderzocht om prijscriteria vast te leggen binnen de afgeleide perimeters om de kosten van het vastgoed te reguleren.

De Regering zal de wetgeving op de effectenstudies aanpassen om deze te vereenvoudigen.

Ten slotte zal met het oog op een doorgedreven vereenvoudiging van de toekenningsprocedures voor stedenbouwkundige vergunningen ook de uitwerking van plannen voor erfgoedbeheer – in hoofdzaak voor gehelen van sociale woningen waarbij men voorziet in een verbeterde energieperformantie met respect voor het erfgoed en voor openbare en groene ruimten - worden aangemoedigd en voortgezet.

Een kwaliteitsarchitectuur

Met het oog op de ontplooiing van een kwalitatief hoogstaande hedendaagse architectuur in Brussel, zowel voor gebouwen als voor openbare ruimten, zal de functie van Bouwmeester worden bevestigd en diens opdrachten uitgebreid tot privé-projecten op gewestelijke schaal.

De Regering zal voor de legislatuur (maar met een jaarlijkse herziening) de prioritaire dossiers van de Bouwmeester vastleggen en synergieën creëren door deze te laten aansluiten bij het territoriaal Platform (cfr. Hoofdstuk 5).

De Regering zal de opportuniteit onderzoeken van de oprichting van een « kamer voor architectuurkwaliteit » binnen haar nieuw Territoriaal platform.

De Regering zal een projectoproep voor Brusselse gebouwen uitschrijven die moet leiden tot begeleiding, subsidiëring en ondersteuning van projecten die voorzien in : behoud van middelen, architectuurkwaliteit, verdichting, sociale en/of functionele mix, mobiliteit, valorisering van plaatselijke werkgelegenheid en knowhow, opwaardering van het erfgoed, reconversie, herhuisvestingsoperaties...

De Regering zal de synergieën tussen de verschillende administraties die zijn onderworpen aan de toepassing van de overheidsopdrachten en de toezichthoudende instanties versterken zodat de uitwisseling van goede praktijken mogelijk wordt, evenals een opvolging zonder dubbel gebruik.

De Regering gaat de projectoproep en/of de organisatie van wedstrijden voor de heraanleg van openbare ruimten en voor de bouw van nieuwe openbare gebouwen bevorderen.

Het erfgoed opwaarderen

Het belang van het erfgoed in de Brusselse stedelijke ontwikkeling staat vandaag buiten kijf en het is dan ook essentieel dat dit een plaats krijgt in het territoriaal ontwikkelings- en ruimtelijke-orderingsbeleid.

Het Brussels erfgoed is ook een actieve kracht van de economische ontwikkeling en van de internationale culturele positionering van het Brussels Gewest.

Sinds de goedkeuring van een specifieke gewestelijke erfgoedwetgeving in 1993 is het erfgoedbegrip sterk geëvolueerd en kan het daarom niet langer worden teruggebracht tot enkel de beschermde elementen. Daarom moeten we de beheersinstrumenten van ons erfgoed laten evolueren in functie van een globale visie om te komen tot een echt geïntegreerd bewaringsbeleid.

Daartoe beslist de Regering de volgende maatregelen in te voeren :

- onderzoeken of een erkenning kan worden ingevoerd voor projectontwerpers die werken aan beschermd erfgoed om de kwaliteit van de projecten te verbeteren van bij de uitvoering en de kwaliteit van de interventies te verhogen ;
- de uitwerking van gezonde verordeningen met erfgoedvoorschriften ondersteunen met het oog op een geïntegreerd beheer van het patrimonium binnen de stedenbouwkundige instrumenten ;
- tegen eind 2015 een wettelijke inventaris voltooien in het kader van de vereenvoudiging van de procedures, zodat een einde kan worden gesteld aan de overgangmaatregel van artikel 333 van het BWRO met betrekking tot gebouwen die dateren van vóór 1932 ;
- de herziening van het besluit dat de subsidiëeringsgraad bepaalt voor onderhouds- en restauratiewerken aan beschermde goederen, met het oog op een optimalisering van de budgettaire middelen die voor dit beleid worden bestemd, inzonderheid middels aanmoediging van onderhoudswerken veeleer dan restauratiewerken en met voorrang voor goederen met een overeenkomst voor de toegang voor het publiek ;
- de aanmoediging van cultuurgebonden mecenaat en sponsoring en steun voor « fundraising » initiatieven voor projecten van uiteenlopende omvang;
- de invoering van een bevoegdheid inzake energieperformantie bij de KCML
- de uitbouw van een afdeling gewijd aan erfgoedberoepen en het ambacht binnen het Beroepsreferentiecentrum voor de Bouwsector, in samenwerking met de gemeenschapsinstanties en de sociale partners, binnen de context van de Allianties « werk/opleiding » en « werk/leefmilieu » ;

- de voortzetting van de werkgroep voor het Justitiepaleis met meerdere actoren en overleg met de Federale Overheid om te komen tot een ambitieus project dat het bouwwerk kan opwaarderen ;
- steun voor de uitwerking van een beheersplan voor het Zoniënwood en het laten uitvoeren van een opportuniteitsstudie, gecoördineerd met de beide andere Gewesten.

IV. Een nieuw stadsvernieuwingsbeleid

Naast de ontwikkeling van de prioritaire polen gaat de Regering haar renovatiebeleid van de Brusselse wijken voortzetten en versterken. Het herstel van het sociaal en stedelijk evenwicht in kansarme wijken – die tegelijk kampen met sociale, economische en stedelijke handicaps – is immers een grote uitdaging.

De Regering zal het stedelijk en ontwikkelingsbeleid voor de gemengde stedelijke gebieden verder versterken met stimulansen voor de lokale economie en voor de tewerkstelling van de bewoners. Het betreft in hoofdzaak een activering van de nieuwe zone voor Stadsvernieuwing (ZSV), onder meer aan de hand van een nieuw wijkcontractenbeleid.

Het « Wijkcontract » haalt zijn effect uit een geïntegreerde actie op lokale schaal en een participatief proces waarvan de omvang en de kwaliteit vervolgens alleen maar toenemen. Dank zij dit instrument kwam er geleidelijk aan opnieuw een echte levenskwaliteit in de meest kansarme wijken van het Brussels grondgebied. Dit instrument moet nu verder versterkt worden :

- door overheden de mogelijkheid te bieden om op een meer structurele en geïntegreerde wijze op te treden op het grondgebied
- door verder te werken op de ervaringen van klassieke instrumenten die moeten worden versterkt, met inbegrip van het participatieve hoofdstuk
- door de gewestelijke overkoepelende instantie op te richten waarin het optreden van meerdere operatoren van de stadsvernieuwing samenkomt in het kader van de 5 nieuwe "stadsvernieuwingscontracten" (cfr. Hoofdstuk 5)
- door de schaal van de projecten te herzien

Daarom zal de Regering voortaan 10 « klassieke » wijkcontracten combineren (in plaats van de 20 wijkcontracten die doorgaans per legislatuur werden opgestart) en 5 nieuwe « stadsvernieuwingscontracten » waarover uitsluitel komt van bij de aanvang van de legislatuur, die over de hele duur hiervan worden uitgevoerd en als voornaamste kenmerk hebben dat ze kunnen gelden op het grondgebied van meerdere gemeenten. Ze worden op objectieve basis geselecteerd aan de hand van sociaal-economische criteria bovenop de criteria voor de staat van gebouwen en woningen en zijn gelegen binnen de zone voor Stadvernieuwing (ZSV).

Alle middelen die momenteel worden besteed aan het wijkcontractenbeleid zullen gebruikt worden voor deze twee soorten contracten. Binnen het kader van de beschikbare begrotingsmarges zal de Regering een verhoging van de middelen voor dit beleid onderzoeken.

De Regering zal onderzoeken met welke middelen zij de begroting kan verhogen voor een nieuw « contractualiseringsbeleid » met de gemeenten in de context van gewestelijke operaties gericht op de handelskernen, de vervallen wijken buiten de ZSV en de structurerende gewestelijke assen.

Het stadsvernieuwingsbeleid zal ook inzetten op de effectieve invoering van een functionele en sociale mix bepaald door het « demografisch GBP », en dan meer bepaald de nieuwe « Ondernemingsgebieden in een Stedelijke Omgeving » (OGSO), die een harmonisch samenleven van huisvesting en economische activiteiten mogelijk maken.

Dit beleid is essentieel voor de Regering aangezien het streven naar deze mix niet enkel ruimte vrijmaakt om nieuwe woningen te bouwen, maar ook de instrumenten versterkt die bestemd zijn om de plaatselijke economie te ontwikkelen en buurtjobs te creëren in de wijken die het hardst door de werkloosheid worden getroffen.

Binnen diezelfde logica zal de Regering de initiatieven versterken die gevoerd worden binnen de perimeter waar stimulansen worden gegeven voor aanwerving, de zogenaamde Zone voor Economische Uitbouw in de Stad (ZEUS), om de vestiging en de ontwikkeling van ondernemingen binnen die zone aan te

moedigen en de aanwerving te bevorderen van werkzoekenden die wonen in de wijken binnen de zone.

Om de renovatiesteun te kunnen voortzetten maar de eenmalige effecten sterker in te perken gaat de regering het stelsel van renovatiepremies evalueren en wijzigen om deze in hoofdzaak te richten op de doelgroep die hieraan werkelijk behoefte heeft, zonder rekening te houden met het geografisch criterium.

Het stelsel van renovatie- en energiepremies wordt geherevalueerd om de beide maatregelen vervolgens samen te brengen. Het voorwerp van de huidige energiepremies wordt verplaatst van de passief- en lage-energiebouw voor nieuwe woningen naar energiebesparende werken.

De Regering zal op zoek gaan naar een nieuw evenwicht tussen de bescherming van het erfgoed en de noodzaak om de diepgaande renovatie van bepaalde wijken en van bepaalde delen van gebouwen te versnellen. Daarom beoogt de Regering de kwestie van het eensluidend advies van de KCML te herzien in het licht van de andere uitdagingen verbonden aan stedelijke ontwikkelingen en hoe dan ook het dwingend aspect hiervan af te schaffen als een meerderheid gunstig heeft geoordeeld in de overlegcommissie.

Ten slotte gaat de Regering, om een versnippering van begrotingsmiddelen bij het informeren van de burgers te vermijden, de uitvoerende actoren versterken die meerdere competenties inzake stadsvernieuwing en duurzame ontwikkeling samenbrengen naar het voorbeeld van de Stadswinkel, veeleer dan het aantal dure gedecentraliseerde cellen op te voeren. Zo zal de regering onder meer de opdrachten van de « energiehuizen » opnemen in de reeds bestaande structuren.

De EFRO-programmering 2014-2020 moet eveneens bijdragen tot de verbetering van het gewestelijk stedelijk kader en mee antwoorden bieden op de economische, milieugebonden en sociale uitdagingen van ons Gewest.

Door de bijdrage van het operationeel programma EFRO kan immers de sociale en economische waardering van het onderzoek en de competitiviteit van de KMO's bevorderd worden, het rationeel energiegebruik aangemoedigd, onder

meer door steun aan de ontwikkeling van een circulaire economie en investeringen in infrastructuur ondersteund binnen de ZSV en de ontwikkelingspolen, om de sociale ongelijkheid af te bouwen.

Aangezien de bijdrage van het EFRO beperkt blijft tot 50% zal het Gewest een gewestelijke cofinancieringsomslag voorzien bovenop de middelen die eventueel worden aangebracht door de begunstigen zelf of door overheden.

Om de bijdrage van deze Europese fondsen een echte hefboomwerking te verlenen, zal de Regering bij voorrang middelen concentreren in projecten met draagkracht, en dit door een selectie te maken van een beperkt aantal projecten in vergelijking met de vorige programmering.

V. Concrete invulling geven aan het recht op wonen

In ons streven om iedereen te laten beschikken over een gezonde en betaalbare woning, moeten we aandacht schenken aan alle lagen van onze bevolking: gezinnen met een bescheiden of middelgroot inkomen, studenten, ouderen, personen met een handicap, eenoudergezinnen en personen die zich bevinden in een noodsituatie.

Door de forse stijging van de prijzen, zowel op de huur- als op de koopmarkt, het ontoereikende aanbod van openbare woningen en de gevolgen van de bevolkingsgroei zijn we genoodzaakt stevigere inspanningen te leveren om de toegang tot zowel huur- als koopwoningen te bevorderen en sterkere ondersteuning te bieden aan de meest kansarme gezinnen.

Tot slot moet het Gewest zonder enig taboe een beleid uittekenen waarmee het de stadsvlucht van de middelgrote inkomens een halt kan toeroepen, onder meer door de productie van een gevarieerd aanbod van gezonde en betaalbare woningen mogelijk te maken.

De Regering zal derhalve alles in het werk stellen om de woningproductie door alle operatoren te vergemakkelijken om zo de druk op de koop- én de huurprijzen te doen dalen. In dit verband zal de Regering overgaan tot een evaluatie van de nieuwe regelgeving in verband met de stedenbouwkundige lasten.

De uitbreiding van het openbare woningenbestand

Om via de bouw van woningen van sociale aard het Brusselse huisvestingsprobleem op een daadkrachtige en efficiënte manier aan te pakken, is het nodig gronden in beheer te hebben en te kunnen inspelen op het tijdsaspect.

De Regering zal de OVM's de nodige budgettaire middelen toezeggen om alle sociale woningen in overeenstemming te brengen met de normen van de Huisvestingscode, onder meer met als doel een einde te stellen aan de huurleegstand die we waarnemen.

Verder zal de Regering haar budgettaire middelen die bestemd zijn voor haar huisvestingsbeleid prioritair aanwenden voor projecten die erop gericht zijn openbare woningen te bouwen in de nieuwe wijken, waarnaar verwezen wordt onder de punten 1 en 2, of op de andere gronden die toebehoren aan de gewestelijke overheid.

De Regering stelt in dit verband de doelstelling voorop om tijdens deze legislatuur van start te gaan met de productie van 6.500 openbare woningen, waarvan 60% sociale woningen beheerd door de OVM's en 40% huur- en koopwoningen bestemd voor de bescheiden en middelgrote inkomens. Dit moet mogelijk gemaakt worden door:

- voorrang te verlenen aan de totstandbrenging van de 10 nieuwe wijken (zie punten 1 en 2), waardoor het mogelijk moet zijn ten minste 1.500 nieuwe woningen te bouwen (en de productie van in totaal bijna 9.000 woonegelegenheden in deze gebieden op gang te brengen)
- jaarlijks minstens 200 woningen te laten bouwen door CityDev
- het beleid van de wijkcontracten te versterken

Er zal een herevaluatie plaatsvinden van de budgettaire middelen die vastgelegd zijn voor het eerste Gewestelijk Huisvestingsplan en de Alliantie Wonen teneinde na te gaan of deze volstaan om voormelde doelstelling effectief te verwezenlijken.

Eventueel zullen er budgettaire middelen een nieuwe bestemming krijgen en/of opnieuw worden begroot met het oog op de lancering van een oproep die ertoe strekt de privésector blijken van belangstelling te laten indienen voor de aankoop van woningen die moeten zorgen voor een uitbreiding van het openbare woningbestand.

De gewestelijke overkoepelende instantie zal de opdracht krijgen deze

projectoproep uit te schrijven en samen met de huisvestingsoperatoren na te gaan welke terreinen beschikbaar zijn om deze nieuwe openbare woningen tot stand te brengen.

Momenteel worden stedenbouwkundige lasten geheven op privéwoningen. Het is mogelijk deze lasten uit te voeren in natura door te voorzien in 15% conventionele woningen en deze aan te bieden aan de openbare vastgoedoperatoren, maar dit geldt enkel voor de toekomstige woningproducties. Om te kunnen inwerken op het bestaande private bestand, zal de Regering de eigenaars die in het bezit zijn van een woningenpark, derhalve aansporen 15% van deze woningen een sociale bestemming te geven (SVK's, fiscale stimuli, ...).

Om de uitvoeringstermijn van de sociale woningprojecten te verkorten, komt er een inperking van de stedenbouwkundige procedures en zal de Regering alle mogelijkheden bestuderen om de overheidsopdrachten efficiënter te organiseren.

De fusie van de OVM's zal aan een gestaag ritme worden voortgezet.

Een « omkaderde huurtoelage »

De Regering zal via een ordonnantie een omkaderde geplafonneerde huurtoelage invoeren.

Het principe bestaat erin, zoals voor de SVK's, een door de huurder te betalen huurprijs vast te stellen die lager is dan het bedrag dat geïnd wordt door de eigenaars. Het verschil vormt dan de geplafonneerde huurtoelage die de effectieve huurkostprijs voor de huurder concreet moet verminderen.

In ruil aanvaardt de eigenaar dat de huurprijs gedurende de looptijd van de huurovereenkomst, omkaderd wordt op basis van indicatieve roosters met righthuurprijzen.

De op te richten openbare operator van zijn kant moet controle uitoefenen op de naleving van dit rooster, op de woonkwaliteit (volgens de normen) evenals op de inkomenssituatie van de huurder die dient te voldoen aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor sociale huisvesting en/of ingeschreven moet staan op de wachtlijst voor een sociale woning en iedere vorm van discriminatie bij de toegang tot huisvesting bestrijden.

Algemener beschouwd zal bij de opmaak van deze indicatieve roosters met righthuurprijzen, die ter informatie beschikbaar gesteld zullen worden voor de huurders, rekening gehouden worden met het sociaal-economisch profiel van de Brusselaars, gekruist met de kenmerken van de woning, de staat van het goed en de ligging ervan.

De invoering van deze toelage zal gepaard gaan met een denkoefening over een stroomlijning van de verschillende bestaande financiële steunmaatregelen, onder meer door ze samen te voegen met de herhuisvestingstoelage.

Aanvullend op het overheidsbeleid gericht op de renovatie en de bouw van openbare woningen, zal de Regering zorgen voor een verhoging van het aantal woningen die beheerd worden door de Sociale Verhuurkantoren (SVK's). Er zullen specifieke stimuli bestudeerd worden om dit aanbod te versterken, die dan eventueel afhankelijk van de beschikbare budgettaire ruimte ingevoerd zullen worden.

Verder zal de Regering, samen met de universiteiten en hogescholen, maatregelen uitwerken ter bevordering van de studentenhuusvesting door op gewestelijke schaal een sociaal verhuurkantoor voor studenten op te richten, de normen van de GSV te herzien om de bouw van studentenwoningen te vergemakkelijken en in de Kazernes aan de Generaal Jacqueslaan een internationale studentenwijk te vestigen.

Kopen toegankelijker maken

Om het voor de gezinnen makkelijker te maken een eigendom te verwerven, zal de Regering een algehele fiscale hervorming voorstellen die vanaf 2017 in voege moet treden (zie Hoofdstuk 5).

De fiscale aftrekbaarheid van de « woonlening » zal behouden blijven. Er zal overigens een algemene evaluatie van het mechanisme plaatsvinden.

Verder is het nodig over te gaan tot een herziening van de criteria van het Woningfonds (leeftijd, tarief, inkomensvoorwaarden, looptijd en bedrag van de lening, collectieve aankoop ter bevordering van gedeeld wonen, ...) om het voor de jongeren en de middenklasse makkelijker te maken een eigendom te verwerven. De leeftijdsgrens om in aanmerking te komen voor een Boosterkrediet bij het Woningfonds zou opgetrokken worden van 35 naar 40 jaar. Het maximumbedrag van de kredietverstrekking zou dan weer afgestemd kunnen worden op de potentiële maximale waarde van de woning.

Verder zal de Regering personen met een bescheiden inkomen financiële ondersteuning bieden voor de kosten die verbonden zijn aan een aankoopakte, zodat zij makkelijker toegang krijgen tot kredietverstrekking, door middel van een renteloze lening in tweede rang bij het Woningfonds.

Ook zal voor de gemeenten de mogelijkheid in het leven worden geroepen om sociale koopwoningen te ontwikkelen.

Het mechanisme van de Community Land Trust zal worden geherevalueerd en eventueel worden overgeheveld naar een publieke instelling, zoals Citydev of het Woningfonds. Tevens zullen alternatieve manieren om een eigendom te verwerven, worden bestudeerd (bijvoorbeeld: opstal, erfpacht).

De strijd tegen leegstaande en ongezonde woningen

De Regering zal ervoor ijveren alle maatregelen die kaderen in de strijd tegen

leegstaande en ongezonde woningen te versterken, en in het bijzonder de ordonnantie van 30 april 2009, waarvan de bepalingen vandaag zijn overgenomen door de artikelen 20 en 23 van de Huisvestingscode. Zij zal worden geharmoniseerd en het Gewest zal zich enkel in de plaats stellen van de plaatselijke besturen wanneer deze in gebreke blijven.

De Regering zal ook inspanningen blijven leveren om leegstaande kantoren om te bouwen tot woningen en de GSV wijzigen om te anticiperen op de mogelijkheid een pand later een nieuwe bestemming te geven, bijvoorbeeld als woning of voorziening.

Er zal overwogen worden dit principe van ombouwbaarheid toe te passen voor andere functies en desgevallend zal hierover ook een wijziging verwerkt worden in de GSV. Verder zal Atrium zich verder blijven inzetten om de verdiepingen boven handelszaken te laten bewonen of om te vormen tot woningen.

Inspelen op de regionalisering van de wet betreffende de huurovereenkomsten met betrekking tot de hoofdverblijfplaats

De Regering wordt bevoegd voor de wetgeving op de huurovereenkomsten met betrekking tot de hoofdverblijfplaats en zal in dit verband toezien op een verbetering van de rechten van de huurders en verhuurders, ijveren voor een betere werking van de huurmarkt en aanmoedigen tot het verhuren van woningen die beantwoorden aan de normen.

De Regering zal zich meer in het bijzonder toeleggen op de opmaak van een duidelijke lijst met werken ten laste van de eigenaars enerzijds en ten laste van de huurders anderzijds, waarvan niet mag worden afgeweken.

Zij zal erop toezien dat er vóór het onderzoek van iedere wetswijziging overleg plaatsvindt met de representatieve organisaties van huurders en verhuurders.

De Regering zal, binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten, een gewestelijk huurwaarborgfonds oprichten. Dit fonds moet zorgen voor een verlichting van de lasten die de OCMW's dragen met het oog op de financiering van de huurwaarborgen van de kansarme doelgroepen die bij hen terecht komen.

Tot slot zal zij de mogelijkheid bestuderen een recht van voorkoop in te voeren voor de zittende huurders, zonder dat dit mag leiden tot een verhoging van de prijzen.

VI. Van de openbare ruimten plaatsen maken waar mensen samenkomen

De Regering dicht de openbare ruimte een centraal belang toe in de verbetering van de leefomgeving van de Brusselaars. De openbare ruimte zal een overkoepelend thema vormen in de beleidsvoering rond ruimtelijke ordening, stadsvernieuwing, mobiliteit, leefmilieu en erfgoed.

De nadruk zal daarbij komen te liggen op het welzijn van de gebruikers (inwoners, ondernemers, werknemers en bezoekers) en op de sociale samenhang. De stedelijke en architecturale eigenschappen, die zowel tot hun recht komen in het erfgoed als tot uiting komen in de hedendaagse architectuur, gelden als wezenlijke onderdelen van de identiteit en de aantrekkingskracht van het Gewest.

De openbare ruimte is echter bovenal een plaats van ontmoetingen, waarvan dagelijks gebruik wordt gemaakt, die moet voldoen aan de behoeften van de bevolking en de maatschappelijke verbondenheid en culturele uitwisselingen moet aansturen. De Regering wil inzetten op een gedeeld gebruik van de openbare ruimten waar iedereen wel bij vaart en op een evenwichtigere spreiding ervan over het gewestelijk grondgebied.

Zowel bij het ontwerpen van nieuwe openbare ruimten als bij de renovatie van reeds bestaande ruimten, zal de Regering toezien op de kwaliteit van de stedelijke en natuurlijke inrichting door de netwerkstructuur van het innoverend en kwaliteitsvol openbaar stadsmeubilair te waarborgen en te opteren voor een harmonieuze materiaalkeuze om de leesbaarheid van de openbare ruimte te bevorderen en het beheer ervan eenvoudiger maken. Zij zal tevens de multifunctionaliteit van de openbare ruimten bevorderen en toezien op de coherentie tussen de openbare ruimten en de gebouwen, en dan vooral de gelijkvloerse verdiepingen.

De Regering zal de mogelijkheid onderzoeken om ongebruikte daken van openbare gebouwen en, middels het akkoord van de eigenaar, ook die van privé-gebouwen om te vormen tot een tuin of horecavoorziening. Verder zal de mogelijkheid onderzocht worden om in de fase van de stedenbouwkundige vergunning de daken van de nieuwe torengebouwen die in Brussel worden opgetrokken, het statuut van « openbare ruimte » te geven.

De Regering zal bij de renovatie of de aanleg van openbare ruimten bijzondere aandacht schenken aan een inrichting waarin ook plaats is voor water (fontein, ...).

De Regering zal tevens alle mogelijkheden van het grondgebied benutten, onder meer door tijdelijk beschikbare terreinen te bestemmen tot tijdelijke openbare of groene ruimten en zij zal ijveren voor een sterkere culturele expressie in de openbare ruimte, ook op de tijdelijke openbare ruimten, en dit in de nodige samenspraak met de inwoners.

De Regering zal in alle nieuwe grote stedelijke inrichtingsprojecten (zie punt 1) voorzien in openbare en groene ruimten, met onder meer een park van 10 ha aan Tour & Taxis, de Pèchèretuin aan het Rijksadministratief Centrum, een park op de Reyerssite, een groene ruimte aan het Becodok, groene en openbare ruimten aan Josaphat en op de Heizelvlakte...

De Regering zal meer in het bijzonder tijdens deze legislatuur ten minste 5 toonaangevende projecten op het getouw zetten in de openbare ruimte, met onder meer de aanleg van een kwaliteitsvolle openbare ruimte aan de Ninoofsepoort, op het gedeelte Naamsepoort/Louiza...

Verder zal de Regering van bij het begin van de legislatuur op gewestelijk niveau een « Lichtplan » opmaken, waarvoor het zal samenwerken met de gemeenten en een meerjarig budget zal uittrekken. Dit Lichtplan zal niet enkel de gelegenheid bieden om de openbare verlichting vanuit een streven naar een rationeler energiegebruik te vernieuwen, te verbeteren en waar er een tekort aan is, aan te vullen, maar ook om de aandacht te vestigen op de wijken en een aantal opmerkelijke gebouwen in ons Gewest die nood hebben aan een specifieke lichtconfiguratie.

Overeenkomstig de doelstellingen van het GPDO en het IRIS II-plan zal de Regering werk maken van de herinrichting van de stadstoegangen (onder meer het Herrmann-Debroux-viaduct en het uiteinde van de E40 ter hoogte van Reyers) om de invalswegen om te vormen tot stadslanen.

De Regering zal in overleg met de gemeenten in kaart brengen op welke wegen, in welke wijken en in welke zones er nood is aan een verbetering van het « voetgangerscomfort » (aanleg van semi-voetgangerszones, gedeelde ruimten) en in elke gemeente meerdere voetgangers- of semi-voetgangerszones, of « voetgangerscomfortzones » inrichten. De Regering zal meer bepaald optreden als partner van de Stad Brussel bij het project voor de grondige vernieuwing en herwaardering van de centrumlanen.

Hoofdstuk 3 – Een beleid dat de levenskwaliteit van alle wijken garandeert.

Een van de grote uitdagingen voor de Regering zal erin bestaan de levenskwaliteit in iedere Brusselse wijk te waarborgen. Iedere Brusselaar, van

noord tot zuid, van oost tot west, heeft recht op een propere en veilige wijk, met zo weinig mogelijk geluids- en visuele hinder, op een stad met minder files en zuiverdere lucht om in te ademen.

Mobiliteit bekleedt een belangrijke plaats in ons dagelijks leven en weegt zwaar door op het imago van ons Gewest. Zich begeven naar zijn werk, stageplaats of opleiding, zijn kinderen gaan ophalen, boodschappen doen, 's avonds een bezoekje brengen aan de vrienden, ... Er zijn tal van redenen waarom mensen zich verplaatsen en het is aan de overheid om te zorgen voor een betere mobiliteit, want een Gewest in beweging staat garant voor vooruitgang. De Regering ondersteunt een ambitieus mobiliteitsbeleid waar alle Brusselaars wel bij varen.

Openbare netheid vormt doorgaans één van de eerste criteria om de levenskwaliteit en de kwaliteit van ons leefmilieu te beoordelen. Uit respect voor de Brusselaars en voor de bezoekers die Brussel als internationale grootstad ontvangt, moet deze netheid van een onberispelijke kwaliteit zijn. Daarom streeft de Regering ernaar om 24 uur op 24, 7 dagen op 7 en 365 dagen per jaar een nette omgeving te waarborgen.

Uit de resultaten van het Europees Sociaal Onderzoek dat in oktober 2013 bekend werd gemaakt, blijkt dat het onveiligheidsgevoel in Brussel afneemt. Het bevindt zich zelfs onder het nationale gemiddelde van 2012. We zitten dus op de goede weg. De institutionele hervorming biedt een aantal heuse opportuniteiten om het gewestelijk preventie- en veiligheidsbeleid te ontwikkelen en te versterken. De Regering wil deze ten volle benutten om te zorgen voor meer veiligheid in de wijken en op het openbaar vervoer.

De Regering gaat resoluut voor een beleid dat erop gericht is de levenskwaliteit en het welzijn van alle Brusselaars te waarborgen, door gelijktijdig in te zetten op economische ontwikkeling, sociale vooruitgang en respect voor het leefmilieu, dit alles vanuit een duurzame ontwikkelingslogica.

Inspanningen om bedrijven op te richten en banen te scheppen en om ons leefmilieu te verbeteren, moeten gebeuren in het belang van de burgers en moeten de maatschappelijke ongelijkheid verder verkleinen. Het bewerkstelligen

van de overgang naar een samenleving die zich meer bekommert om het welzijn van de mensen en het leefmilieu, moet leiden tot de creatie van plaatselijke banen en tot een versterking van onze bedrijven.

De Regering zal dan ook alles in het werk stellen om van Brussel een groen en duurzaam Gewest te maken.

I. Een mobiliteit die de stedelijke ontwikkeling bevordert

Mobiliteit vormt één van de stuwende krachten achter de sociale en economische ontwikkeling. Er dienen zich op dit vlak tal van uitdagingen aan waaraan we het hoofd moeten bieden, zoals de strijd tegen de verkeersoverlast, de verlaging van de druk van het autoverkeer in de woonwijken, de verbetering van de levenskwaliteit ondanks een toenemend aantal verplaatsingen en de beperking van de impact van de vervoersector op het leefmilieu.

Tegen de achtergrond van de bevolkingsgroei en een stijgend aantal arbeidsplaatsen pakt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest deze uitdagingen op het vlak van mobiliteit aan om, via het Iris 2-Plan, van de strijd tegen overvolle wegen en de bevordering van een vlotte verkeersdoorstroming een topprioriteit te maken en om de verdere uitbouw van het gewestelijk en grootstedelijk openbaar vervoer voorop te stellen als prioritaire beleidshefboom.

De actieve vervoerswijzen, namelijk stappen en fietsen, moeten sterk aan belang winnen, in het bijzonder voor het afleggen van korte afstanden. De wagen tot slot blijft een noodzakelijk verplaatsingsmiddel, waarvan we het gebruik op een ambitieuze, maar tegelijk pragmatische manier moeten herbepalen.

De actieve modi ontwikkelen: meer stappen en trappen

De actieve modi, namelijk fietsen en stappen, vormen de meest duurzame en goedkoopste manier om zich te verplaatsen. Zowel voor het individu als voor de samenleving in haar geheel zijn zij economisch rendabel. Hun impact op het leefmilieu is miniem en zij nemen slechts een beperkte plaats in de openbare ruimte in.

Brussel biedt, in vergelijking met andere gelijkaardige steden, het grootste potentieel om het aantal verplaatsingen per fiets en te voet te verhogen. Desondanks zijn de nodige investeringen beperkt in verhouding tot die voor de weg en het openbaar vervoer.

Daarom zal de Regering prioritair inzetten op de bevordering van de actieve modi in ons Gewest, waaronder ook de elektrische fiets.

Ieder van ons is op een bepaald moment al wel eens voetganger. Stappen neemt dan ook een prioritaire plaats in binnen de actieve modi en is de belangrijkste manier waarop men zich kan verplaatsen voor het afleggen van korte afstanden.

Daarom zal de Regering:

- de oppervlakte en het aantal voetgangerszones over het hele Gewest vergroten om zo de Brusselaars opnieuw bezit te laten nemen van de openbare ruimte, waarbij de toegankelijkheid van de wijken evenwel gewaarborgd blijft. Deze maatregel zal haar beslag krijgen in overleg met de betrokken gemeenten, de handelaars en de bewoners;
- de oversteekplaatsen voor voetgangers beter beveiligen door de plaatsing van driekleurige verkeerslichten die informeren over de wacht- en oversteektijd, en van verkeerslichten met een geluidssignaal voor slechtzienenden te versnellen;
- in haar beleid voor stedelijke ontwikkeling - voor zover mogelijk - ijveren voor het verbreden van de voetpaden en de kwaliteit van de materialen verbeteren;
- bij ieder nieuw project voor de inrichting van een weg voorzien in een volledige toegankelijkheid voor personen met beperkte mobiliteit.

De Regering streeft ernaar een volwaardig gewestelijk fietsnetwerk tot stand te brengen. Met het oog daarop zal de Regering werk maken van een specialisatie van de wegen en van de aanleg van gescheiden en/of beveiligde fietspaden, naar het beeld van de inrichting van de Leopold III-Laan. Meer in het bijzonder zal de Kleine Ring - over de volledige Vijfhoek - uitgerust worden met een gescheiden fietspad.

Daarenboven zal de Regering in elk van de nieuwe wijken (cfr. Hoofdstuk 2) systematisch voorzien in een gescheiden fietsnetwerk.

De Regering zal zich inzetten om het gewestelijk fietsroutenetwerk te voltooien en te onderhouden, langs het Kanaal voorzien in nieuwe infrastructuur voor fietsers en voetgangers om te zorgen voor een betere verbinding tussen het oostelijke en het westelijke deel van het Gewest en, speciaal in de omgeving van de multimodale metro- en treinstations, ijveren voor een uitbreiding van het aanbod van deelfietsen (vooral voor lange duur) en beveiligde fietsparkings.

De Regering zal samen met de NMBS zorgen voor een opwaardering van de

spoorwegbermen, zodat zowel voetgangers als fietsers hiervan gebruik kunnen maken om zich te verplaatsen.

Tot slot zal de Regering verder overleg plegen met haar partners voor de verdere uitbouw van een GEN-fietsnetwerk.

Het gewestelijk openbaar vervoer als spil van de mobiliteitsstrategie

De eerste verantwoordelijkheid die wij dragen als Brusselse overheid, bestaat erin het openbaar vervoernetwerk - zowel kwantitatief als kwalitatief - verder uit te bouwen.

De MIVB moet haar aanbod verder ontwikkelen, diversifiëren en kwalitatief verbeteren. In het licht hiervan wordt haar rol als openbare operator bevestigd en vormen de uitvoering van de krachtlijnen van haar beheersovereenkomst en de voorbereiding van de nieuwe beheersovereenkomst voor de periode 2018-2022 een prioriteit voor de Regering.

De MIVB moet ten dienste staan van het algemeen belang en fungeren als partner voor het Gewest en de gemeenten.

De Regering wil inspanningen blijven leveren om een multimodaal openbaar vervoersaanbod te ontwikkelen als alternatief voor de wagen. Frequentie, stiptheid, veiligheid en gebruiksvriendelijkheid moeten dit nog aantrekkelijker maken.

Om het vervoersaanbod te vergroten, zal de Regering:

- de metro-, tram- en buslijnen met een hoog dienstniveau verder ontwikkelen, met als doel de groei van de wijken aan te zwengelen en de sociale cohesie te versterken, onder meer via het nieuwe richtplan voor het busvervoer (eind 2014) en het spoornetplan 2017-2025 (eind 2016). Aan de uitbreiding van het MIVB-net zal een stadsproject gekoppeld worden dat tot doel heeft de openbare ruimten ten gunste van de Brusselaars te herwaarderen;
- volop voorrang geven aan de uitbreiding van de metro naar Schaarbeek en Evere (begin van de werken vóór 2019)
- bij de aanvang van de legislatuur aansluitend hierop studies opstarten in verband met de uitbreiding van de metro naar Ukkel om zo snel mogelijk het definitieve tracé vast te leggen;
- de metro inzetten op de verbinding Noordstation – Albert;

- verder uitvoering geven aan het PULSAR-project voor de automatisering van de metrolijnen 1 en 5;
- de doorkomstfrequentie op het hele MIVB-net verhogen, o.a. tijdens de schoolvakanties, en de dienstregeling 's morgens, 's avonds en in het weekend uitbreiden;
- de uitbouw bevorderen van een netwerk dat voorziet in een goede bediening van de onderwijspolen en scholen, hetgeen een vlottere mobiliteit moet waarborgen voor de gezinnen en de verkeersoverlast op de wegen moet verminderen.

Met betrekking tot het eerste streepje zal de Regering meer bepaald de volgende prioritaire investeringen verrichten:

- Tram 9: het Gewest zal de uitgereikte vergunning om deze lijn te verlengen tot aan het UZ-VUB uitvoeren. Daarnaast zal een studie worden opgestart voor het voltooiën van het tracé naar de Heizelvlakte;
- Tram 94: zal verlengd worden tot Roodebeek. Er zal tevens een studie worden opgestart over het verplaatsen van lijn 94 naar de Franklin Rooseveltlaan;
- Tram 62: lijn 62 zal verlengd worden naar de luchthaven Brussel-Nationaal;
- Tram 71: de verbinding tussen Delta en de Naamsepoort zal worden gerealiseerd. Tevens zal de mogelijkheid bestudeerd worden om de Naamsepoort via de Kleine Ring en het Paleizenplein te verbinden met de Koningsstraat;
- Meiser: uitvoering van het project conform de beslissing van de vorige Regering;
- Tot slot plant de Regering een hoogperformante verbinding tussen het Noordstation en de Heizel, die de site van Tour & Taxis dwars doorkruist, indien mogelijk zonder capaciteitsverlies en met respect voor de stedelijke omgeving en het leefkader van de inwoners van de desbetreffende wijken.

Het Gewest zal tevens verder besprekingen voeren met het Vlaams Gewest over de uitbouw van intergewestelijke verbindingen voor de lijnen 62, 94, de Heizelvlakte en voor de verbinding naar het station van Ruisbroek.

Om de intermodaliteit tussen de weg en het openbaar vervoer te bevorderen, zal

het Gewest de « mobiliteitsportefeuille » invoeren, waarbij een abonnement op de MIVB / Cambio / Villo toegang biedt tot de gewestelijke openbare parkings.

Om de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren, zal de Regering:

- nog in 2014 een strategisch plan goedkeuren voor de renovatie van de stations, waarbij de voorrang zal uitgaan naar de meest gebruikte metrostations, zoals Montgomery, Bockstael, Beurs, ...
- het « Avanti-programma » ten uitvoer brengen (verhoging van de reissnelheid op het bovengrondse net van de MIVB);
- de overstappen evalueren en desgevallend rechtstreekse verbindingen van de tweede kroon naar het stadscentrum opnieuw instellen; om bepaalde hinderlijke overstappen te kunnen herevalueren, zal de Regering alles in het werk stellen om absolute voorrang van doorgang te verlenen aan het bovengronds openbaar vervoer en zo de regelmaat ervan te bevorderen;
- verder blijven investeren in de toegankelijkheid en de kwaliteit van de bovengrondse haltes;
- gratis WIFI installeren in alle metrostations en aan de bovengrondse stopplaatsen;
- zorgen voor meer netheid en veiligheid op het openbaar vervoer, in de metro- en treinstations, aan de haltes, enz. (zie punt « veiligheid »); de Regering zal bijzondere aandacht schenken aan de netheid van het bovengrondse net;
- alle metrostations tegen 2018 uitrusten met een aangepaste lift om deze toegankelijk te maken voor personen met beperkte mobiliteit (PBM).

Voor wat de tarifiering aangaat, bevestigt de Regering de principes van de sociale en voorkeurtarieven. Zij zal een handhaving van het huidige prijsniveau bestuderen. Tijdens het eerste jaar van de legislatuur zal de invoering van diverse andere manieren om een vervoersbewijs te betalen, via de verschillende mobiele toestellen, onderzocht worden.

De Regering zal tevens ijveren voor een betere samenwerking tussen de verschillende gewestelijke operatoren (MIVB, TEC en De Lijn) teneinde de tarieven te integreren en het volledige vervoersaanbod op het Brusselse grondgebied te optimaliseren, uitgaande van de volgende principes:

- De projecten moeten een effectieve modale verschuiving van de weg naar het openbaar vervoer mogelijk maken;
- Er zal gestreefd worden naar een bediening van de polen van

grootstedelijk belang (toeristisch belang, tewerkstellingspolen, ...), zonder evenwel afbreuk te doen aan de lokale bediening;

- Een betere informatiecoördinatie tussen de verschillende vervoersoperatoren en de middelen om deze te financieren;
- Het reciprociteitsbeginsel, dat toelaat om het MIVB-net uit te breiden buiten de grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zal worden voortgezet, met voornamelijk de verlenging van lijn 62 naar de luchthaven Brussel-Nationaal.

Het spoor als Brussels en grootstedelijk mobiliteitsinstrument

Aanvullend op de ontwikkeling van het GEN zal de Regering de uitbouw van een gewestelijk treinaanbod bevorderen dat gebruik maakt van de volledige Brusselse infrastructuur (lijnen 26, 28, 161, Noord-Zuid verbinding), zonder de voltooiing van alle aanpassingswerken aan de sporen af te wachten.

De Regering zal bij de federale overheid prioritair aansturen op de ontwikkeling van de treinlijnen in het oosten en het westen van Brussel.

De Regering wijst nadrukkelijk op de noodzaak om onverwijld een GEN-aanbod in te voeren voor het grootstedelijk gebied en de vooralsnog ontbrekende infrastructuren te voltooiën. Het komt er meer bepaald op aan om vanaf december 2014 het bestaande aanbod in het GEN-gebied te reorganiseren: zo moeten de lokale en piekurtreinen geïntegreerd worden in één enkel GEN-vervoersplan om zo het aanbod overzichtelijker te maken. Daarnaast is het de bedoeling om dit aanbod te verhogen teneinde vanaf 2017 de GEN-doelstelling te bereiken van een trein om het kwartier, waarbij een hoog aantal stopplaatsen in het Brussels Gewest bediend worden (onder andere de verschillende tewerkstellingspolen, zowel in het Brussels Gewest als in het grootstedelijk gebied).

De Regering zal er in dit verband bij de federale Regering en de NMBS-groep op aandringen om de spoorweginfrastructuur zodanig in te richten dat er in minstens 30 bestaande stations een trein is om het kwartier tijdens de piekuren, er ten minste twee treinen zijn per uur tijdens de daluren, en er ook een vervoersaanbod gewaarborgd wordt tijdens het weekend met minstens drie treinen per uur.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zal daarbij vragen om te voorzien in nieuwe stopplaatsen om een efficiënte aansluiting op het MIVB-net te bieden en/of de bediening te waarborgen van een deel van het Brussels grondgebied waar er geen optimaal openbaar vervoersaanbod is.

Een veralgemeende tariefintegratie van het type MTB in de prijs van het MIVB-abonnement zal worden onderzocht.

Tot slot moet in aanvulling op het GEN-aanbod concreet uitvoering gegeven worden aan een akkoord met het Vlaams en het Waals Gewest om te voorzien in minstens 20.000 plaatsen op ontradingsparkings buiten de Ring en deze bereikbaar te maken met het openbaar vervoer. Ook zal aan de andere twee Gewesten gevraagd worden in de directe buurt van de GEN-stations te voorzien in een voldoende aantal plaatsen voor auto's en fietsen.

Het Zuidstation, dat bekend staat als grootste spooknooppunt in België en de internationale toegangspoort tot Brussel, vormt trouwens het centrale punt van het Europese spoorwegennet en krijgt dagelijks niet minder dan 55.000 passagiers over de vloer.

Om dit statuut van eerste station van het land te versterken en zowel het reizigersonthaal als de inpassing ervan in de stedelijke omgeving te optimaliseren, zal de Regering er bij de NMBS-groep voor blijven pleiten om het station aan de binnenkant en aan de buitenkant op een ambitieuze wijze herin te richten, op basis van overleg in het kader van het richtschema voor de Zuidwijk, en deze herinrichting te financieren met het budget dat hiervoor bestemd is door het meerjarig investeringsplan van de NMBS-groep voor de periode 2013-2025 (MIP).

De aanwezigheid van een uitgebreide spoorinfrastructuur vormt uiteraard een grote troef op het Brussels grondgebied. Bij de benutting en exploitatie van deze infrastructuur dient gestreefd te worden naar een versterking van de synergieën met het MIVB-net en naar een betere intra-gewestelijke bediening, en dan vooral van de prioritaire ontwikkelingspolen.

De Regering zal zich tot slot verzetten tegen iedere nieuwe infrastructuur voor het ontlasten van de verzadigde Noord-Zuidverbinding die de structuur van het Brusselse stadsweefsel verstoort. De Regering kan derhalve instemmen met de bouw van een nieuwe internationale terminal in de Zuidwijk, op voorwaarde dat de opstart van de exploitatie van het GEN gewaarborgd wordt, de Brusselaars een betere treinbediening krijgen, een dergelijk project geen weerslag heeft op de budgetten die voor Brussel opgenomen zijn in het meerjarig investeringsplan van de NMBS voor de periode 2013-2025, de voorwaarden voor een dergelijke werf optimaal zijn en dat in het kader van het richtschema van de Zuidwijk overleg plaatsvindt met Brussel om dit project optimaal in te passen in te stedelijke omgeving.

Op een nieuwe manier gebruik maken van de wagen

De wagen blijft weliswaar een niet weg te cijferen vervoersmiddel, maar het is nodig om de plaats die deze inneemt in de openbare ruimte en de manier waarop er gebruik van gemaakt wordt, te gaan herbekijken. Daarom zal de Regering in haar verkeersbeleid prioritair inzetten op een vermindering van de autodruk en

op de strijd tegen de congestie.

Om carpooling aan te moedigen, wil de Regering inwerken op alle aspecten van het autorijden, door de gebruikers te informeren (onder meer via internetplatformen) en hun beveiliging te waarborgen, in- en uitstapplatformen aan te leggen, te communiceren over de sociaal-economische voordelen van carpooling (zoals tijdswinst), aan de stadstoegangen een intergewestelijk netwerk voor carpooling uit te bouwen en alle mogelijkheden die geboden worden door de verkeerswet te benutten. De Regering zal de mogelijkheid bestuderen om de « one way » in te voeren voor carsharing.

Om de innovatie van auto's te ondersteunen en propere voertuigen te promoten, zal de Regering het gebruik van elektrische voertuigen stimuleren door de privé-sector steun te bieden om te investeren in de plaatsing van een maximaal aantal herlaadpunten over het volledige Gewest, de overheidsdiensten versneld prioritair te laten kiezen voor elektrische voertuigen of de Brusselaars met een elektrisch voertuig of een voertuig met lage CO₂-uitstoot een gratis bewonerskaart te bezorgen.

Om een vlottere doorstroming van het verkeer te bewerkstelligen, zal de Regering zich prioritair concentreren op de 15 locaties en trajecten in het Gewest waar het verkeer het meest dichtslibt. Op deze plaatsen zal zij de weginrichting en het beheer van de verkeerslichten optimaliseren en beter afstemmen op de drukte van het verkeer.

In het licht van de bestrijding van de verkeersoverlast zal de Regering ijveren voor een sterkere coördinatie van de wegwerkzaamheden door de coördinator te machtigen de nutsbedrijven te verplichten langs te komen op de grote werven in functie van de geplande openstelling van de weg, de bestekken vóór het uitschrijven van de procedures voor overheidsopdrachten te controleren (en eventueel te wijzigen) en alle in uitvoering zijnde werken te controleren, zodanig dat, voordat deze beëindigd zijn, eventuele fouten en gebreken vastgesteld kunnen worden. De efficiëntie van de coördinatie van de werven via de Osiris-software zal worden geëvalueerd.

Het parkeerthema vormt steevast een wezenlijk onderdeel van beleidsinitiatieven rond ruimtelijke ordening of mobiliteit en moet gekaderd worden in de bestrijding van de congestie door ernaar te streven de toegang tot het openbaar vervoer te vergemakkelijken en ruimte op de weg vrij te maken.

Het Gewestelijk Parkeerplan heeft tot doel de gemeentelijke regels te harmoniseren en legt een plafond vast voor het aantal plaatsen op de weg. De afgeschafte parkeerplaatsen op de weg moeten gecompenseerd worden met

plaatsen buiten de weg (onder meer met bijkomende parkings in het kader van de woningbouw). Om het systeem aantrekkelijk te maken, komt het erop aan om de kostprijs van alternatieve parkeermogelijkheden buiten de weg voor de Brusselaars zo snel mogelijk betaalbaar te maken.

De Regering zal tijdens het eerste jaar van de legislatuur een beheerscontract uitwerken met het Gewestelijk Parkeeragentschap en zal nauw overleg plegen met de gemeenten, voornamelijk bij de uitvoering van het Plan (onder meer over de afbakening van de zones).

Verder blijft, op een ogenblik dat de wegen verzadigd zijn, een aanzienlijk deel van het huidige parkeeraanbod ontoegankelijk voor de bewoners. De Regering zal alle mogelijke oplossingen onderzoeken om de bestaande private en openbare parkings buiten de werkuren beschikbaar te stellen voor de Brusselaars. De Regering zal bij iedere aanvraag van een stedenbouwkundige en milieuvergunning (gemengde vergunningen) de verplichting opleggen te voorzien in « gedeelde » parkeergelegenheid.

De Regering streeft er verder naar om 10.000 parkeerplaatsen te creëren op plaatsen waar het wegverkeer en het openbaar vervoer op elkaar aansluiten, om zodoende de intermodaliteit te stimuleren. Deze parkings zullen indien mogelijk gedeeld worden met de omwonenden.

Om de verkeersoverlast te verminderen, zal de Regering tot slot verder uitvoering geven aan het politiek akkoord van 21 januari 2011¹ en aan het samenwerkingsakkoord van 31/01/2014².

Verder zal de Regering structureel overleg plegen met het Vlaams en het Waals Gewest over wat er verder zal gebeuren met de Ring, uitgaande van het principe dat ieder project voor de Ring tot doel moet hebben het aantal ongevallen op de Ring en het secundaire wegennet substantieel te doen dalen, de verkeersoverlast te bestrijden, met inachtneming van het Brusselse streven om de toegangswegen tot de stad om te vormen tot stadslanen, de druk van het wegverkeer in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te verminderen ten opzichte

¹Politiek akkoord van 21 januari 2011 "tot hervorming van de verkeersbelastingen"

²Samenwerkingsakkoord tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de invoering van de kilometerheffing op het grondgebied van de drie gewesten en tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven Interregionaal Samenwerkingsverband Viapass onder de vorm van een gemeenschappelijke instelling zoals bedoeld in artikel 92bis, §1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen

van de bestaande situatie, de toegankelijkheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (in het bijzonder de Heizelvlakte en Schaarbeek-Vorming) te versterken, bij te dragen tot de naleving van de milieuverbintenissen van elk Gewest en de hinder van de mobiliteit voor de volksgezondheid te verminderen.

De taxisector een boost geven en moderniseren

De taxi's bieden een essentiële dienstverlening voor de Brusselaars en moeten een volwaardig alternatief vormen voor de personenwagen, alsook een aanvulling op het openbaar vervoer.

Daarom zal de Regering de volgende opties in overweging nemen:

- het aanbod van collectieve taxi's ontwikkelen;
- deze dienst een grotere zichtbaarheid verlenen;
- een laagprijszige taxidienst ontwikkelen, onder meer voor korte afstanden;
- een minimumtarief bepalen;
- de Brusselse taxi's in overleg met de gemeenten algemeen toegang bieden tot de eigen busbanen;
- het taxigebruik promoten.

Verder zal de Regering initiatieven ondernemen om de Brusselse taxi's toe te laten klanten aan boord te nemen aan de luchthaven Brussel Nationaal. Tevens zal er aan het Zuidstation een luifel voor taxi's geïnstalleerd worden.

Voor wat de tarifiering aangaat, zal de Regering een vereenvoudiging doorvoeren van het tariefrooster, rekening houdend met de sociaal-economische situatie van de taxisector, en formules uitwerken van gecombineerde abonnementen met andere middelen van openbaar vervoer.

Om de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren, zal de Regering verder ook de transparantie voor de klant garanderen door in alle Brusselse taxi's tegen uiterlijk 1 januari 2016 een digitale taximeter te installeren, die de mogelijkheid biedt elektronisch te betalen.

Ingevolge de evoluties die zich voordoen op het vlak van het bezoldigd personenvervoer (taxi's, verhuren van voertuigen met chauffeur, ontwikkeling van technologieën), zal de Regering eveneens het wettelijk kader aanpassen naar een nieuw algemeen juridisch kader.

Logistiek en goederenvervoer

Brussel bekleedt als hoofdstad van België en Europa een centrale plaats in de grote goederenstromen op de weg, per spoor of over het water.

Op basis van het strategisch plan voor het goederenvervoer worden de volgende doelstellingen nagestreefd:

- De goederenstromen in het Gewest optimaliseren, bijvoorbeeld door de diensten voor leveringen onder bedrijven te groeperen in eenzelfde logistieke zone, toe te zien op het respecteren van de parkeerzones voor leveringen, het type voertuig aan te passen aan de stedelijke omgeving;
- Op de terreinen van Schaarbeek-Vorming een multimodale logistieke zone (weg, spoor, water) tot ontwikkeling brengen, die meer bepaald de Haven van Brussel, Mabru, het Europees Centrum voor Fruit en Groenten en logistieke bedrijven zal omvatten, maar waarbij zwaar vrachtvervoer over de stadswegen vermeden wordt.

Over dit plan zal overleg plaatsvinden met de distributiesector en de horeca.

De rol van de Haven als logistiek facilitator wordt bevestigd. Zij moet haar knowhow en infrastructuur ten dienste stellen van de gewestelijke behoeften. De Haven dient tevens alles in het werk te stellen om het gebruik van de waterweg door de havenbedrijven te bevorderen en te promoten door het gebruik van de ruimte die bestemd is voor havenactiviteiten te optimaliseren, op een manier die aansluit bij het Kanaalplan.

Tot slot zal de Regering de mogelijkheid bestuderen om in de stedenbouwkundige en milieuvergunningen bepalingen op te nemen in verband met het gebruik van de waterweg (werven, toevoer van goederen, ...).

II. Netheid garanderen in alle wijken

Openbare netheid belangt iedereen aan en is één van de eerste criteria op basis waarvan de levenskwaliteit in een stad wordt beoordeeld. Het Gewest moet een kwaliteitsvolle dienstverlening bieden en een onberispelijk imago genieten, zowel voor zijn inwoners en bedrijven als voor de internationale instellingen die er gevestigd zijn en de toeristen.

Het Agentschap Net Brussel moderniseren

De uitvoering van de zesde staatshervorming moet leiden tot een verbetering van de netheidsdiensten en een reorganisatie van de reiniging. Om deze verbetering te bewerkstelligen, zal eerst een monitoring van de netheid

ingevoerd worden, die een objectief beeld moet opleveren over de staat van netheid van ons Gewest.

De zesde staatshervorming biedt tevens de gelegenheid om de reiniging van de Brusselse wegen te reorganiseren. Met het oog hierop zal de Regering een individuele kaderovereenkomst sluiten tussen het Agentschap Net Brussel en elk van de 19 Brusselse gemeenten, die de regeling voorschrijft voor de organisatie van de reiniging en bepaalt hoe het personeel en de materiële middelen precies verdeeld moeten worden. Dit moet gebeuren vanuit het streven om de vooropgestelde doelstelling inzake netheid te verwezenlijken.

Op basis hiervan wil de Regering inzetten op een betere taakverdeling, reinigingsfrequentie en renovatie van de depots, ... De Regering zal het werk van de personeelsleden zodanig reorganiseren dat zij polyvalente taken krijgen toegewezen en er meer uren gepresteerd worden op het terrein.

De modernisering en verbetering van de operationele diensten zullen worden voortgezet.

Dit beleid zal tevens gepaard gaan met:

- daadkrachtige inspanningen van het Agentschap om iedereen met behulp van alle moderne communicatiemiddelen volledig te informeren over wat het allemaal doet en over de verschillende soorten ophalingen. Het Agentschap zal een beroep doen op de gemeenten om deze informatie te verspreiden, onder meer via het « Welcome Pack » bestemd voor de nieuwe inwoners;
- een toename van het aantal activiteiten in scholen, bij bedrijven en ter gelegenheid van openbare evenementen, waarbij de banden met de lokale actoren worden aangehaald (verenigingen, scholen, buurtcomités, enz.) en deze verzocht worden hun steentje bij te dragen tot het beheer en de verfraaiing van de openbare ruimte;
- preventiecampagnes in samenwerking met de plaatselijke besturen.

De Regering zal het Agentschap Net Brussel tot slot de rol toebedelen van aankoopcentrale. Zo zal het de opdracht krijgen de officiële zakken voor de ophaling van huishoudelijk afval op de markt te brengen (productie) om de betaalbaarheid, de kwaliteit en de authenticiteit ervan te waarborgen en daarnaast ook de aankoop van schoonmaakmateriaal door de gemeenten te vergemakkelijken (via gegroepeerde overheidsopdrachten).

Op basis van een monitoring zal de Regering een richtschema uitwerken waarin de volgende twee doelstellingen centraal staan: een actieplan ten uitvoer brengen dat het Agentschap beoogt te moderniseren en duidelijke budgettaire perspectieven biedt en daarnaast de rekrutering objectiveren op grond van de monitoring van de netheid en de behoeften die vervat zijn in het richtschema.

Ophaling en verwerking van afval

Het Gewest beschikt vandaag over twee containerparken die toegankelijk zijn voor alle Brusselaars. Het Actieprogramma voor de Ophaling en Sortering van Afval (APOS), dat goedgekeurd werd door de vorige Regering, bevat de verbintenis om de hoeveelheid containerparken in vijf jaar tijd te vermenigvuldigen met vijf.

De Regering zal dit APOS verder ten uitvoer brengen en jaarlijks de opening van een bijkomend containerpark en de overname van gemeentelijke containerparken in het vooruitzicht stellen.

In tussentijd zal de Regering zorgen voor de inrichting van mobiele containerparken op leegstaande terreinen, zodat iedere inwoner op 3 km van zijn woning beschikt over een park en zich kan ontdoen van zijn grofvuil, met een onderscheid tussen hergebruik en verwijdering.

Nadat een evaluatie heeft plaatsgevonden van de lopende proefprojecten zal de Regering, in de allereerste plaats voor de handelswijken en de dichtst bevolkte wijken, tal van acties opzetten voor de ophaling van afval, die rekening houden met de specifieke plaatselijke toestand, door onder andere meer ophalingen te organiseren in (boven- en ondergrondse) containers, wanneer dit mogelijk blijkt. De Regering zal tevens de verplichting invoeren in de bestekken voor grote vastgoedprojecten een « afvalclausule » op te nemen om bij de inrichtingswerken te voorzien in een ruimte die bestemd is voor het afval en de ophaling ervan.

Verder zal de Regering, om de kwaliteit van de ophaling van gesorteerd afval te waarborgen, de frequentie ervan evalueren.

De Regering verbindt er zich toe om de op vrijwillige basis gevoerde proefprojecten de ophaling van organisch afval veralgemeend in te voeren voor

de gezinnen en bepaalde doelgroepen zoals horecabedrijven, collectiviteiten, markten, ziekenhuizen, ... De Regering zal gelijktijdig zoeken naar een manier om dit soort afval te verwerken, door bijvoorbeeld via een publiek-privaat partnerschap een Brusselse biomethaaninstallatie te bouwen, waar eventueel ook van buitenaf organisch afval naartoe wordt gebracht.

De Regering zal het afvalbeheer stelen op een beleid dat de verwerking van afval als volgt hiërarchisch indeelt: preventie, hergebruik, recyclage, energierugwinning, verwijdering.

Ook energierugwinning is van groot belang. Het komt erop aan de troeven die de verbrandingsoven van Net Brussel biedt voor de productie van groene stroom en het opwekken van warmte volop te benutten. In het licht hiervan zal de Regering aan de verbrandingsoven van Net Brussel groenestroomcertificaten toekennen, waarvan de winsten integraal moeten terugvloeien naar het Gewest.

De Regering zal tot slot werk maken van de ontwikkeling van het warmtenet van de verbrandingsoven om de voortgebrachte energie voor 100% rendabel te maken.

Verder zal de Regering stevigere inspanningen leveren voor de ontwikkeling van het stadsmeubilair, onder meer door het aantal openbare vuilnisbakken, waaronder ook vuilnisbakken voor afvalsortering, over het hele gewest, zowel op de gemeente- als op de gewestwegen, massaal uit te breiden.

Daarnaast zal de Regering zich inzetten voor een verhoging van het aantal stedelijke asbakken en een toename van het aantal openbare toiletten.

Bij de uitvoering van dit beleid zal overleg plaatsvinden met de gemeenten en gestreefd worden naar een harmonisering van het stedelijk materiaal.

De Regering zal verdergaan met de plaatsing van afvalcontainers en glasbollen en daarbij de voorkeur geven aan de ondergrondse exemplaren in plaats van aan de bovengrondse.

Het ecopoolproject dat opgezet was in het kader van de vorige EFRO-

programmering, zal in 2015 operationeel zijn.

Controle en repressie: een strakkere aanpak voor minder overlast!

De Regering stelt vier prioritaire maatregelen voorop, die het Gewest in staat moeten stellen zijn controlerende rol te vervullen en in 2020 de nagestreefde verbetering van de netheid evenals het streefdoel van 50% gerecycleerd afval te bereiken:

- de repressiecellen van het BIM, het ANB en de gemeenten een nieuwe dynamiek geven om het aantal controles en hun daadkracht te verhogen;
- de controle op de verplichte afvalophalingscontracten voor beroepsmensen versterken: het BIM zal zijn dienst via interne reffectatie moeten versterken en vóór eind 2015 zal een evaluatie plaatsvinden;
- overgaan tot de afschaffing van de vrijstelling die momenteel wordt toegekend aan beroepsmensen voor de hoeveelheid afval die minder dan 30 l bedraagt, overeenkomstig het principe dat « de vervuiler betaalt »;
- de processen voor het sanctioneren van overlast voor heel het Brussels Hoofdstedelijk Gewest harmoniseren.

III. Een gewestelijk veiligheidsbeleid instellen

De recentste institutionele hervorming biedt een aantal heuse opportuniteiten om het gewestelijk preventie- en veiligheidsbeleid te ontwikkelen en te versterken. De Regering wil deze ten volle benutten door onder meer een autonome gewestelijke veiligheids- en preventiedienst in het leven te roepen, die rechtstreeks afhangt van de Minister-President.

Ter bevordering van het overleg over en de coördinatie van het veiligheidsbeleid in Brussel, is het noodzakelijk om – in het kader van deze autonome gewestelijke dienst – een permanente conferentie van de openbare veiligheidsinstanties op te richten, waarin alle actoren verenigd zijn, meer bepaald: de federale Ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie, de Minister-President en de functioneel bevoegde Ministers, de zonevoorzitters en de korpschefs, de DirCo, de DirJud en het parket van de Procureur des Konings (of, al naargelang het geval, de Procureur-Generaal of het federale Parket). Deze conferentie kan, afhankelijk van

het thema dat aan bod komt, uitgebreid worden met andere actoren, zoals de vertegenwoordigers van de penitentiaire inrichtingen, de Justitiehuisen, de balie, de actoren van de jeugdbijstand, ...

Deze autonome gewestelijke veiligheids- en preventiedienst zal belast worden met de opmaak van het globaal veiligheids- en preventieplan, dat moet aansluiten bij zowel het Nationaal Veiligheidsplan als bij de zonale plannen en de lokale preventieplannen. Dit plan moet dienen als permanent instrument voor het bepalen van de gewestelijke prioriteiten op het vlak van preventie en veiligheid. En dit in voortdurende samenwerking met de federale politie, evenals met de gemeenten en de politiezones, als zijnde de gezagsniveaus die het best geplaatst zijn om een geïntegreerde aanpak van de problemen in verband met onveiligheid en overlast te bevorderen, en tot slot ook met de verschillende actoren uit de preventiesector.

Het Plan moet in hoofdzaak de nadruk leggen op veiligheid en preventie op wijkniveau en zo een volwaardig territoriaal beheer van deze materies mogelijk maken.

De Regering zal ijveren voor meer samenwerking en coherentie in het beleid van de politiezones. Zij zal er tevens op toezien dat er een geharmoniseerd politiereglement wordt ingevoerd voor de politiezones. Tot slot zal zij aansturen op de oprichting van een aankoopcentrale en de groepering van bepaalde administratieve diensten.

Vandaag weten twee burgers op drie (65%) in het Brussels Gewest niet wie hun wijkagent is. Dit moet veranderen.

De politiedienst moet zichtbaar, toegankelijk en gelijkmatig verspreid zijn over het gebied dat zij bestrijkt. De aanwezigheid op het terrein via actieve verplaatsingswijzen zal worden bevorderd. De organisatie van de politie moet berusten op een sterke lokale verankering. De voorkeur moet daarbij uitgaan naar een probleemoplossing in samenspraak met de volledige plaatselijke gemeenschap.

Er zal een aanzet worden gegeven tot een reorganisatie van bepaalde politiekorpsen door hun manschappen maximaal te decentraliseren ten gunste van de wijken. De Regering streeft ernaar de wijkagent de rol te laten vervullen van verzoener en de politie zeer sterk te verankeren en blijf te laten geven van openheid naar de lokale gemeenschap, maar deze tegelijk goed te organiseren en uit te rusten, om zo snel mogelijk te kunnen ingrijpen, zodra dat nodig blijkt.

De Regering verbindt zich ertoe om de nieuwe financiële middelen voor veiligheid waarover het Gewest beschikt (de dotatie van 55 miljoen € per jaar in het kader van de herfinanciering) prioritair aan te wenden om een dergelijke territoriale ontplooiing aan te moedigen.

Het globaal veiligheids- en preventieplan moet tevens inspelen op de nood aan een forse verhoging van het aantal Brusselse politieagenten.

Het Gewest zal er bij de federale Regering voor pleiten om prioriteit te verlenen aan een verdere verhoging van het aantal Brusselse aspirant-agenten en inspecteurs. Met het oog hierop is het nodig meer Brusselse kandidaten aan te trekken door op uitgebreidere schaal sensibiliseringsinitiatieven op te zetten in de wijken, onder meer op basis van een communicatiebeleid dat sterker gericht is op de Brusselse jongeren, en de voorbereiding op de selectieproeven te intensiveren.

De GIP, de gewestelijke en intercommunale politieschool, verstrekt voortgezette en functionele opleidingen die zoveel mogelijk zijn afgestemd op de behoeften van de 6 politiezones. Om de uitstraling van deze school te waarborgen en haar financiering veilig te stellen, zal het Gewest optreden als de voornaamste partner van de GIP.

De beroepen in de veiligheidssector vormen in Brussel een belangrijke bron van werkgelegenheid voor laaggeschoolde jongeren. De Regering zal een volwaardige opleidingsrichting ontwikkelen via een volwaardige « vakschool » die gewijd is aan de stadsberoepen. Daarnaast zal zij ondersteuning bieden voor de toegang tot opleidingen op het vlak van privébewaking.

Daarenboven acht de Regering het van essentieel belang om, in samenwerking met de Gemeenschappen, beroepsopleidingen te ontwikkelen die zich toespitsen

op de veiligheidsberoepen (7de jaar) en de reeds bestaande richtingen te herwaarderen.

Verder is het ook de bedoeling om een doorstroming te helpen creëren tussen de verschillende veiligheidsberoepen. Zo beschikken gemeenschapswachten, doordat zij hun wijk goed kennen en door hun opleiding reeds vertrouwd zijn met conflictbeheer en de toepassing van de wet op de gemeentelijke administratieve sancties, over onmiskenbare troeven om goede politieagenten te worden en zo de zones met een tekort aan manschappen nuttig te gaan versterken.

Het Gewest beschikt voortaan over een effectieve bevoegdheid op het vlak van preventie. De Regering zal een uniek regelgevend kader voor het Gewest laten goedkeuren, hetgeen de doeltreffendheid en de efficiëntie van het preventiebeleid in het Gewest moet bevorderen.

Samen met de bevoegde beleidsniveaus zal zij een overkoepelend Brussels overlegorgaan van de preventieactoren in het leven roepen, dat meer bepaald de opdracht zal krijgen het aan « preventie » gewijde hoofdstuk van het globaal veiligheids- en preventieplan voor te bereiden. Zij zal in iedere gemeente en/of wijk de ontwikkeling aanmoedigen van een coördinatie van de preventieactoren, waarbij ook de scholen betrokken worden.

De strijd tegen radicalisme zal een van de fundamentele prioriteiten zijn in het veiligheids- en preventiebeleid tijdens deze legislatuur. Ieder beleidsniveau moet als partner meewerken aan een aanpak die gestoeld moet zijn op een nóg intensere inzet van alle betrokken actoren. De permanente Conferentie zal zo snel mogelijk een strategie voorbereiden die aansluit bij de nationale strategie.

De Regering zal bij de federale Regering een bijzonder statuut verdedigen voor de gemeenschapswachten - vaststellers, met aangepaste toegangsvoorwaarden en weddeschaal. Dit statuut moet Brusselse jongeren toekomstperspectieven bieden op een dergelijke baan. Ook de sociale bemiddelaars en de straathoekwerkers spelen een essentiële rol in onze samenleving. De Regering zal deze instrumenten versterken.

De Regering zal pleiten voor een herziening van de KUL-norm en, op zijn minst, een aanpassing aan de bevolkingsgroei sinds 2001.

De Regering zal verder uitvoering geven aan een platform voor videobewaking in de Brusselse openbare ruimte, en dit met respect voor de persoonlijke levenssfeer.

Tot slot zal de Regering een hervorming doorvoeren van de Dienst voor Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp (DBDMH). Zij zal meer bepaald de mogelijkheid bestuderen om de administratieve diensten van de DBDMH onder te brengen bij de autonome gewestelijke veiligheids- en preventiedienst om te zorgen voor een betere coördinatie tussen alle actoren. De « preventiedienst » die preventieadviezen aflevert voor het bekomen van een stedenbouwkundige vergunning, een milieuvergunning of een exploitatievergunning zal in elk geval worden overgeheveld naar de autonome gewestelijke dienst.

Verder komt er een reorganisatie van de operationele directie van de DBDMH, met aan het hoofd een verantwoordelijke, die beantwoordt aan een op te stellen functieprofiel en op voordracht van een onafhankelijke jury door de Regering wordt aangesteld met een tijdelijk mandaat, dat na evaluatie hernieuwd kan worden.

IV. IJveren voor een duurzame ontwikkeling van het Gewest

De Regering wil het welzijn van alle Brusselaars waarborgen door gelijktijdig in te zetten op economische ontwikkeling, sociale en menselijke vooruitgang en respect voor het leefmilieu, en dit alles vanuit een duurzame ontwikkelingslogica.

Inspanningen om het leefkader van de Brusselaars te verbeteren en bedrijven op te richten en banen te scheppen, moeten kaderen in de overgang naar een samenleving die zich meer bekommert om het welzijn van de mensen en het leefmilieu.

De ontwikkeling van ons Gewest vergt een sterk, innoverend en pragmatisch milieubeleid, dat streeft naar grotere sociale cohesie. De Regering wil via dit

beleid op basis van een geïntegreerde en solidaire visie een antwoord bieden op de uitdagingen van de bevolkingsexplosie en de ontwikkeling van Brussel.

Aangezien de overheid het goede voorbeeld moet geven op het vlak van verantwoorde consumptie en duurzaam gedrag, zal de Regering overgaan tot de systematische invoering van sociale, ethische en milieutechnische clausules in de overheidsopdrachten.

De Regering zal verder ook elke kans benutten om het hoofd te bieden aan de milieu-uitdaging en tegelijk banen te scheppen voor de Brusselaars, ook voor de laaggeschoolden. In dat verband zal zij de alliantie « werk - leefmilieu » toespitsen op projecten die de meeste kansen bieden op het scheppen van Brusselse banen en economische activiteiten.

De Regering wil het aspect « duurzaamheid » verwerken in alle beleidsdomeinen waarop zij actief is.

De groene economie ondersteunen

Het Gewest zal een strategische visie uitwerken op het leefmilieu als bron van lokale tewerkstelling, die erop gericht is onze lineaire economie om te vormen tot een kringlooeconomie en tegelijk onze bedrijven beter in staat te stellen nieuwe markten aan te boren.

De Regering zal er enerzijds voor ijveren dat in navolging van de resultaten die geboekt werden met het project Irisphere, de kringlooplogica ingang vindt in de bedrijvenparken van CityDev en zal anderzijds de bedrijvencentra sensibiliseren om mee te stappen in diezelfde logica.

De Regering zal de alliantie Werkgelegenheid - Leefmilieu na een evaluatie verder versterken en toespitsen op de sectoren die reële kansen op tewerkstelling bieden. Deze herwerkte alliantie zal in het teken staan van de incubator voor groene ondernemingen, Greenbizz, en van de instrumenten voor de begeleiding van start-ups die actief zijn in de milieusector, zoals de BSE Academy.

Toegang tot energie voor iedereen

Het is absoluut noodzakelijk dat ons Gewest een antwoord biedt op de internationale uitdaging van de klimaatverandering door sterkere maatregelen uit te vaardigen die tot doel hebben de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Daarom zal het voorrang geven aan initiatieven die erop gericht zijn het energieverbruik te doen dalen, de regelgeving in verband met de energieprestatie van de gebouwen evalueren en verbeteren en een rationeel energiegebruik promoten.

Aangezien energiekosten steeds zwaarder doorwegen op het gezinsbudget, komt het erop aan de wetgeving ter bescherming van de consument, en in het bijzonder de maatregelen met betrekking tot de beschermde klanten, te handhaven en zelfs te versterken.

De Regering zal een audit uitvoeren over het beheer van de premies om de talrijke neveneffecten weg te werken, de steun te richten op diegenen die er echt nood aan hebben en het gewestelijk isolatiebeleid in de allereerste plaats toe te spitsen op grote gehelen van openbare gebouwen (scholen, ziekenhuizen, sociale woningen, besturen, ...).

In dit verband zal de Regering, op basis van wat er bestaat op federaal niveau (Fedesco), de oprichting bestuderen van een structuur, die projecten rond energiebesparing in openbare gebouwen moet faciliteren en financieren.

De Regering zal overgaan tot een rationalisering van de bestaande voorzieningen voor de energiebegeleiding van de consumenten en zal tevens een fonds oprichten voor het financieren van energiebesparende werken, dat het opzet herneemt van de Brusselse groene lening en de taken overneemt van het FRGE, het federaal fonds voor de reductie van de globale energiekost, zodra dit geregionaliseerd is. Dit Fonds zal renteloze leningen kunnen toekennen aan gezinnen, die moeten dienen voor het financieren van energiebesparende werken. Het zal op gecoördineerde wijze samenwerken met de bestaande actoren en instrumenten. Het Fonds zal lenen aan zowel eigenaars als huurders. Het is vooral bestemd voor gezinnen met een laag of middelgroot inkomen. In overleg met de OCMW's zal het tevens instaan voor een specifieke (sociale, technische of budgettaire) begeleiding van de meest kansarme doelgroepen,

zodat iedere Brusselaar zijn energiefactuur kan doen dalen.

De Regering zal het systeem van de toekenning van een renteloze lening aan gezinnen met een laag inkomen, bestendigen. Tijdens de eerste maanden van de legislatuur zal de Regering, in overleg met CREDAL en de actoren op het terrein, de uitbreiding van dit systeem onderzoeken.

Het streefdoel van de diensten die steun verlenen voor energiebesparende investeringen, moet erin bestaan het verbruik van de gezinnen, zelfstandigen en KMO's te doen afnemen. De Regering zal zich ervan vergewissen dat de maatregelen die zijn ingevoerd ter verbetering van de energieprestatie van de gebouwen, ten goede komen aan de huurders.

Tijdens de eerste 6 maanden van de legislatuur zal een economische en sociale evaluatie plaatsvinden van de EPB-maatregelen en van de weerslag die deze hebben op de uitvoeringsprijzen. Het BWLKE zal eventueel worden herzien om een nieuwe invulling te geven aan of zelfs over te gaan tot de schrapping van bepaalde maatregelen die niet direct van nut zijn om energie te besparen of de luchtkwaliteit te verbeteren, en dit telkenmale met inachtneming van een bevredigende kosten/efficiëntie-verhouding.

Om de te ondernemen stappen te vereenvoudigen en het voluntaristisch beleid terzake overzichtelijker te maken, komt er een formulier en een gezamenlijk loket voor de energiepremies en andere steunmaatregelen met betrekking tot energie-efficiëntie, huisvesting, het klein erfgoed, ... Dit loket zal verzorgd worden door de Stadswinkel.

Tot slot zal de Regering alles in het werk stellen om ondersteuning te bieden voor groepsaankopen van energie, waardoor de factuur aanzienlijk lager kan uitvallen.

Een duurzaam waterbeleid

Alle Brusselaars moeten een gewaarborgde toegang hebben tot water. Daarom zal de Regering het beheer van de gehele « watercyclus » (winning, distributie,

riolering en zuivering) in overheidshanden behouden. In dit verband zal zij ijveren voor de fusie van de verschillende Brusselse openbare actoren (zie Hoofdstuk 5).

Verder zal de Regering de nodige gesprekken opstarten met de Waalse Regering om met Wallonië een samenwerkingsakkoord te sluiten, dat een gezamenlijke visie op de productie en het transport van drinkwater beoogt te bepalen en ten uitvoer te brengen.

De Regering verbindt er zich toe de progressieve en solidaire tariefbepaling van water te handhaven. Om de efficiëntie ervan verder te verbeteren, zal zij de wetgevende verplichting om te voorzien in een individuele teller per woning versterken en daar waar het technisch onmogelijk is om deze verplichting na te leven, toezien op de vastlegging van billijke regels voor de facturatie van het waterverbruik (tussenmeters, opvolging van het verbruik, ...).

De omvang van de investeringen die de komende jaren verricht moeten worden (renovatie van het rioolnet, bouw van stormbekkens voor het bestrijden van overstromingen, verbetering van de waterzuivering) dreigt echter te leiden tot een prijsstijging. De Regering zal zich inspannen om de waterprijs degelijk onder controle te houden door het Gewest uit te rusten met controle-instrumenten, de werken te beperken tot het strikt noodzakelijke en rekening te houden met de natuurlijke afwateringstrajecten (« blauw netwerk ») om de investeringen te reduceren.

Gelet op de grote investeringsbehoeften van de sector zal de Regering uiteraard de verschillende financieringsbronnen bestuderen ter aanvulling op of ter vervanging van die welke erin bestaan de kosten door te rekenen aan de gebruiker of het Gewest.

De Regering zal nauwlettend toezien op de waterprijs en zal binnen de zes maanden na de aanvang van de legislatuur werk beginnen maken van een hervorming van het Regeringsbesluit van 22 januari 2009 tot vaststelling van de boekhoudkundige normen voor de watersector (« werkelijke prijs »).

Het Gewest zal bij deze prijscontrole niet enkel toezien op de verschillende onderdelen waaruit de verkoopprijs voor de gebruiker is samengesteld (distributie / sanering), maar ook op de overdrachtprijzen tussen operatoren

(BMW, Hydrobru en Vivaqua). Alle openbare wateroperatoren zullen verplicht worden een meerjarig beheersplan op te maken, zodat een optimale controle kan worden uitgeoefend op de aanvragen voor het doorvoeren van een stijging van de waterprijs.

De Regering verbindt er zich tot slot toe de toegang tot gratis drinkwater over het hele Gewest te bevorderen, onder meer door in het kader van de herinrichting van de openbare ruimte te voorzien in fontein / pompen. Deze uitrustingen zullen geplaatst worden in overleg met de plaatselijke besturen, het eerstelijnsverenigingswezen en de operator.

Luchtkwaliteit

De Regering zal zich inspannen om de luchtkwaliteit in ons Gewest gevoelig te verbeteren door gelijktijdig in te spelen op de factoren die hierop een invloed hebben, met name verwarming en vervoer.

De Regering zal ervoor ijveren om zo snel mogelijk een einde te stellen aan de inbreukprocedure op grond van richtlijn 2008/2184 die op dit ogenblik tegen het Gewest loopt wegens het overschrijden van de emissiedrempel van fijn stof (PM10) en de jaarlijkse gemiddelde toegestane NO₂-uitstoot.

In overleg met de politiediensten zal sterker gecontroleerd worden of de voertuigen die in Brussel rondrijden, voldoen aan de technische eisen en inzonderheid aan die met betrekking tot de uitstoot van fijn stof. Daartoe zal de Regering de mogelijkheid bestuderen gebruik te maken van intelligente camera's.

De Regering zal overgaan tot een herevaluatie van het besluit van 27 november 2008 tot bepaling van de dringende maatregelen om piekperiodes van luchtvervuiling door fijn stof en door stikstofdioxiden te voorkomen.

Met het oog op de naleving van de normen in verband met luchtkwaliteit zal een gewestelijke lage emissiezone worden ingesteld, om bij een voorspelling van een piek of een piekperiode van luchtvervuiling, het verkeer van de meest vervuilende voertuigen te verbieden.

Bodemverontreiniging en geluidsoverlast

De voortzetting van de acties in verband met het beheer en de sanering van verontreinigde bodems, waarin voorzien is in de ordonnantie van 2009, moet afgestemd zijn op de sociaal-economische toestand in het Gewest. De inventaris en de kaart van de bodemtoestand zal binnen maximaal 2 jaar voltooid worden en vervolgens het voorwerp uitmaken van een continue evaluatie.

In het kader van het beleid voor bodemsanering zullen de eigenaars van goederen, die getroffen zijn door een vervuiling waarvoor zij niet rechtstreeks verantwoordelijk zijn, afhankelijk van hun inkomen kunnen rekenen op technische en financiële bijstand.

De Regering zal werk maken van een wijziging van de bodemordonnantie om de verplichtingen minder zwaar te maken, de administratieve lasten te beperken en de procedures voor het onderzoek en de behandeling van verontreinigde bodems te optimaliseren. De herziening van deze ordonnantie zal gebeuren in samenwerking met de Minister die bevoegd is voor het toezicht op stedenbouw, om te vermijden dat de procedures voor de studies naar en/of de werken voor het verwijderen van de bodemvervuiling verlengd worden.

Een meer pragmatische visie op het vermoeden en het beheer van grondvervuiling zal aan de grondslag liggen van het beleid in verband met bodemsanering, zonder evenwel de noodzaak hiervan voor de levenskwaliteit en de gezondheid van de Brusselaars in vraag te stellen. Zo mag de bewijslast van de verontreiniging niet verschoven worden van Leefmilieu Brussel naar de eigenaar van een gebouw en mag niet afgeweken worden van de elementaire rechtsregels door de eigenaar te laten opdraaien voor de gevolgen van de vervuiling, wanneer de verjaringstermijn voor de burgerlijke aansprakelijkheid verstreken is.

De herziene lijst met risicoactiviteiten zal na overleg met de sectoren definitief worden goedgekeurd. In 2015 zal een evaluatie plaatsvinden van de herziene lijst.

Tot slot zal de Regering in de eerste 6 maanden van de legislatuur een besluit goedkeuren dat tot doel heeft de voorschriften aangaande bodemverontreiniging in de OGSO's te bepalen. De OGSO's zullen in de twee « lawaaibesluiten »

ingedeeld worden onder gebied 4, dit is het gebied dat overeenstemt met de gebieden van gewestelijk belang en de sterk gemengde gebieden. Er zal evenwel voor gezorgd worden dat de momenteel aanwezige economische activiteiten er behouden kunnen blijven.

Het algemene verbod van quads zal eind 2014 ten uitvoer worden gebracht. Er zal een actie-, controle- en repressieplan worden opgesteld met betrekking tot de geluidshinder teweeggebracht door motorfietsen en -rijwielen. Verder zal de Regering zoeken naar oplossingen om de geluidshinder te verhelpen die te wijten is aan het rollend materieel van de MIVB, zoals het snerpande geluid van trams bij het nemen van een bocht.

Binnen de eerste twee jaar van de legislatuur zal een nieuw geluidsplan goedgekeurd worden om de geluidshinder voor de Brusselaars te beperken en hun levenskwaliteit te verbeteren. Dit nieuwe geluidsplan moet aanleunen bij de realiteit en de behoeften op het terrein en zal er meer bepaald toe strekken:

- De uitvoering van het geluidsplan te evalueren om het af te stemmen op de actuele toestand en het meer slagkracht te geven;
- De meting van de geluidshinder op het gewestelijk grondgebied op coherente wijze te ontwikkelen;
- Het geluidskadaster in te delen per gemeente om deze beter te sensibiliseren voor deze hinder;
- Samen met de plaatselijke besturen acties op het getouw te zetten om de geluidsoverlast te beperken (weginrichting, gemeentelijk reglement, geluidswerende muren, sensibilisering, sancties);
- Erop aan te sturen om bij de bouw of renovatie van vooral woningen en schoolgebouwen en bij de vernieuwing van wegen reeds in de ontwerpfase aandacht te schenken aan de akoestiek.

Nieuw plan voor het luchtverkeer boven Brussel

De Brusselaars hebben te lijden onder de hinder die veroorzaakt wordt door het luchtverkeer boven Brussel.

De Regering kan hier niet onverschillig voor blijven.

Zij heeft geen zin in een logica waarbij de Brusselaars tegen elkaar worden uitgespeeld.

Daarom pleit zij voor een duurzame en evenwichtige oplossing.

De Regering is er zich tevens van bewust dat het nodig is de problematiek van het luchtverkeer aan te pakken in overleg en in samenwerking met de andere beleidsniveaus.

De Regering zal derhalve eisen om de hinder die te wijten is aan het luchtverkeer boven Brussel aanzienlijk te verminderen. Eveneens beoogt zij het besluit betreffende de strijd tegen de lawaaihinder veroorzaakt door vliegtuigen, dat in voege is getreden op 1 januari 2000, te doen naleven.

De Regering zal van bij haar aantreden via alle mogelijke juridische wegen van de luchtvaartmaatschappijen de effectieve inning vorderen van de boetes waarin voorzien is door het lawaai-besluit. Daarenboven zal in het licht van het spreidingsbeleid dat van toepassing is boven de dichtbevolkte gebieden, het aantal geluidsmeters worden uitgebreid, zodat deze alle vliegroutes boven het gewestelijk grondgebied bestrijken.

Verder wil de Brusselse Regering dat de federale Regering haar beleid terzake stoelt op de volgende elementen, uitgaande van de volgende 2 prioriteiten:

- de afschaffing van de recentste routes die op 6 februari zijn ingevoerd
- de bepaling van de nieuwe routes op basis van de volgende criteria:
  - o het ontzien van de dichtst bevolkte gebieden en de veiligheid van het luchtverkeer moeten gelden als prioritaire criteria bij het uittekenen van de nieuwe routes;
  - o een controleorgaan oprichten, waarin ook het Gewest vertegenwoordigd is, en objectieve en transparante luchtvaartprocedures vastleggen (met onder meer een verplichte veiligheids-, capaciteits- en milieu-effectenstudie);
  - o de uitbatingsuren van de luchthaven wijzigen om de nachtperiode, boven Brussel, uit te breiden van 22u tot 7u, een begrenzing instellen van de tonnage van de vliegtuigen die toelating krijgen boven Brussel te vliegen en « quota counts » vastleggen en toepassen met het oog op de naleving van de geluidsnormen (maximum 200 ton tussen 22u en 7u);

- een akkoord over de geleidelijke beëindiging van de nachtvluchten in een Europees kader.

In dit verband wil de Brusselse Regering zich opstellen als partner om mee te helpen zoeken naar een globale en duurzame oplossing. Zij verbindt er zich toe te handelen in overleg met de verenigingen van buurtbewoners.

In het kader van een vermindering van het aantal vluchten boven Brussel zal de Regering daarenboven het Vlaams Gewest verzoeken het plafond voor het aantal nachtvluchten definitief vast te leggen op 15.000 per jaar (10.000 landingen en 5.000 opstijgingen toegestaan tijdens de nacht).

De Regering wenst verder dat de infrastructuur van Brussel-Nationaal, eveneens met het oog op een beperking van de hinder, zoveel mogelijk zou worden aangepast (bijvoorbeeld de verlenging van een baan), indien een onafhankelijke studie bevestigt dat ditopportunity is.

Elektromagnetische golven

De Regering zal verder gaan met het uitvoeren van de 4G-ordonnantie, die een evenwicht nastreeft tussen voorzorgsmaatregelen ter vrijwaring van de gezondheid, het welzijn en het leefkader en de ontwikkeling van performante en toegankelijke netwerken om de economische activiteit in het Gewest te garanderen.

Het comité van experts zal de impact van deze technologieën en zendmasten op de gezondheid voortdurend evalueren, zodat de burgers voldoende beschermd blijven. Deze continue evaluatie zal tevens toelaten om de meetprocedures en -software aan te passen en de administratieve procedures te herzien, zowel voor de milieuvergunningen als voor de stedenbouwkundige vergunningen.

Groene ruimten, natuur en biodiversiteit

De Regering streeft ernaar de natuur voor iedereen toegankelijker te maken door een herwaarderingsbeleid te voeren rond buurtgroen, groendaken en de binnenterreinen van huizenblokken en steun te verlenen om deze laatste om te vormen tot groene ruimten en desgevallend open te stellen voor het publiek. Daarnaast beoogt zij ook in te zetten op een herwaardering van de landbouw, de

stadsmoestuinen, de gedeelde en hangende tuinen en de pedagogische hoeves, alsook van de wandel- en recreatieruimten, vooral dan in de wijken waar er een gebrek is aan groen. De Regering zal haar beleid voor milieueducatie verder ontwikkelen.

De Regering zal nieuwe groene ruimten creëren in dichtbewoonde gebieden met een groot tekort aan openbaar en privaat groen, en dan meer bepaald in de prioritaire wijken (hoofdstuk 2). Zo is er een park van 10 ha gepland op Tour & Taxis, een stadspark op de Reyerssite, een groene recreatieruimte op Beco West, groene ruimten ter hoogte van de Ninoofsepoort, Josaphat, Weststation, en op termijn op de voormalige NAVO-site en Mabru ...

De Regering zal er ook aandachtig op toezien geen pesticiden meer te gebruiken op openbare locaties, maar op basis van overleg niet-giftige of biologisch afbreekbare alternatieven aan te wenden. Zij zal ijveren voor de bescherming van de landbouwruimte. Er zal een principe worden ingevoerd waarbij het Gewest een voorkooprecht krijgt bij de verkoop van landbouwgronden om er stedelijke landbouwprojecten, stadsmoestuinen of gedeelde tuinen tot ontwikkeling te brengen.

Verder zal de Regering overleg plegen met de NMBS om de talrijke spoorwegbermen in ons Gewest optimaal te benutten, onder meer met het oog op de aanleg van nieuwe parken.

De Regering zal haar goedkeuring hechten aan het Natuurplan, nadat het openbaar onderzoek hierover heeft plaatsgevonden en nadat nagegaan is in welke mate de maatregelen verenigbaar zijn met het GPDO en de demografische uitdaging.

Dierenwelzijn

De Regering zal de verantwoordelijkheid voor dierenwelzijn toevertrouwen aan het departement Leefmilieu en erop toezien dat er gepaste middelen beschikbaar zijn om een ambitieus beleid te voeren, met zowel aandacht voor de vastlegging van normen als voor het zeer belangrijke aspect van de controle.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering stelt dienaangaande de volgende prioriteiten voorop:

- collectieve restaurants aanmoedigen om in hun bestekken specifieke bepalingen op te nemen in verband met diervriendelijke producten;
- een onmiddellijk verbod instellen op de kweek van dieren voor de productie van bont;
- proeven op dieren beperken tot het strikt noodzakelijke en proeven op primaten geleidelijk verbieden;
- bijzonder belang hechten aan de goede uitvoering van het sterilisatieplan voor katten;
- sterkere normen uitwerken voor de verhandeling van dieren, en in het bijzonder van honden en de nieuwe gezelschapsdieren;
- de verenigingen van eigenaars van dieren, dierenbeschermers en dierenartsen ondersteunen om de bevolking te sensibiliseren voor dierenwelzijn;
- de inbreuken op dierenwelzijn sterker sanctioneren en beter opvolgen (mishandeling, verwaarlozing, achterlaten, zwartkweek en initiatieven ondersteunen die tot doel hebben om dierenleed te verminderen, met onder meer de Verklaring van Brussel van 16 december 2010).

Hoofdstuk 4 – Brussel, hoofdstad van het samenleven

Brussel is een diverse en multiculturele grootstad met een indrukwekkende verscheidenheid aan mensen, ideeën, culturen, talen en identiteiten.

Zij wordt gekenmerkt door een grote bevolkingsdichtheid die alle sociale lagen omvat en door een sterke toestroom van mensen die van elders uit België of vanuit het buitenland komen. Deze stromen dragen bij tot de aangroei, diversificatie en verjonging van de Brusselse bevolking die vandaag meer dan 170 verschillende nationaliteiten telt en waarin jonge volwassenen sterk

vertegenwoordigd zijn.

Wij geloven in de rijkdom van deze diversiteit, omdat de dynamiek en het potentieel van ons Gewest ervan afhangen. Deze realiteit gaat echter gepaard met grote uitdagingen, niet enkel op stedenbouwkundig en sociaal-economisch vlak, maar ook op het vlak van sociale cohesie en gelijkheid.

De wijken vormen het ideale niveau om de maatschappelijke verbondenheid te waarborgen. Daarom zal de Regering samen met de gemeenten zoeken naar de beste manier om buurt- en solidariteitsnetwerken te onderhouden.

I. Strijden tegen alle vormen van discriminatie en racisme

Het Brussels Gewest streeft naar een samenleving waarin iedereen gelijke kansen heeft. Alle burgers moeten op voet van gelijkheid en zonder discriminatie behandeld worden, ongeacht hun geslacht, afkomst, identiteit, gezondheidstoestand, geloof, levensbeschouwelijke of religieuze overtuiging en seksuele geaardheid.

Helaas komt discriminatie op basis van deze criteria nog al te vaak voor, meer bepaald in de vorm van pesterijen, onderwijs, opleiding, tewerkstelling, huisvesting, mobiliteit, de toegang tot gezondheidszorg, openbare voorzieningen, ontspanning, cultuur en sport.

Daarom zal de Regering van de strijd tegen discriminatie en racisme de rode draad maken van haar beleidsvoering.

De Regering zal er in de eerste plaats op toezien preventieprojecten op te zetten tegen eender welke vorm van discriminatie, vooroordelen, racisme, islamofobie en antisemitisme, in het bijzonder op de scholen en in de kinderopvangvoorzieningen (sensibiliseringscampagnes, uitwerken van pedagogische hulpmiddelen, ...).

Samen leven en het respect voor eenieder houdt ook in dat men het recht heeft om te geloven of niet te geloven.

Verder verbindt de Regering zich ertoe om de opleiders (leerkrachten, animatoren, opvoeders, ...) tijdens hun vorming, samen met de bevoegde overheden, te sensibiliseren voor en op te voeden rond diversiteit.

Ons Gewest mag op zijn grondgebied in geen geval racistische, islamofobische, antisemitische of xenofobe uitlatingen van welke aard dan ook dulden. De Regering zal in dat verband alle initiatieven steunen die bijdragen tot een beter wederzijds begrip en een versterking van de interconvictionele en interculturele dialoog.

Op basis van de resolutie over het aannemen en promoten van een stedelijke gedragscode die op 21 februari 2014 gestemd is door het Parlement, zal de Regering, uitgaande van voormelde basisbeginselen en na raadpleging van de Brusselaars, een gedragscode uitwerken waaruit duidelijk blijkt welke stadsethiek wij voorstaan en die zal gelden voor al onze inwoners en voor iedereen die van ons Gewest gebruik wil maken.

In de sociaal-economische monitoring die de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid onlangs uitgevoerd heeft, is wetenschappelijk aangetoond dat onze arbeidsmarkt jammer genoeg een van de meest ongelijke is van Europa.

De verschillen in tewerkstellingsgraad die men vaststelt al naargelang men wel of niet van vreemde herkomst is, zijn ronduit spectaculair. Dit bevestigt de ervaringen van werkzoekenden van vreemde origine. Dagelijks krijgen zij af te rekenen met discriminatie bij aanwerving.

De Regering zal op dat vlak, met name via de Raad voor non-discriminatie en diversiteit, een ambitieuze aanpak hanteren door zich niet te beperken tot goede bedoelingen om de diversiteit te bevorderen, maar in te zetten op concrete initiatieven ter bestrijding van discriminatie bij aanwerving.

Zo zullen de « Diversiteitsplannen », opgemaakt door de Brusselse bedrijven, voortaan kwantitatieve doelstellingen moeten bevatten, gericht op het aanwerven van personen afkomstig uit sociaal-economisch achtergestelde wijken. Zij zullen prioritair in aanmerking komen voor de economische steunmaatregelen en andere hefbomen van het Gewest.

Bovendien zal de Regering bij het herdefiniëren van de doelgroepen die recht hebben op de activering van werkloosheidstoelagen of een vermindering van de RSZ-bijdragen (federale bevoegdheid overgeheveld naar de Gewesten) - vooral via het activeringsbeleid - zich niet alleen toespitsen op de werkzoekenden uit de sociaal-economisch achtergestelde wijken, maar ook op diegene die - ongeacht de plaats waar ze wonen - het moeilijk hebben toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt, onder meer omdat ze te laag geschoold zijn.

Maar de overheden moeten om te beginnen het voorbeeld geven.

De Regering streeft ernaar om binnen de vijf jaar het aantal Brusselaars in de gewestelijke administratie (Ministerie en ION's) met 10% te verhogen ten opzichte van 2013, zonder dat dit evenwel leidt tot een stijging van het totale aantal overheidspersoneelsleden.

Daarenboven zal de Regering bij het Parlement een ontwerpordonnantie indienen ter versterking van de ordonnantie die de plaatselijke besturen aanspoort personen uit sociaal-economisch achtergestelde wijken in dienst te nemen. Het toepassingsgebied zal uitgebreid worden tot alle overheden.

Er zullen ook acties worden ondernomen om de aanwerving van Brusselaars in het federaal openbaar ambt te bevorderen, meer bepaald door het versterken van de taalopleidingen. Verder zal de Regering ernaar streven om deze ambitie, via samenwerkingsakkoorden, uit te breiden naar de andere administraties die op haar grondgebied zijn gevestigd, alsook naar de Europese instellingen.

Om ervoor te zorgen dat er in de toekomst meer leerkrachten en politieagenten zijn die in Brussel wonen of zich in Brussel komen vestigen, zal de Regering overleg opstarten met de overheden die hierin een rol spelen.

Op het vlak van gendergelijkheid en vrije seksuele geaardheid zal de Regering de strijd opvoeren tegen alle vormen van geweld tegen vrouwen. Zij zal de strijd aanbinden tegen seksisme en ook de structuren voor de opvang van vrouwen die het slachtoffer zijn van geweld (zowel fysieke als psychologische intimidatie, echtelijk geweld, eergebonden geweld ...), in samenwerking met de Gemeenschappen, ontwikkelen. Daarnaast zullen ook meer inspanningen worden geleverd in de strijd tegen homo- en transfobie in openbare en privé-instellingen

en in de openbare ruimte.

Het Gewest zal ten volle zijn rol spelen in het nieuwe interfederaal centrum voor gelijke kansen. Binnen de perken van zijn opdrachten zal het Gewest via een ordonnantie in het licht van zijn eigen bevoegdheden bepalen in welke gevallen het Centrum gemachtigd is in rechte op te treden.

II. Strijden tegen armoede en bestaansonzekerheid en insluiting promoten

Met het oog op de bestrijding van armoede, uitsluiting en de tweedeling van het Gewest is het nodig te investeren in sociale actie, de bestaansonzekerheid te bekampen en de volledige Brusselse bevolking toegang te verschaffen tot een kwaliteitsvolle gezondheidszorg.

Zoals blijkt uit het laatste rapport van de WGO (2012) over de maatschappelijke factoren die een invloed hebben op de gezondheid, is de bestaande ongelijkheid op dit vlak verbonden aan de sociale leefomstandigheden. Met andere woorden: hoe hoger het sociaal-economisch niveau, des te beter de gezondheidstoestand en omgekeerd.

Vanuit deze vaststelling spreekt het voor zich dat de Brusselse problematiek bijzonder van aard is. De grote sociale heterogeniteit die ons Gewest kenmerkt, komt tot uiting in een sterke ongelijkheid op maatschappelijk vlak en op dat van gezondheid:

- Meer dan een kwart van de Brusselaars moet rondkomen met een inkomen dat onder de armoededrempel ligt;
- Een kwart van de Brusselse baby's wordt geboren in een gezin zonder inkomen uit arbeid;
- Meer dan een derde van de gezinnen in Brussel zijn eenoudergezinnen;
- Bijna 40% van de Brusselse kinderen leeft in armoede;
- Bijna 26% van de bevolking stelt medische verzorging uit omwille van de financiële kostprijs;
- Meer dan de helft van de mensen die DMH krijgen, komt uit Brussel ...

Heel wat factoren die een invloed hebben op de gezondheid of het welzijn, vallen onder de bevoegdheden van het Gewest (huisvesting, werkgelegenheid, ...). Ons

Gewest heeft op dit vlak dus een rol te vervullen en het beschikt over concrete hefboomen om in te grijpen. Zo zal de Regering, aansluitend bij het beleid van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, voornamelijk vanuit een territoriaal standpunt, actie ondernemen om:

- de eerstelijnsdiensten op te waarderen en ziekenhuisraadplegingen die niet nodig zijn te ontraden
- via de (onlangs naar de Gewesten overgehevelde) Impulseo-programma's te streven naar een harmonieuze spreiding van de huisartsen over het Brussels grondgebied en het opzetten van groeps- en multidisciplinaire praktijken te vergemakkelijken
- steun te verlenen aan de herstructurering van de wachtdiensten voor huisartsgeneeskunde die momenteel in heel het Gewest plaatsvindt, en dit vooral via de ontwikkeling van medische wachtposten en het gebruik van het unieke oproepnummer 1733 dat een geneeskundige regulering en schifting van de oproepen mogelijk maakt

Armoedepreventie veronderstelt uiteraard in de eerste plaats dat werk wordt gemaakt van beroepskwalificaties en de toegang tot de arbeidsmarkt. Ze moet hand in hand gaan met de strijd tegen discriminatie bij aanwerving, met de begeleiding van werkzoekenden, het dichter bij elkaar brengen van de arbeidswereld met de onderwijs- en de beroepsopleidingssector en de strijd tegen het schoolverzuim.

Het Gewest moet daarnaast ook een stuwende kracht vormen in de strijd tegen armoede en uitsluiting. Uiteraard moet deze verplichting eerst worden ingebed in een ruime waaier van gewestelijke beleidsdomeinen: ruimtelijke ordening, werkgelegenheid, economie, huisvesting, netheid, energie, water, ...

Zo ondervinden bijvoorbeeld heel wat Brusselse gezinnen grote moeilijkheden om de essentiële uitgaven te betalen. Volgens ramingen zouden in 2012 32.000 mensen in het Brussels Gewest een beroep hebben gedaan op voedselhulp.

De Regering is daarom van plan de wetgeving betreffende de milieuvergunningen aan te passen door deze - voor wat de supermarkten betreft - te koppelen aan de voorwaarde dat niet-verkochte voedingswaren aan de voedselbanken worden geschonken. De drempel met betrekking tot de grootte van de supermarkt zal bepaald worden na raadpleging van de sector.

Bovendien moeten de OCMW's de speerpunten blijven van het lokale sociale

overheidsbeleid en aangeduid worden als coördinatoren van het armoedebestrijdingsplan. Het zijn immers de enige openbare institutionele actoren die over een dubbele originele eigenschap beschikken: ze verlenen steun die geïndividualiseerd en buurtgericht is.

Vermits de OCMW's het hoofd moeten bieden aan toenemende en heel diverse noden, is het nodig om ze voortdurend te versterken, zodat zij optimaal kunnen voldoen aan de behoeften van hun klanten om hen zo werkelijk uit de armoede te halen en sociaal en economisch zelfstandig te laten worden.

Om de OCMW's te versterken, zal de Regering aansturen op het bundelen van de gelijklopende bevoegdheden van gemeentelijke en OCMW-diensten door overlappingen weg te werken: levering van maaltijden aan huis, activiteiten voor ouderen, ...

Daarenboven zal de Regering het beroep van maatschappelijk werker bij de OCMW's opwaarderen door de barema's voor deze functie te verhogen (zodat ze minstens gelijk zijn aan die welke de andere Gewesten hanteren) en extra ondersteuning bieden voor hun voortgezette opleiding (die nodig is om hun adviserende taken naar behoren te vervullen) en hun toezicht (psychologische steun om gepast om te gaan met stress, bepaalde vormen van geweld, ...).

In het licht van de nodige herfinanciering van de OCMW's is het nodig hun gewettigde eisen te steunen, die erin bestaan de federale staat het terugbetalingspercentage van het leefloon en de gelijkwaardige sociale hulp geleidelijk te laten optrekken.

In het kader van de zesde staatshervorming zal de Regering erop toezien dat de OCMW's hun praktijken harmoniseren inzake noodzakelijke acties op het vlak van professionele inschakeling (via het artikel 60), door te zorgen voor inclusie naar solidaire banen vooral ten dienste van de overheidssector, de social-profitsector, de bijstand aan personen en de sociale economie, evenals van de sectoren die diensten verlenen aan de bevolking. Ze zal eveneens de regionalisering van de "energie"/"water"-fondsen bestuderen.

Daarnaast is het ook noodzakelijk financiële steun te verstrekken aan de schuldbemiddelingsdiensten.

Tot slot zal de Regering in het raam van haar bevoegdheden een specifiek plan opzetten voor de ouderen in Brussel. Het is inderdaad van cruciaal belang bijzondere aandacht te besteden aan mensen wier vermogens geleidelijk afnemen, waardoor zij meer verzorging en aandacht nodig hebben.

De Regering zal onder andere:

- het concept van leeftijdsvriendelijke gemeenten en de gezonde stad (WGO-label) ontwikkelen;
- de kwaliteit, de toegankelijkheid en het aanbod van thuiszorg en -hulp verbeteren (tot ontwikkeling brengen van alternatieve woonvormen: gemeenschappelijke woningen, kangoeroewoningen en sociale serviceflats);
- pogen ervoor te zorgen dat de bejaarden zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen door leningen aan voorkeurtarief toe te kennen die gedekt worden door het woningfonds en dienen om de woning van de kansarme bejaarden aan te passen en ergonomischer te maken;
- ondersteuning bieden voor de aanpassing van de rusthuizen en de rust- en verzorgingstehuizen, zodat deze in een context van toenemende vergrijzing een kwaliteitsvolle opvang kunnen bieden met respect voor de rechten van de mensen met een verminderde zelfredzaamheid en rekening houdend met hun sociaal-culturele eigenheid.

De Regering zal op al deze domeinen samenwerken met de andere entiteiten om gekruiste beleidsinitiatieven op te zetten en zo een efficiëntere aanpak mogelijk te maken.

III. Infrastructuren voor sport en cultuur bestemd voor alle Brusselaars

Sportinfrastructuur

Sport vervult een maatschappelijke rol. Sport is bevorderlijk voor het aanknopen van sociale contacten, het bijeenbrengen van mensen, opvoeding en de persoonlijke ontwikkeling. Sport draagt bij tot een goede algemene gezondheid, verhoogt het zelfvertrouwen en belichaamt talrijke waarden die van essentieel belang zijn voor het leven in de maatschappij. De beoefening van sport, individueel of in groep, moet voor het individu in de hedendaagse maatschappij uitgroeien tot een recht.

Om alle Brusselaars optimaal aan sport te kunnen laten doen, koestert de Regering de ambitie het beleid voor de bouw, renovatie en optimalisering van de gemeentelijke sportinfrastructuur in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voort te zetten.

Het sportkadaster bracht duidelijk aan het licht dat in het Brussels Gewest een ongelijkheid bestaat op het vlak van het aanbod aan sportuitrustingen. De Regering streeft ernaar een toegankelijk en inclusief aanbod ter beschikking te stellen, waarbij de aandacht prioritair uitgaat naar de minst uitgeruste gebieden om de onevenwichtige spreiding van sportinfrastructuur over het Brussels gewestelijk grondgebied te corrigeren.

Daartoe zal de Regering het sportkadaster benutten als een volwaardig beleidsinstrument om richting te geven aan en prioriteiten vast te leggen voor investeringen in gemeentelijke sportinfrastructuur en een strategische langetermijnvisie te ontwikkelen.

De Regering zal bijzondere aandacht schenken aan ploegsporten die beoefend worden in open lucht (voetbal, hockey, rugby, ...) en in zalen (basketbal, volleybal, ...). De geleverde inspanningen voor de renovatie van de synthetische terreinen zullen worden voortgezet. Daarenboven zal ook de atletiek, die geconfronteerd wordt met een specifieke problematiek, kunnen rekenen op een bijzondere belangstelling.

De Regering zal een regelgeving goedkeuren in verband met de subsidiëring van gemeentelijke infrastructuren, die prioriteiten zal vastleggen en zal afhankelijk van deze prioriteiten verhoogde investeringspercentages in het vooruitzicht stellen.

De Regering zal werken aan de financiering en het beheer - eventueel supragemeentelijk- van de zwembaden via het Zwembadenplan en steun verlenen voor de renovatie van de zwembaden, zodat deze in overeenstemming kunnen worden gebracht met de energie- en milieunormen.

Meer algemeen zal de Regering steun verlenen voor de oprichting van infrastructuren waarvan het belang het lokale niveau overstijgt (zwembaden, centra voor gevechtssporten, ...) teneinde de kosten voor de bouw en het beheer

van de nieuwe voorzieningen gezamenlijk te laten dragen door de deelnemende gemeenten.

De sportinfrastructuren moeten voor iedereen toegankelijk zijn. Daarenboven is het nodig om er bij de inrichting, de renovatie of de bouw ervan in het bijzonder op te letten dat zij vlot toegankelijk zijn voor personen met beperkte mobiliteit. Ook ouderen (derde en vierde leeftijd) moeten de mogelijkheid hebben om tijdsblokken te reserveren in lokale sportcentra en geïntegreerde lokale sportcentra.

Verder wil de Regering ervoor ijveren dat er geleidelijk overal hartdefibrilatoren beschikbaar zijn en opleidingen over het gebruik ervan ondersteunen.

De Regering zal ook het buurtgerichte sportaanbod ontwikkelen door de wijken uit te rusten met infrastructuren zoals fitnessinstrumenten in parken, jogging- en gezondheidsparcours, petanquebanen en agoraspace (waaronder een « Indoor skate park »).

Naast het feit dat de sportcentra op die manier gedeeltelijk ontlast worden, helpen deze initiatieven sociale banden te smeden en te versterken tussen de wijkbewoners.

Daarom komt er een herziening van de definities van het GBP teneinde het mogelijk te maken woongebieden uit te rusten met buurtinfrastructuren voor sport, die op dit ogenblik onderworpen zijn aan de restrictieve drempels die gelden voor handelszaken.

Tot slot wil de Regering ook een denkoefening voeren rond een uitbreiding van de openingstijden van de sportinfrastructuren en een stedenbouwkundige studie laten uitvoeren om enerzijds na te gaan waar er plaats beschikbaar is voor de bouw van nieuwe voorzieningen en anderzijds te bepalen welke gebouwen in aanmerking komen om hergebruikt te worden als sportinfrastructuur.

Tegelijk zal er ook naar gestreefd worden de sportinfrastructuur in scholen buiten de uren open te stellen voor sportclubs en -verenigingen en deze in de toekomst zodanig te ontwerpen dat zij toegankelijk zijn zonder de school te moeten betreden, dit alles in overleg met de inrichtende machten en de

gemeenschapsentiteiten.

Culturele infrastructuur

Cultuur speelt in elke internationale grootstad een belangrijke rol en daarom is het van belang dat Brussel zijn culturele troeven internationaal meer uitspeelt en ze ook meer gaat aanwenden als hefboomen voor stedelijke ontwikkeling.

In een dergelijke context is de ontwikkeling van een territoriale visie op de verspreiding van cultuur van essentieel belang. De Regering zal onder meer gebruik maken van de mogelijkheid die geboden wordt door de zesde staatshervorming om een gewestelijke financiering toe te kennen aan biculturele instellingen.

Cultuur draagt immers niet alleen bij tot de sociale cohesie, maar ook tot de ontwikkeling van het Gewest, biedt tevens economische mogelijkheden - meer bepaald door het scheppen van banen - en draagt bij tot de aantrekkingskracht en de uitstraling van het grondgebied waar zij tot stand komt.

In het kader van het ruimtelijke ordeningsbeleid is de culturele dimensie reeds merkbaar, met name via de organisatie van participatieve mechanismen, de renovatie van de plaatselijke culturele centra of de integratie van kunstwerken bij de inrichting van de openbare ruimten.

Het ontbreekt evenwel nog aan een globale en ruimtelijke visie op de culturele uitdagingen die zich in ons Gewest stellen.

Met het oog hierop zal het Gewest onder meer zeer nauw samenwerken met de twee Gemeenschappen, meer bepaald in het kader van hun respectieve cultuurplannen.

Het komt erop aan de culturele plaatsen vandaag de dag op te vatten als een voedingsbodem voor stedelijke ontwikkeling door de bestaande cultuurassen (de oost-westas en de noord-zuidas) op grootstedelijke schaal te versterken. Een bevoorrechte toegang tot de culturele infrastructuren is immers van kapitaal

belang voor de territoriale ontwikkeling. Naast de toeristische en residentiële aantrekkingskracht die voortvloeit uit een gevarieerd cultureel aanbod, zijn de culturele infrastructuur van onmisbaar belang om uitwisselingen en het samen leven te bevorderen.

De Regering zal er in dat opzicht op toezien het aanbod, de vraag en het grondpotentieel beschikbaar voor de inplanting van nieuwe cultuurvoorzieningen op basis van kadasters op elkaar af te stemmen.

Zij zal de leegstaande of verouderde gebouwen die tot voorzieningen omgevormd kunnen worden in kaart brengen en ze zal de Gewestelijke Stedenbouwkundige Verordening aanpassen om ervoor te zorgen dat deze omvorming makkelijker kan plaatsvinden.

Zij zal aansturen op een modulair gebruik van de voorzieningen teneinde deze in alle wijken te verankeren en de verplichting opleggen om in alle publieke en private projecten van een zekere omvang te voorzien in culturele uitrustingen en kunstwerken.

Zoals reeds vermeld in Hoofdstuk 2, zal de Regering tot slot verdergaan met de uitvoering van de projecten voor de ontwikkeling van voorzieningen met internationale uitstraling die alle Brusselaars ten goede komen. Zij zal de vestiging van een Museum voor Moderne Kunst in het kanaalgebied voltooiën, hetgeen de aantrekkingskracht van deze zone moet versterken.

Tot slot zal zij ijveren voor een herwaardering van het art nouveau-erfgoed door gestalte te geven aan het Centrum voor de Art Nouveau en door, binnen de perken van de beschikbare middelen, extra financiële steun toe te zeggen aan de bestaande locaties (Hortamuseum, Biënnale Art Nouveau & Art Deco, ...).

IV. Het beleid voor het onthaal van de nieuwkomers verbeteren

Ons Gewest en al zijn instellingen zijn meer dan ooit verantwoordelijk voor het welslagen van de sociale processen die de cohesie en inclusie beogen van alle inwoners van onze hoofdstad, ongeacht hun nationale of etnische herkomst, hun culturele achtergrond, hun geloof of levensbeschouwing, hun sociale status, hun sociaal-economische niveau, ...

De Regering zal een globale visie uitwerken op de problemen die gepaard gaan met het onthaal van nieuwkomers en samenwerken met de operatoren die bevoegd zijn op het vlak van maatschappelijk welzijn, kinderopvang, werkgelegenheid, huisvesting, gezondheid, ...

Via het beleid dat ze voert, met name op het vlak van werkgelegenheid, ruimtelijke ordening en huisvesting, en bij de contacten die ze onderhoudt met de plaatselijke besturen, zal de Regering voortdurend streven naar sociale en culturele verscheidenheid.

De Regering zal bij de projecten en initiatieven die zij ondersteunt ter bevordering van de ontwikkeling van gebieden en wijken, toezien op de coördinatie van het in de gemeenten gevoerde beleid, de concrete onderlinge afstemming en de gecoördineerde opvolging van de acties van andere entiteiten (toegang tot cultuur, opvoeding, informatie, enz.), en dit meer bepaald met de bevoegde gemeenschapsentiteiten (sociale materies, gezondheid, cultuur, onderwijs, enz.).

Bovendien zal het Gewest erop toezien dat, via de versterking van de middelen die overgeheveld worden naar het fonds voor maatschappelijk welzijn, voldaan wordt aan de doelstellingen inzake sociale cohesie op een manier die aansluit bij het beleid dat (meer bepaald door de GGC) gevoerd wordt op het vlak van gezondheid en ter bestrijding van armoede en sociale uitsluiting.

Om projecten tot ontwikkeling te kunnen brengen ter bevordering van kinderopvang, onderwijs en opvoeding, zal de Regering nauwgezet ijveren voor samenhang met de noden die gepaard gaan met het onthaal van nieuwkomers (met name het aantal brugklassen voor nieuwkomers, schoolse begeleiding en specifieke ondersteuning voor adolescenten).

De Regering zal steun verlenen voor de uitwerking van maatregelen die gericht zijn op de sociaal-professionele inschakeling van nieuwkomers en zodoende bijdragen tot de efficiëntie van de onthaaltrajecten over het volledige Gewest. Daarnaast zal zij de invoering van maatregelen bestuderen, waardoor deze doelgroep makkelijker toegang moet krijgen tot een fatsoenlijke woning.

Het betrekkelijk hoge aantal Brusselaars dat lezen noch schrijven kan of

onvoldoende het Frans of het Nederlands beheerst, vormt een belangrijk obstakel voor de tewerkstelling en de bestrijding van de werkloosheid.

In het kader van het tewerkstellingsbeleid en in volmaakte samenspraak met de gemeenschapscommissies zal de Regering zich inzetten voor de alfabetisering van volwassenen en kwaliteitsvolle alfabetiseringsopleidingen en cursussen Frans en Nederlands als vreemde taal helpen ontwikkelen.

Hoofdstuk 5 – Een omwenteling teweegbrengen in het bestuur

Het beheer van Brussel vormt een wezenlijke uitdaging.

De druk is welgekend en het helpt ons niet vooruit ons erover te beklagen. De Regering is integendeel van plan de koe bij de horens te vatten en wil van de vereenvoudiging, de coördinatie en de goede uitvoering van de beleidsdaden de hoeksteen van haar optreden maken.

Daarom is het nodig om in het overheidsoptreden binnen het Brussels Gewest te ijveren voor een grotere efficiëntie en een beter bestuur.

Meer in het bijzonder is de Regering van plan een aantal openbare structuren te rationaliseren. In het licht van de enorme uitdagingen die ons te wachten staan, is het immers noodzakelijk ervoor te zorgen dat de overheid voldoende daadkrachtig kan optreden om zich toe te spitsen op een prioritair aantal beleidsdomeinen die van essentieel belang zijn voor de toekomst.

Goed gewestelijk bestuur vergt tevens een harmonieuze samenwerking met de 19 gemeenten die deel uitmaken van ons Gewest. Dit is bepalend voor de kwaliteit en de samenhang van de openbare dienstverlening die geboden wordt aan de burgers.

Goed gewestelijk bestuur veronderstelt een permanente evaluatie van het gevoerde beleid, de transparantie en doeltreffendheid ervan, het bereiken van de doelstellingen, het op elkaar afstemmen van de financiële middelen, ...

Goed gewestelijk bestuur is erop toezien dat elke euro die uitgegeven wordt, goed besteed wordt.

De komende legislatuur zal ook gekenmerkt worden door belangrijke bevoegdheidsoverdrachten naar de Gewesten in het algemeen en naar het Brussels Gewest in het bijzonder. De Regering zal alles in het werk stellen om deze overdracht succesvol te laten verlopen, maar ze zal ook en vooral de nieuwe bevoegdheden ten volle benutten om het overgehevelde beleid af te stemmen op de behoeften van de Brusselaars.

Beliris – het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest – is een essentieel instrument voor de ontwikkeling van Brussel. Het komt erop aan de middelen in te zetten voor de verwezenlijking van grootschalige projecten om een antwoord te bieden op de gewestelijke uitdagingen. Het Beliris-fonds zal aldus prioritair aangewend moeten worden voor mobiliteit en ter ondersteuning van het ruimtelijke ordeningsbeleid, in het bijzonder door terreinen of gebouwen te verwerven voor een gewestelijke openbare operator.

Met het oog op de voortzetting van het optimale overleg tussen het Gewest en de Beliris-administratie, zullen de coördinatie van de initiatieven en de ondertekening van de protocolakkoorden over alle initiatieven berusten bij het Voorzitterschap van de Regering. Uiteraard zal elk concreet project, waarover de Regering beslist op voorstel van de functionele Ministers, door deze laatsten worden uitgevoerd.

De Regering zal tevens verder nadenken en met de federale overheid in overleg treden over de voor- en nadelen van de overdracht van de Beliris-administratie naar het Gewest. Daarenboven zal het Gewest de uitvoering van de gewestelijke werven rationaliseren en eisen dat de operatoren van bij de opstart van een dossier bij de zaken betrokken worden.

Goed bestuur houdt tot slot ook in dat we alles in het werk stellen om alle in het Gewest gevestigde overheden, ook die welke ressorteren onder een ander beleidsniveau, in het kader van de uitoefening van hun eigen bevoegdheden te verenigen rond onze grote doelstellingen en rond een gezamenlijke strategie. Het gaat daarbij voornamelijk om werkgelegenheid, opleiding, onderwijs, huisvesting, voorzieningen van collectief belang, mobiliteit, ...

Van bij het begin van de legislatuur verbindt de Regering er zich toe alles in het werk te stellen om een samenwerkingsakkoord te sluiten dat nodig is om vorm te geven aan de Hoofdstedelijke Gemeenschap en om een positieve en actieve bijdrage te leveren tot de werking ervan en tot de versterking van de banden tussen het Gewest en zijn hinterland. De Regering zal ervoor ijveren dat de Hoofdstedelijke Gemeenschap in het bijzonder een rol kan spelen op het vlak van economie en werkgelegenheid, mobiliteit, leefmilieu, verkeersveiligheid, ...

Tot slot zal de Regering erop toezien dat een grondige studie wordt uitgevoerd over de wijziging van het stelsysteem (elektronisch stemmen volgens de nieuwe formule of stemming op papier).

Een actief partnerschap met het verenigingsleven

De Regering zal steviger inzetten op een bestuur dat mede gebaseerd is op een partnerschap met het verenigingsleven, dat een zeer belangrijke rol vervult voor de dienstverlening aan personen en de democratische levenskracht.

Dit partnerschap zal berusten op een versterking van de participatieve praktijken met de sector. In sterke mate wordt een implementatie gegarandeerd op de niveaus die instaan voor de coördinatie van het beleid dat haar aanbelangt. Verder zullen burger- en vrijwilligersinitiatieven die de maatschappelijke verbondenheid en het samenleven in ons Gewest versterken, worden opgewaardeerd.

I. Het Brussels administratief landschap rationaliseren en hervormen om het aantal operationele en « institutionele » actoren te verminderen en te zorgen voor meer doeltreffendheid

Door de veelheid aan instellingen op het Brusselse grondgebied is het van essentieel belang te streven naar vereenvoudiging, waarbij evenzeer de kwaliteit van de dienstverlening aan de bevolking gegarandeerd blijft.

Deze rationalisering moet als doel hebben het gewestelijk beleidsoptreden doeltreffender te maken. De Regering zal 4 belangrijke hervormingen van de gewestelijke openbare structuren doorvoeren, nl.:

- deze voor ruimtelijke ordening;

- deze voor toerisme;
- deze voor economische ontwikkeling;
- deze voor de watersector.

Ruimtelijke Ordening

De hervorming van de structuren voor ruimtelijke ordening mag niet langer worden uitgesteld. De uitdagingen zijn immers te omvangrijk en het zou onaanvaardbaar zijn deze kans te missen. Het is dan ook van fundamenteel belang om op gewestelijk niveau een instrument te creëren dat tegemoet komt aan de ambities die in dit Regeerakkoord zijn vastgelegd.

Visie vormt een noodzakelijke voorwaarde voor stedelijke ontwikkeling. Zodra deze is uitgewerkt, zijn er middelen nodig om haar ten uitvoer te brengen. Het is immers essentieel om, uitgaande van de stedelijke context en de prognosegegevens, de initiatieven te bepalen die op korte, middellange en lange termijn nodig zijn en om het optreden van alle openbare actoren te coördineren, zodat ze in synergie kunnen werken ondanks de institutionele complexiteit die kenmerkend kan zijn voor de Brusselse context.

Om het territoriaal ontwikkelingsbeleid van het Gewest te kunnen versterken, zal de Regering - van bij haar aantreden - een omvangrijke hervorming doorvoeren van de administraties en overheidsinstellingen voor ruimtelijke ordening om gedeeld gebruik te kunnen maken van de hulpbronnen, samen te werken en de middelen te coördineren. Deze hervorming bestaat er enerzijds in binnen een nieuwe openbare structuur de verschillende administraties en cellen samen te brengen die belast zijn met de sociaal-economische kennis en territoriale planning van Brussel en anderzijds te voorzien in een volwaardige openbare ontwikkelingsoperator die als taak krijgt de strategische ontwikkelingskrachtlijnen ten uitvoer te brengen, door terreinen te verstedelijken en indien nodig te verwerven.

Daartoe zal de Regering tegen 1 januari 2015 een rationalisering doorvoeren van de actoren belast met ruimtelijke ordening door een territoriaal platform met twee afzonderlijke entiteiten op te richten.

De Regering zal in een pararegionale instelling van het type B « Brussels Planbureau » de verschillende administraties en cellen samenbrengen die belast zijn met sociaal-economische kennis en gebiedsplanung, namelijk de DSP, het BISA, het ATO, een deel van de Grondregie, de cellen die binnen het BUV, de MIVB en het BIM belast zijn met de strategische gebiedsplanung, evenals de themagebonden observatoria. Deze instelling zal ten dienste staan van alle leden van de Regering en rechtstreekse banden onderhouden met de functioneel bevoegde Ministers.

De Regering zal een openbare operator in het leven roepen, die de uitvoering van de strategische ontwikkelingskrachtlijnen moet coördineren. Hierin zullen de Maatschappij voor de Verwerving van Vastgoed (MVV), de gewestelijke Grondregie en het overgedragen personeel van het Aankoopcomité worden samen gebracht.

Het komt er onder meer op aan om in het kader van een bepaalde ontwikkeling te zorgen voor coördinatie tussen zowel de publieke actoren (Citydev, MIVB, BGHM, Haven, gemeenten, ...) als de privépartners en datgene te doen waarmee geen enkele operator belast is (bijvoorbeeld het bouwrijp maken van terreinen, bepaalde studies, ...).

Deze structuur zal verder, in de mate van het mogelijke, beschikken over het grondbeheer (zakelijke rechten) van de te ontwikkelen gebieden, evenals over een aankoopcapaciteit. Zij zal tevens optreden op de private koop- en verkoopmarkt, ook samen met de gewestelijke sectorale ontwikkelingsoperatoren en eventuele privépartners.

Alle Regeringsleden zullen deel uitmaken van de Raden van Bestuur van de pararegionale instelling van het type B en van deze overkoepelende instantie.

Deze openbare ontwikkelingsoperator zal voor iedere ontwikkelingspool gemengde economiebedrijven of een gelijkaardige structuur in het leven roepen. De oprichting van een specifieke structuur voor de kanaalzone zal prioritair bestudeerd worden.

Het volstaat niet om bepaalde publieke actoren voor planning en statistiek samen te brengen in het strategische luik en om een openbare operator in het leven te roepen die de uitvoering van de strategische beleidslijnen moet coördineren. Zo kan dit territoriaal platform alleen maar echt doeltreffend fungeren als er voldoende coördinatie bestaat tussen de beide structuren.

Om deze coördinatie te bewerkstelligen, is het nodig:

- de beide structuren fysiek dichterbij elkaar te brengen op eenzelfde locatie;
- een coördinatie- en overlegplatform voor de twee structuren op te richten;
- de twee structuren moeten in ieder geval samen het volledige plannings- en uitvoeringsproces opvolgen, door zich allebei te laten vertegenwoordigen in iedere fase van de projectontwikkeling.

Dit betekent een grootse inspanning op het vlak van rationalisering en

doeltreffendheid. Het gaat om een in het Brussels Gewest nooit eerder geziene ontsluiting.

Toerisme

De regionalisering van het toerisme houdt voor ons Gewest een ongelooflijke opportuniteit in. Om deze ambitie waar te maken, is het absoluut noodzakelijk dat het Gewest zich uitrust met een instrument waarmee het deze uitdaging kan aanpakken.

Daartoe zal de Regering – vanaf 1 januari 2015 – 6 instellingen,³ waaronder VisitBrussels, samenvoegen tot een vennootschap die aanleunt bij een autonoom overheidsbedrijf (publiekrechtelijke NV) met een beheerscontract, een Raad van Bestuur en directieraad, evenals Regeringscommissarissen.

Deze nieuwe vennootschap zal voor 100% een gewestelijke en publieke structuur hebben, maar zal de samenwerkingen die door VisitBrussels reeds waren aangegaan met de privé-sector (horeca, hotelwezen, taxisector, ...) voortzetten. Ook de Brusselse culturele actoren zullen structureel bij deze vennootschap betrokken worden.

Uiteraard zullen zowel de Regering als de nieuwe vennootschap samenwerken met de twee Gemeenschappen en de 19 gemeenten, en dan in het bijzonder met de Stad Brussel. Zowel het Gewest als andere publieke actoren of beleidsniveaus zullen een beroep kunnen doen op het departement dat belast is met de operationalisering van de evenementen.

Deze nieuwe vennootschap zal in het bijzonder via een uitbestedingsbeleid en, indien nodig, via de oprichting van gemengde bedrijven, stimulansen bieden voor de uitbouw van een economische sector in de evenementenbranche.

Deze nieuwe instelling zal in hoofdzaak gefinancierd worden door een herbestemming van de subsidies die aan de bestaande instellingen toegekend worden. Bovendien zal de Regering in overleg met de gemeenten de « hotel city tax » regionaliseren.

Tot slot zal er bij de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel een vaste dienst voor «

---

³Behalve VisitBrussels gaat het om: VBBE (Verbindingsbureau Brussel-Europa), BME (Brussels Major Events), BIP (Brussels Info Place), Bruxellimage (gemengd fonds) en COE (Externe Communicatie van de GOB).

Toerisme » worden opgericht, die zich moet inlaten met de regale dimensie van het toeristisch beleid (hotelsterren, erkenningen, gidsen, toezicht op subsidies, hotels, ...).

Economische ontwikkeling

Verder is er ook nood aan een rationalisering van de opdrachten die vervuld worden door de verschillende instellingen die actief zijn op het economische beleidsdomein (Brussels Invest & Export, Impulse.brussels, Citydev.brussels, Finance.brussels, Atrium, Innoviris, ...) en die elk hun activiteiten ontwikkelen binnen hun eigen segment, terwijl sommige van deze structuren aan efficiëntie zouden kunnen winnen door ze samen te voegen. De doelstelling moet er op zijn minst in bestaan de Brusselse bedrijven een uniek loket te verschaffen dat diensten verleent en ondersteuning biedt voor de volledige sector.

Tevens is het nodig de nauwe synergieën tussen de bedrijven en de gewestelijke financiële actoren, zoals de GIMB, het Brussels Waarborgfonds en de vlotte samenwerking met de administratie, Actiris, Bruxelles-Formation en met de VDAB te versterken.

Er moet een maximale rationalisering plaatsvinden, zodat de economische actoren en de burgers kunnen beschikken over een vereenvoudigd en toegankelijk instrument.

Op basis van een uitvoerige raadpleging van de actoren en de sociale partners zal de Regering de Economische en Sociale Raad vragen om ten laatste tegen eind 2014 een advies en suggesties hieromtrent te formuleren.

Watersector

Ingevolge de nieuwe configuratie van het toezicht op Vivaqua en het tussen de drie Gewesten gesloten samenwerkingsakkoord van 28 november 2013 wenst de Regering het fusieproces te versnellen en verzoekt zij de 2 instellingen - HYDROBRU en VIVAQUA - om haar tegen september 2014 tesamen operationele voorstellen voor te leggen.

Het is immers absoluut noodzakelijk om ook de watersector te rationaliseren en te komen tot één enkele publieke instantie met het oog op een volmaakte

integratie van de strategieën en van de beschikbare menselijke en financiële middelen.

Dit toenaderingsproces zal van bij het begin van de legislatuur opgestart worden en de statutaire wijzigingen voor de twee entiteiten, samen met de nodige wetswijzigingen, zullen zo uitgevoerd worden dat de voltooiing ervan kan plaatsvinden bij het aantreden van de nieuwe organen na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018.

De Regering zal in ieder geval aan de nieuwe, naar aanleiding van de fusie ontstane entiteit een beheersplan en een aflossingsplan van de investeringen vragen, teneinde te waarborgen dat iedereen toegang blijft hebben tot water.

* *

*

De overheidsdiensten vervullen een sleutelrol bij het waarborgen van een meer rechtvaardige samenleving en dragen ertoe bij dat alle burgers een kwaliteitsvol leven kunnen leiden. Samen met de sociale zekerheid vangen de overheidsdiensten de nefaste gevolgen van de economische en financiële crisis krachtig op. Ze helpen de solidariteit te bewaren en vormen hefboomen voor de concurrentiekracht van de gehele economie.

De gebruikers vragen terecht diensten die toegankelijker zijn voor iedereen, maar ook eenvoudiger, sneller, betrouwbaarder en transparanter en die beter luisteren naar hun behoeften. De tweetaligheid van de diensten zal geoptimaliseerd worden. Hier ligt voor de overheidsdiensten een echte uitdaging om uit te groeien tot betere dienstverleners.

De prioriteit van de Regering bestaat erin de gebruikers van de overheidsdiensten centraal te stellen.

Daarom zal ze de rationalisering voortzetten van een aantal diensten van het Ministerie (GOB) en van de Instellingen van Openbaar Nut om te komen tot meer coherentie en efficiëntie (boekhouding, begroting, directie human resources, toezicht, logistieke ondersteuning, vereenvoudigen en eventueel samenvoegen van diensten, ...). De Regering zal ook de kaders aanpassen in functie van de tenuitvoerbrenging van de zesde staatshervorming. Tot slot zal ze ijveren voor een reorganisatie van de verschillende vestigingen om deze uiterlijk tegen het einde van de legislatuur samen te brengen op één enkele locatie.

De kwaliteit van de dienstverlening aan de bevolking hangt af van de goede organisatie van de Administratie en van de kwaliteit van haar personeel. Het is nodig om te blijven investeren in het aantrekkelijk maken van de overheidsdiensten als werkgever en in een modern personeelsbeheer.

Verder zal de Regering inspanningen blijven leveren voor de ontwikkeling en de vereenvoudiging van Irisbox en voor de verbetering van haar internet portaalsite waar burgers, bedrijven en bezoekers toegang hebben tot allerlei nuttige informatie, om zo de gebruiksvriendelijkheid van beide instrumenten te bevorderen. Zij zal tevens ijveren voor de ontwikkeling, in open data formaat, van digitale toepassingen die bijdragen tot een betere dienstverlening aan de burgers.

De voorwaarden scheppen voor welzijn op het werk, de verkregen resultaten valoriseren en de competenties afstemmen op de taken die elkeen uitvoert, vormen stuk voor stuk ingrediënten voor een grotere motivatie en inzet ten dienste van het collectief belang.

Daarom zal de Regering verder uitvoering geven aan een statutariseringsbeleid dat contractuele personeelsleden van alle niveaus daadwerkelijk de kans moet bieden toegang te krijgen tot een statutaire betrekking door het regelmatig organiseren van examens. Zij zal ook de mobiliteit van de ambtenaren bevorderen en regelmatig proeven organiseren waardoor personeelsleden kunnen opklimmen tot een hoger niveau.

De Regering zal zich inzetten om bij de administratie, de instellingen en de adviescomités een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen te garanderen. Voor de leidinggevende functies en de raden van bestuur zal de regel worden gehanteerd dat er niet meer dan twee derde van de plaatsen ingenomen mag worden door personen van hetzelfde geslacht.

II. Hervorming van het toezicht en begin van een nieuw tijdperk voor de betrekkingen tussen het Gewest en de gemeenten

De gemeentelijke entiteit is de buurtgerichte overheid bij uitstek (en vaak ook de eerste plek van sociale verbondenheid) die de Regering wenst te ondersteunen, omdat zij essentiële opdrachten vervult die volledig complementair zijn met de opdrachten van de gewestelijke overheid.

De volgende legislatuur zal van cruciaal belang zijn voor de betrekkingen tussen ons Gewest en de 19 gemeenten waaruit het is samengesteld.

Het gewestelijk beleid en het gemeentelijk beleid moeten in het opperste belang van de Brusselse bevolking gestoeld worden op een sterkere complementariteit en meer overleg.

Met het oog op een sterkere samenhang in de beleidsvoering is het tegelijk nodig ondersteuning te bieden voor de gemeentelijke initiatieven, ontwikkelingen toe te laten die rekening houden met het specifieke karakter van de verschillende gemeenten en tussen het Gewest en de gemeenten een relatie tot stand te brengen die het mogelijk maakt de gemeenschappelijke doelen inzake organisatie, beheersing van de financiën, harmonisatie van de fiscale stelsels en intercommunale samenwerking te verwezenlijken.

Verder moet ook de politieke dialoog tussen het Gewest en de 19 gemeenten versterkt worden. De Regering zal in overleg met de 19 Burgemeesters op zoek gaan naar nieuwe, meer doeltreffende formules om elke vorm van concurrentie te vermijden en het overleg te versterken. Het komt er onder meer op aan voortdurend te zoeken naar een optimale complementariteit.

Gemeentelijke financiën

Sinds 2013 zijn de Gewesten in het kader van de nieuwe Europese regels en hun uitvoering op Belgisch niveau medeverantwoordelijk geworden voor het tekort van hun plaatselijke besturen (concreet de 19 gemeenten voor wat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreft). De immer groeiende verantwoordelijkheid van de deelstaten bij het op orde brengen van de overheidsfinanciën in België vraagt om een versterking van de relaties tussen de gemeenten en het Gewest, waarvan het lot in dat opzicht onlosmakelijk met elkaar verbonden is.

Deze realiteit maakt het nodig dat de financiële steun en de solidariteitsmechanismen ten gunste van de gemeenten behouden blijven en zelfs versterkt worden. Dat is des te meer zo als gevolg van de overdracht van talrijke opdrachten door de andere beleidsniveaus.

De Regering zal voorstellen om, met inachtneming van de gemeentelijke autonomie, tussen het Gewest en elk van de 19 gemeenten (gemeentelijke) legislatuurovereenkomsten af te sluiten, die zowel het begrotingskader van het gemeentelijk beleid bepalen als de gezamenlijke ontwikkelingsdoelstellingen vooropstellen; in het bijzonder op het vlak van de mobiliteit, het parkeren, de huisvesting, de ontwikkeling van uitrustingen van collectief belang, ...

Met iedere gemeente zullen contracten gesloten worden over de toekenning van welbepaalde financiële steun.

Zo zal enerzijds een vaste schijf, die globaal wordt vastgelegd in een ordonnantie, zal samengesteld uit de huidige algemene dotaties (ADG, dotatie bedoeld in artikel 46bis van de bijzondere wet van 12 januari 1989, dotaties via correcties bedoeld door de ordonnantie van 21 december 1998). De uit deze dotaties samengestelde sokkel zal geglobaliseerd en verdeeld worden op basis

van objectieve criteria en wegingsmechanismen, waarvan de evaluatie en de actualisering beter afgestemd zullen worden op de verschillen tussen en de fundamentele behoeften van de gemeenten, met in het bijzonder aandacht voor de demografische druk en de armoede-indicatoren. Deze sokkel zal op grond van deze criteria geleidelijk worden verdeeld en uitgewerkt, waarbij over een bepaalde periode een progressieve aanpassing uitgewerkt wordt – in maximale verhouding tot de basisindexering – en , waardoor iedere gemeente – zowel voor wat betreft de middelen afkomstig uit de ADG als voor wat betreft de huidige correcties om bepaalde negatieve gevolgen van de verdeling van de ADG bij te sturen – de weerslag op hun in het kader van de huidige regeling verwachte inkomsten kan beperken.

Anderzijds zal voorzien worden in een financiële tegemoetkoming « nieuwe solidariteit », die een gecontractualiseerde voorwaardelijke schijf omvat. Daarin zullen een geheel van specifieke en versnipperde subsidies en dotaties gebundeld worden, die momenteel aan de gemeenten worden toegekend. Deze tegemoetkoming, waarvoor dezelfde criteria gelden als die welke omschreven zijn in de vorige paragraaf (meer bepaald demografische druk en armoede-indicatoren), zal afhankelijk worden gesteld van de instemming met en de uitvoering van doelstellingen om het hoofd te bieden aan de gezamenlijke uitdagingen van de gemeenten en het Gewest. Zij zal voornamelijk gericht zijn op investeringen (collectieve voorzieningen, crèches, scholen, ...).

In het kader van het driejarig plan van de gemeenten en de OCMW's zal de Regering nieuwe, vooral boekhoudkundige, beheersinstrumenten uitwerken teneinde de visie op de lokale investeringen en de verrichting ervan te versterken.

De Regering zal werk maken van een reorganisatie en centralisatie van het investeringsbeleid van de gemeenten, voor wat betreft het beroep dat zij doen op leningen, om zo een deel van de financiële opdrachten van de gemeenten te kunnen groeperen, door een sterkere rol toe te kennen aan het Brussels Gewestelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën (BGHFGT).

In dit opzicht zal de ontwikkeling van aankoopcentrales voor energie en opdrachten voor verzekeringen worden aangemoedigd.

De Regering zal overgaan tot een herbeoordeling en versterking van het Brussels Gewestelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën (BGHFGT), meer bepaald voor wat betreft de leningsovereenkomsten tussen de gemeenten en het Fonds. Het BGHFGT en het Agentschap van de Schuld zullen hun expertise ten dienste stellen van alle Brusselse gemeenten die dit wensen, zodat zij de gemeenten kunnen begeleiden in hun schuldbeheer.

Daarenboven zal de Regering de gemeenten steunen bij het zoeken naar buitengewestelijke financieringen (onder meer Europese subsidies).

Het Gewest zal overigens blijven fungeren als financiële partner van de gemeenten die een openbaar ziekenhuis op hun grondgebied hebben.

Wat de boekhouding van de plaatselijke besturen betreft, zal de Regering overgaan tot een herziening van het algemeen reglement inzake gemeentelijke

comptabiliteit en zich inzetten om de boekhouding van de OCMW's en die van de gemeenten nader op elkaar af te stemmen. Er zal bijzondere aandacht uitgaan naar het laten aansluiten van de boekhoudkundige normen bij de ESR-normen.

Om de realiteit van de OCMW's en die van de gemeenten nauwer op elkaar te doen aansluiten, zullen de Regering en het Verenigd College een fusie doorvoeren van de twee boekhoudkundige commissies - de Gewestelijke Commissie voor gemeentelijke comptabiliteit en de Commissie voor boekhoudkundige normen (OCMW's).

In de lijn van de logica die op gewestelijk niveau gehanteerd wordt, met name een optimalisering van het gebruik van de budgettaire middelen en een evaluatie van de duurzame beleidsfinancieringen, zullen de gemeenten, de gemeentelijke vzw's en de intercommunales tijdens deze legislatuur ondersteuning geboden krijgen door middel van een sterkere opvolging en financiële controle.

De nieuwe fiscale bevoegdheden die het Gewest krijgt via de zesde staatshervorming, evenals de toestand van de gemeentefinanciën bieden een nieuwe gelegenheid om een volledige "reset" door te voeren, zowel wat betreft de lokale als de gewestelijke fiscaliteit.

De voortzetting van een grotere harmonisering van de belastingreglementen van de gemeenten via een contractualiseringsmechanisme als het Fiscaal Compensatiefonds (FCF) zal steeds noodzakelijker blijken bij het streven naar fiscale rechtvaardigheid en economische efficiëntie.

Hervorming van het toezicht

De Regering zal de autonomie en de responsabilisering van de gemeenten en de hoge gemeentelijke ambtenaren versterken door geleidelijk te veranderen van paradigma. Het komt erop aan het aantal akten dat onderworpen moet worden aan het algemeen toezicht en het goedkeuringstoezicht te beperken om geleidelijk over te schakelen naar een toezicht dat ook te werk gaat via thematische audits of periodieke evaluaties.

Als algemene regel, waarop natuurlijk uitzonderingen mogelijk zijn, zal gelden dat de door de gemeente goedgekeurde beslissingen onmiddellijk uitvoerbaar zijn, ongeacht of ze wel of niet aan het algemeen toezicht onderworpen zijn.

De Regering zal de overdracht van akten aan de toezichthoudende overheid beperken wanneer het gaat om personeelszaken (overeenkomsten van korte duur bijvoorbeeld), gemeentelijke financiën (de voor te leggen akten zullen beperkt worden tot de rekeningen, de begrotingen, de akten die een uitgave tot gevolg hebben die niet in de begroting opgenomen is, vermogenswijzigingen, het aangaan van thesaurie- of saneringsleningen, begrotingswijzigingen, evenals huurreglementen) of overheidsopdrachten (de Regering zal in dit verband overgaan tot een globale herevaluatie naar boven).

De Regering zal de verplichte voorlegging van de akten van de gemeentelijke overheden die betrekking hebben op adviezen, mededelingen, inlichtingen en formulieren bestemd voor het publiek, afschaffen.

De wettelijke verplichtingen van het toezicht – waaronder de controle op het gebruik der talen – zullen uiteraard in acht worden genomen.

Ter wille van de coherentie bij de uitoefening van het toezicht, zal de Regering, binnen de grenzen van haar bevoegdheden, het toezicht over alle plaatselijke besturen (de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de politiezones) harmoniseren. Naast deze harmonisering zal de Regering een sterkere rol toebedelen aan het Overlegcomité gemeente-OCMW, teneinde beslissingen met een grote financiële weerslag voor de gemeenten voorafgaandelijk te laten onderzoeken en goedkeuren in het overlegcomité.

Ten slotte zal het Gewest voor de gemeenten van het BHG een gecoördineerde organieke wetgeving uitwerken en uitvoering geven aan de twee hervormingen van de organieke wetgeving op de gemeenten die doorgevoerd zijn in 2009 en 2014 door de gemeenten bij te staan bij het invoeren en verspreiden van de "best practices" (interne controle en steun aan de intercommunale werkgroepen).

De samenwerking tussen gemeenten aanmoedigen

De samenwerking tussen de gemeenten en de instrumenten waarmee de plaatselijke besturen zich uitrusten om hun beheer te rationaliseren of een nieuwe dynamiek te geven, dienen verduidelijkt te worden in het bijzonder voor wat betreft een duidelijke juridische omkadering vanwege het Gewest.

In het licht van de grotere responsabilisering van de gemeenten, zal de Regering overgaan tot een administratieve vereenvoudiging van de toezichtsregeling op de intercommunales door een lijst op te stellen van de akten die verplicht aan de toezichthoudende overheid voorgelegd moeten worden en door voor de akten die niet voorgelegd moeten worden, te voorzien in de periodieke overdracht van de lijst met deze akten, vergezeld van een beknopte toelichting.

De Regering zal een duidelijk, coherent en modern wettelijk kader scheppen dat de werking regelt van de autonome gemeentebedrijven. Dit kader zal de soepelheid van deze structuren bestendigen en de rechtszekerheid van hun gebruik waarborgen, zodat de gemeenten een aantal van hun opdrachten (in het bijzonder hun grondbeleid) sneller en efficiënter kunnen uitvoeren.

De Regering zal in de wetgeving de mogelijkheid opnemen voor de plaatselijke besturen om projectverenigingen op te zetten. Een dergelijke structuur zal de samenwerking tussen gemeenten vergemakkelijken en een gedeeld gebruik van bepaalde gemeentelijke diensten stimuleren.

De Regering zal een expertisecentrum over publiek-private samenwerking oprichten. Naar het voorbeeld van wat bepaald is in het Vlaamse decreet van 18 juli 2003, zal dit « kenniscentrum » belast worden met het ondersteunen, begeleiden en opvolgen van de PPS die zowel op gewestelijk als op lokaal niveau georganiseerd worden. De taak van dit centrum zal erin bestaan bijstand te verlenen voor het opzetten van PPS, het Brussels beleid ter zake voor te bereiden en te evalueren, de betrokken overheden te sensibiliseren en voor te lichten en op te treden als tussenschakel tussen de openbare en de private sector.

Het plaatselijk openbaar ambt

De Regering zal van bij de aanvang van de legislatuur uitvoering geven aan de ordonnantie van 24 februari 2014 (Sociaal Handvest). Doel is de Brusselse

plaatselijke besturen een duidelijk regelgevend kader te verschaffen waarin de algemene principes van het plaatselijk openbaar ambt zijn vastgelegd, met het oog op de harmonisering van het administratief statuut en de bezoldigingsregeling van het personeel en de verbetering van hun personeelsbeheer. En dit vanuit een streven het personeel te motiveren en de kwaliteit, de tweetaligheid, het anderstalig onthaal en de aantrekkelijkheid van de lokale overheidsdiensten in Brussel te verbeteren.

De Regering zal alle plaatselijke besturen, waaronder ook de OCMW's en de politiezones, ondersteunen bij de uitvoering van hun diversiteitsbeleid.

De Regering zal de middelen voor de « levensduurtepremie » bij de plaatselijke besturen heroriënteren naar mechanismen die beter geïntegreerd zijn op gemeentelijk vlak, in de vorm van een onkostenvergoeding voor het woon-werkverkeer, en die rekening houden met de bijzondere situatie van de personeelsleden die in Brussel wonen.

De Regering zal in overleg met de gemeenten een wijziging bestuderen van de lokale tuchtprocedures om te komen tot een gespecialiseerde en geharmoniseerde jurisprudentie. Het is tevens de bedoeling dat deze procedures meer rekening houden met de waardigheid van de werknemers en beslissingen opleveren die rechtvaardigheid en objectiviteit garanderen.

Tot slot zal de Regering de GSOB versterken, zodat deze beschikt over de middelen om in te spelen op de institutionele evolutie die zich de komende maanden in al onze besturen zal voltrekken. Deze evolutie noopt ertoe de GSOB de nodige ruimte te bieden, zodat zij in staat is haar opdrachten optimaal te vervullen.

III. Een nieuw fiscaal beleid

De zesde staatshervorming zal leiden tot een ingrijpende wijziging van de financieringsmechanismen van de gewesten en gemeenschappen. In het licht van de responsabiliseringslogica zullen de deelstaten een volwaardig fiscaal beleid kunnen voeren. Een beleid dat aangepast is aan hun noden en behoeften. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wil deze uitdaging ten volle aangaan. Halverwege de legislatuur zal zij een belangrijke fiscale hervorming voorbereiden en doorvoeren, op een manier die aansluit bij de doelstelling om tijdens de legislatuur de begroting in evenwicht te houden.

Aanvankelijk hief het Gewest in hoofdzaak enkel belastingen op vastgoed en voertuigen. Vandaag omvat de gewestelijke fiscaliteit echter ook een groot deel van de personenbelasting en fiscale uitgaven (belastingverminderingen) die

verbonden zijn aan de nieuwe gewestelijke bevoegdheden.

Het is de bedoeling om via deze hervorming de Brusselse fiscaliteit minder complex, maar ook rechtvaardiger en gunstiger te maken voor de Brusselaars en de Brusselse bedrijven. Er zal een verschuiving plaatsvinden van de belasting op werk naar de belasting op grond. Verder zullen ook de instrumenten voor de milieufiscaliteit geoptimaliseerd en rechtvaardiger gemaakt worden.

De belastingen op inkomsten uit arbeid zullen omlaag gaan. In het kader van deze fiscale hervorming zullen het opcentiem van 1% van de agglomeratie op de personenbelasting en de forfaitaire gewestbelasting worden afgeschaft, aangezien deze het leven in de stad duurder maken en de Brusselaars benadelen. Bij de hertekening van de fiscaliteit zal er daarentegen naar gestreefd worden nieuwe inwoners aan te moedigen zich te komen vestigen in het Brussels Gewest en dus daar hun belastingen te betalen.

De Regering zal daarom sterkere ondersteuning bieden om de toegang tot eigendom te bevorderen. Als eigenaar van een woning beschikt men immers over een betere sociale bescherming. De bestaande fiscale stimuli zullen op zijn minst behouden blijven, en in de mate van het mogelijke versoepeld en zelfs uitgebreid worden.

Om de stadsvlucht een halt toe te roepen, de middenklasse te behouden en aan te trekken en de fiscale concurrentie tegen te gaan, zal volgens nog overeen te komen modaliteiten een regeling worden ingevoerd die ertoe strekt de registratierechten verder te verlagen voor de aankoop van een woning die voor de koper dient als duurzaam hoofdverblijf. Het zal gaan om een weinig formalistisch, duidelijk en makkelijk uitvoerbaar mechanisme.

Daarenboven zal, wanneer een onderhandse verkoopakte omwille van een bepaalde reden niet uitgevoerd kan worden (bijvoorbeeld omdat de koper uiteindelijk geen krediet kan verkrijgen) en de partijen het onderling eens zijn, het evenredig verkooprecht niet van toepassing zijn. Voor de registratie van de verkoopakte met de overeenkomst waarin de koper en de verkoper aangeven dat zij er in gezamenlijk akkoord mee instemmen niet door te gaan met de verkoop, zal in dat geval een laag en vast tarief gelden, zodat de partijen er geen enkel belang bij hebben op zoek te gaan naar een onzekere juridische oplossing.

Verder zal de fiscale aftrekbaarheid van de « woonlening » behouden blijven en geëvalueerd worden in het kader van de (globale) fiscale hervorming die in 2017 ingevoerd zal worden.

De fiscale hervorming zal, met inachtneming van het budgettair evenwicht, worden doorgevoerd via een vermeerdering van het basistarief van de onroerende voorheffing en/of een vermeerdering van de opcentiemen op de onroerende voorheffing. Het Gewest wenst langs die weg zijn inkomsten te optimaliseren, zijn fiscale draagvlak te vergroten en ook de eigenaars die in Brussel geen belastingen betalen op hun inkomen, proportioneel te laten bijdragen tot de financiering van het Gewest. Er zal nagedacht worden over mechanismen om gezinnen met een bescheiden of middelgroot inkomen steun te verlenen voor de eerste aankoop van een eigen woning.

Dit nieuwe fiscale beleid zal uitgewerkt worden door de Minister van Financiën en Begroting, die zich hiervoor zal laten bijstaan door de gewestelijke fiscale administratie en een taskforce met fiscaal experts.

Verder zal over deze hervorming ook overleg plaatsvinden met de gemeenten. De Regering wil zich blijven inspannen om de gewestelijke en de gemeentelijke fiscaliteit op elkaar af te stemmen. Het bestaande contractualiseringsmechanisme zal dienovereenkomstig worden hervormd.

Er zal een uitbreiding worden voorgesteld van het toepassingsgebied van het fiscaal compensatiefonds. Het doel moet erin bestaan de gemeentelijke belastingreglementen te harmoniseren en een moratorium in te stellen op belastingreglementen die nefast zijn voor de tewerkstelling.

De Regering zal de mogelijkheid bestuderen om investeringen in « materiaal en uitrusting » die leiden tot een verhoging van het kadastraal inkomen - gedurende een beperkte periode van maximaal 5 jaar - vrij te stellen van onroerende voorheffing.

Bedrijven staan borg voor de welvaart van een gewest: zij creëren jobs en verschaffen tal van gezinnen een inkomen. Het is dus van fundamenteel belang dat de Brusselse bedrijven en ondernemers in Brussel blijven en zo bijdragen tot de welvaart van Brussel. De belasting op de intergenerationele overdracht van bedrijven is in dit verband van wezenlijk belang. Passende en overzichtelijke

fiscale regels ter zake zijn ontegensprekelijk bevorderlijk voor het garanderen van de continuïteit van de bedrijven.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft nood aan een modernisering en een vereenvoudiging van de bestaande gunstregeling, zowel voor de schenking als voor de successorale overdracht van een bedrijf. Om de bestaande bedrijven en bijhorende banen te behouden en nieuwe bedrijven ertoe aan te sporen zich in Brussel te komen vestigen, zal het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn fiscale regels hervormen op basis van de volgende basisprincipes:

- een aantrekkelijk fiscaal regime met duidelijke en makkelijk toepasbare regels;
- een duidelijke parallel tussen de schenkingsrechten en de successierechten bij de overdracht van een bedrijf;
- een versoepeling van de voorkeursregeling voor alle kleine en middelgrote ondernemingen.

In het kader van de fiscale hervorming zal onderzoek verricht worden naar de gevolgen van de fiscale concurrentie tussen de gewesten op het vlak van de intergenerationele overdracht van bedrijven.

Er worden allerhande constructies opgezet om de successie- of schenkingsrechten te ontduiken. Zo worden gebouwen regelmatig weggegeven « in schijven » of worden onroerende schenkingen omgezet in roerende schenkingen. Volgens nog overeen te komen modaliteiten zal een hervorming worden doorgevoerd die ertoe strekt dergelijke belastingontwijkende constructies te vermijden, om zo de successie- en schenkingsrechten op een geleidelijke en billijke wijze naar omlaag te kunnen brengen. Bij deze hervorming zal tevens gestreefd worden naar een vereenvoudiging van de tariefstructuur.

De technieken voor het ontduiken van registratierechten bij grote vastgoedtransacties beperken de actiemiddelen van de gewestelijke wetgever. Het verschil tussen enerzijds het federale tarief voor de registratie van een huurcontract of een overeenkomst voor de vestiging van een erfpacht en anderzijds het gewestelijke tarief voor de registratie van de verkoop van een gebouw, geeft mee aanleiding tot het ontwijken van registratierechten. Er zullen onverwijld onderhandelingen worden opgestart met de federale Regering en de andere Gewesten over de relevantie van het behoud van een dergelijke fiscale concurrentie en over de doeltreffendheid van een versterking van de onlangs ingevoerde anti-misbruikregeling. Eventueel zal een geactualiseerde studie

opgevraagd worden om te bepalen in welke mate de invoering van een voorkeurtarief voor grote vastgoedtransacties de partijen zou kunnen ontraden hun toevlucht te nemen tot dergelijke ingewikkelde juridische constructies. Indien de onderhandelingen niets opleveren, zal een voorkeurtarief voor grote vastgoedtransacties worden ingevoerd om de partijen te ontraden gebruik te maken van complexe of juridisch onzekere constructies.

Door deze belangrijke hervorming moet het zwaartepunt van de Brusselse fiscaliteit verschuiven naar de onroerende voorheffing. De waarde van het Brussels vastgoed is de voorbije jaren ontegensprekelijk toegenomen. Dankzij het gevoerde beleid is Brussel kunnen uitgroeien tot een aantrekkelijk gewest. In het licht van de fiscale billijkheid is het dan ook logisch dat eigenaars en vooral meervoudige eigenaars meer bijdragen in verhouding tot de gestegen waarde van hun vermogen.

De Regering zal verder uitvoering geven aan het samenwerkingsakkoord van 31 januari 2014 betreffende de invoering van de kilometerheffing voor vrachtwagens op het grondgebied van de drie gewesten (ter vervanging van het huidige eurovignet) en tot oprichting van Viapass, de interregionale instelling waarvan het maatschappelijk doel bestaat uit het verzorgen van de samenwerking, de coördinatie en het overleg tussen de gewesten teneinde in 2016 de kilometerheffing voor vrachtwagens van meer dan 3,5 ton in te voeren.

Viapass, dat optreedt in naam en voor rekening van de drie gewesten, zal tevens de DBFMO-overeenkomst sluiten met de Single Service Provider, zodra de Regering akte heeft genomen van het gunningsdossier voor de aanstelling van de private dienstverlener. Deze akteneming is voor zeer binnenkort, vermits de onderhandelingen met de dienstverlener, die begin 2014 is geselecteerd en die, onder zijn verantwoordelijkheid, de vaste en mobiele controleapparatuur ter beschikking zal stellen van de gewesten, zo goed als afgerond zijn.

De Regering wenst de luchtkwaliteit voor de inwoners van ons Gewest te verbeteren. Fijn stof en luchtvervuiling zorgen voor een aantasting van de levenskwaliteit van de Brusselaars. Om hier iets aan te doen, zal de Regering met het oog op een beperking van de verkeersoverlast verder uitvoering geven aan

het politiek akkoord van 21 januari 2011⁴ en aan het samenwerkingsakkoord van 31/01/2014⁵. Een stadstol verantwoordt zich niet in dit kader. De bestaande verkeersbelastingen kunnen ondertussen hervormd worden ten gunste van voertuigen met goede milieuprestaties.

Om de nieuwe gewestelijke fiscale bevoegdheden efficiënt te beheren en de werking ervan te optimaliseren, zal de Regering de noodzakelijke middelen ter beschikking stellen van de gewestelijke belastingadministratie zodat deze de vaststelling en de inning van de gewestelijke belastingen op zich kan nemen, met inbegrip van de onroerende voorheffing, en op korte termijn de aanzet kan geven tot de samenstelling van een gewestelijk kadastraal inkomen dat is aangepast aan de werkelijkheid en dat leidt tot een rechtvaardiger belasting.

De Regering wil ook vorderingen maken met de bouw van een gegevensbank voor onroerend erfgoed door het kadaster, de kaart met stedenbouwkundige bestemmingen (Urbis), de stedenbouwkundige gegevens van de gemeenten (CityGis) en de gegevens van het Rijksregister met elkaar te kruisen.

IV. Budgettaire ‘reset’ en permanente evaluatie van het beleid

Voor de periode 2014-2019 verbindt de Regering zich tot een jaarlijks structureel evenwicht, zoals dit wordt omschreven in de Europese context.

De Regering moet te werk gaan volgens nieuwe paradigma's door in de eerste

---

⁴Samenwerkingsakkoord tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de invoering van de kilometerheffing op het grondgebied van de drie gewesten en tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven Interregionaal Samenwerkingsverband Viapass onder de vorm van een gemeenschappelijke instelling zoals bedoeld in artikel 92bis, §1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen

⁵Politiek akkoord van 21 januari 2011 tussen het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

drie maanden na haar aanstelling en in het kader van een budgettaire prisma een evaluatie van alle beleidsdomeinen uit te voeren. Deze evaluatie zal plaatsvinden in het kader van een budgettaire "reset" in het vooruitzicht van de begroting 2015.

Dit werk is onontbeerlijk aangezien sinds 25 jaar nieuwe initiatieven gelanceerd worden zonder dat het vroeger opgestarte beleid in vraag werd gesteld. Het dient gezegd dat bepaalde acties hun doel bereikt hebben en er niet langer evenveel begrotingsmiddelen aan besteed hoeven te worden. Of, omgekeerd, andere acties zijn ondoeltreffend gebleken en verdienen het derhalve niet te worden voortgezet. Of nog andere vergen meer financiële middelen om de vooropgestelde doelen te halen.

Verre van een louter theoretische oefening te zijn, moet de evaluatie van de doeltreffendheid van het beleid ons in staat stellen om op basis van nauwkeurige kwantitatieve en kwalitatieve doelen een nieuwe bestemming te geven aan begrotingsmiddelen.

Om daartoe te komen, verbindt de Regering zich ertoe om binnen de drie maanden na haar aanstelling uitvoering te geven aan artikel 78 van de organieke ordonnantie van 23 februari 2006 houdende de bepalingen die van toepassing zijn op de begroting, de boekhouding en de controle, door de regels vast te stellen op grond waarvan de beheerscontrole moet worden uitgeoefend. Daartoe zal het voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende de regels voor de beheerscontrole, dat op 24 februari 2014 door de GOB unaniem is aangenomen, worden goedgekeurd.

De Minister-President dient binnen de Brusselse Regering garant te staan voor het beleid dat inhoudt dat bij het begin van de legislatuur nauwkeurige doelstellingen worden vastgelegd, evenals een permanente evaluatiemethodologie voor het gevoerde beleid (boordtabel), met name dankzij de oprichting van het "Brussels Planbureau" en de boordtabellen vervat in de OBCC.

V. Een ambitieus internationaal beleid

Het Gewest moet een internationale politiek voeren die beantwoordt aan zijn bevoegdheidsgebieden. Er moet rekening gehouden worden met de weerslag en

de gevolgen van de zesde staatshervorming voor de internationale bevoegdheden van het Gewest zodat het zijn plaats kan verdedigen, zowel binnen het Europees beleid als in zijn bilaterale en multilaterale betrekkingen.

Daartoe neemt het gewest actief deel aan de herzieningsoefening voor de in 1994 gesloten samenwerkingsakkoorden tussen de federale overheid en de gemeenschappen en gewesten met het oog op de organisatie van de vertegenwoordiging van België in de Ministerraad van de EU, bij internationale organisaties met activiteiten die ressorteren onder gemengde bevoegdheden en voor het statuut van onze diplomatieke en consulaire vertegenwoordigers.

De Regering zal zich inzetten voor de uitvoering van de regelgeving op de structuurfondsen voor de nieuwe programmeringsperiode 2014-2020. Zij zal eveneens haar werk ter verdediging van de stedelijke belangen binnen de Europese beleidsinitiatieven voortzetten. De nadruk moet systematisch komen te liggen op de stedelijke problematiek en dan specifiek op « smart cities » en innovatie, werk – en dan vooral werk voor jongeren -, mobiliteit/vervoer, ontwikkeling van diensten en KMO's, energieprestaties van gebouwen, circulaire economie.

Samenwerkingsverbanden met buitenlandse partners moeten het Gewest in staat stellen zijn economische en handelsbetrekkingen verder te versterken. Het Gewest gaat voort met de economische missies van het agentschap voor de buitenlandse handel en met de prinselijke en Koninklijke missies. Daartoe zullen wij onze betrekkingen met partners uit de BRICS-landen verder uitdiepen en ontwikkelen, alsook met landen waarmee wij bevoorrechte banden hebben, zoals bijvoorbeeld binnen de Unie voor het Middellandse Zeegebied en op het Afrikaans continent. Deze landen moeten de voorkeur krijgen wanneer eventueel nieuwe samenwerkingsakkoorden worden gesloten, in overleg met onze voornaamste Brusselse partners op internationaal vlak, Brussels Invest & Export en de nieuwe organisatie belast met toerisme.

Het Gewest wordt ook geacht bilaterale handelsakkoorden te sluiten. Aan deze akkoorden wordt als voorwaarde verbonden dat zij sociale en milieubepalingen moeten bevatten met effectieve uitvoerings- en controlemechanismen. De Regering zal erop toezien dat hieraan ook bepalingen worden toegevoegd met betrekking tot de naleving van de mensenrechten en de fundamentele normen van de IAO (waarbij ook de syndicale rechten).

De politieke en menselijke dimensie is eveneens een belangrijk element in onze

betrekkingen. Zo zal onze gedecentraliseerde samenwerking met Katanga en de regio Rabat Salé Zemmour Zaër op prioritaire wijze worden voortgezet. Ook synergieën met de gemeenten, universiteiten en andere Brusselse partners zullen worden aangemoedigd.

VI. Ethiek en transparantie

De openbare mandatarissen moeten garant staan voor het goed functioneren van de democratie.

De Regering wil echter niet dat de demografische groei in ons Gewest invloed heeft op het aantal gemeentelijke mandatarissen. Zo wil de Regering deze impact neutraliseren in het vooruitzicht van de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2018 (zowel wat het aantal gemeenteraadsleden als het aantal schepenen betreft).

De Regering wil ook het aantal mandatarissen in de organen van de intercommunales verminderen en het aantal leden van de Raad van Bestuur en de Algemene Vergaderingen beperken.

Bovendien is het absoluut noodzakelijk te zorgen voor transparantie wat de bezoldiging van de lokale mandatarissen betreft, en in het bijzonder van zij die in de intercommunales zetelen.

In alle instellingen die afhangen van het Gewest en de gemeenten zal de bezoldiging tevens gerationaliseerd moeten worden en gekoppeld aan het effectief gepresteerde werk en moeten de voordelen (met inbegrip van de voordelen in natura zoals kredietkaarten, een wagen, representatiekosten, aanvullend pensioenstelsel, verzekeringen ...) geharmoniseerd worden en transparanter gemaakt.

Het Gewest wil de voordelen van allerlei aard en de representatiekosten van alle lokale en gewestelijke mandatarissen omkaderen.

De Regering zal het openbaar bestuur versterken door belangenconflicten tegen te gaan. Daartoe zal elke gewestelijke openbare mandataris jaarlijks aangifte

moeten doen van al zijn beroepsactiviteiten en privé-mandaten. Onder privé-mandaat verstaat men alle mandaten die uitgeoefend worden in een beheersorgaan van een rechtspersoon of een feitelijke vereniging en die geen afgeleide mandaten zijn.

De Regering verbindt zich ertoe zo spoedig mogelijk het uitvoeringsbesluit goed te keuren voor de ordonnantie van 2006 betreffende de transparantie van de bezoldigingen van de openbare mandatarissen.

Bovendien wordt, zoals dit ook op het federaal niveau is ingesteld, een plafond voorzien voor de bezoldiging van leidinggevend personeel van openbare instellingen en ondernemingen, en dit zowel op plaatselijk als op gewestelijk vlak.

Bijlage bij het gewestelijk regeerakkoord : Beschrijving van de Kanaalzone en van de 10 nieuw te ontwikkelen wijken

I. De Kanaalzone

De Kanaalzone is een territorium van 2850 ha groot met een enorm, maar onderbenut vastgoedpotentieel en een openbaar grondareaal van 313 ha, het Gewestelijk Domein genoemd. De zone vormt vandaag een breuklijn doorheen ons grondgebied en is de meest zichtbare uitdrukking van de sociale en territoriale dualisering van ons Gewest.

Deze zone omvormen tot een nieuwe centraliteit met nieuwe plaatsen van economische activiteit, leefruimten met woningen, scholen, uitrustingen en openbare ruimten is de eerste prioriteit van deze Regering.

Deze prioriteit vereist een concentratie van gewestelijke middelen binnen heel dat territorium, om tegen 2025 te zorgen voor niet minder dan 200ha bestemd voor huisvesting (hetzij een potentieel van 25.000 nieuwe woningen), 200ha bestemd voor economische activiteiten met een groot jobpotentieel en 200ha openbare ruimten, parken en tuinen.

Om deze ambitieuze doelstelling te verwezenlijken, zet de Regering de uitwerking van het Kanaalplan voort die werd opgestart na een internationale wedstrijd waar de stedenbouwkundige Alexandre Chemetoff als laureaat uitkwam.

Het Kanaalplan is een gidsplan voor het kanaalgebied en moet verder een vernieuwende benadering aanbrengen die uitgaat van een projectgebonden stedenbouw die naar antwoorden zoekt om op dit grondgebied een functionele en sociale mix, een versmelting met de stad en een verdichting tot stand te brengen.

Het doel van het plan bestaat er daarmee in dit territorium te laten evolueren op het ritme van de genomen initiatieven en met de daartoe vereiste omkadering en samenhang.

Om de verwezenlijking van deze projectgebonden stedenbouw en deze samenhangende totaalvisie te waarborgen, zal de Regering voorzien in een sterk gewestelijk beheer dat grotendeels de vorm krijgt van een operationeel bestuur.

Eerst en vooral zal de Regering tegen 1 januari 2015 specifiek voor de Kanaalzone een operationele structuur tot stand brengen die belast wordt met het onderzoeken en uitvoeren van de te ontwikkelen projecten.

Deze structuur moet gebruik kunnen maken van de grondbeheersing van de openbare gronden die deel uitmaken van het Gewestelijk Domein (cfr. Hoofdstuk 5).

Vervolgens zal de Regering haar initiatieven voortzetten gericht op een controle van de stedenbouwkundige procedures op het gewestelijk niveau.

Daarbij zal de aanneming van een Perimeter van Gewestelijk Belang (PGB) definitief worden goedgekeurd in 2014. Overeenkomstig het BWRO maakt deze PGB een afgevaardigde ambtenaar bevoegd om de vergunningsaanvragen voor de Kanaalzone te behandelen die specifiek hiervoor wordt aangesteld bij de Directie Stedenbouw.

Tot dit beheer operationeel is en om ondertussen de lopende projecten te kunnen volbrengen, zetten de tijdelijke stuurgroepen bestaande uit de actoren die bij het project betrokken zijn, hun werkzaamheden voort en onderzoeken deze met zorg verder de projecten om ze te doen aansluiten bij de doelstellingen van het Kanaalplan.

Deze tijdelijke structuur heeft zich ondertussen al gebogen over meerdere projecten die ten uitvoer gebracht zullen worden overeenkomstig de vastgestelde opties.

Het gaat om de volgende projecten :

De Klein-Eilandbrug : De renovatie van de Klein-Eilandbrug zal onderworpen worden aan een uitvoerbaarheidsstudie die rekening moet houden met de volgende elementen :

- Vrijmaking van de openbare gronden van de bruggenhoofden met het oog op nieuwe woningen ;
- Geen verlenging van de brug of verbreding van het kanaal ;
- Aanleg van een stedelijke verbinding tussen de beide oevers en van een stadsplein waar het verkeer verdeeld wordt ;
- Zoeken naar een technische oplossing die op termijn een doorvaarthoogte van 7 meter mogelijk maakt.

De besparing die de uitvoering van dit project oplevert, geraamd op 5 miljoen euro, moet het mogelijk maken om te investeren in een kwalitatief hoogstaande aanleg van de openbare ruimten bij het Biestebroekbekken.

De linkeroever van Biestebroek: Er zal onderzocht worden of op de linkeroever van Biestebroek de dichtheid kan worden verhoogd en een functionele mix tot stand gebracht met instandhouding en verdere uitbreiding van de economische activiteiten die er vandaag aanwezig zijn. In afwachting worden tijdelijke aanlegvoorzieningen toegestaan.

Het Ro-Ro project : De Regering bevestigt de opportuniteit van een project waarbij concessiehouders die momenteel actief zijn in de Heyvaertwijk zich kunnen vestigen in de voorhaven aangezien deze verhuizing de reconversie van de Heyvaertwijk zelf mogelijk maakt, dit in overleg met de sector.

Het Ro-Ro project vereist echter in de eerste plaats :

- Een nauwkeurige omschrijving van het globale programma, met een evaluatie van de mogelijkheid om ook andere, complementaire activiteiten op te vangen dan deze die men beoogt voor het Ro-Ro platform;
- De omzetting van dit programma in volumes zodat de bouwrechten per huizenblok kunnen worden verdeeld ;
- Het bepalen van de verhouding tussen de nieuwe programma's en de bestaande situatie en met het zuiveringsstation ;
- De spreiding openbare ruimten / privéruimten;

- De opportuniteit om een concessie toe te staan voor de hele site of de concessies op te splitsen op basis van de kavels ;
- Een balans voor de operatie met verdeling van de uitgaven over de overheid en de privésector.

Deze elementen die de lancering van het Ro-Ro project moeten voorafgaan, zullen onderzocht worden tijdens de eerste zes maanden van de legislatuur.

De reconversie van de Heyvaertwijk zal bestudeerd en gestuurd worden binnen de context van het Kanaalplan en moet rekening houden met de voorstellen die zijn gedaan naar aanleiding van het Gidsplan voor Stadsvernieuwing.

Naast deze drie specifieke projecten werden ook prioritaire sites geïdentificeerd. Het betreft enerzijds de Ondernemingsgebieden in een Stedelijke Omgeving (OGSO), die door het demografisch GBP in het leven zijn geroepen met het oog op een functionele mix, en anderzijds de modelsites geïdentificeerd in de eerste fase van het Kanaalplan (Biestebroek, Birmingham, Vergote, Tir, Beco, Heyvaert, Buda).

Rekening houdend met de reeds vastgelegde opties stelt het Gewest zich concreet tot doel zowel op stedenbouwkundig als op planologisch en in voorkomend geval budgettair vlak alle mogelijke maatregelen te treffen om de volgende specifieke projecten en studies tot een goed einde te brengen :

- Tegen 2014 de studie met betrekking tot de tenuitvoerlegging van de OGSO's, in naleving van de richtlijnen uitgetekend door het Kanaalplan.
- Tegen 2015 :
  - o De verwezenlijking van het masterplan dat de aanlegregels vaststelt voor de TACT-site, het buffergebied tussen de site T&T en het TIR-centrum, zodat er stedelijke ondernemingen samengebracht kunnen worden en de verhuizing mogelijk wordt van activiteiten die zich momenteel op de Citroënsite aan de Willebroekkaai bevinden, maar dan ingepast in de omliggende stedelijke omgeving.

- De verwezenlijking van het masterplan voor de heraanleg van de Heyvaertwijk, samen met de richtlijnen voor de verhuizing van de concessiehouders die momenteel aanwezig zijn op de site naar het Ro-ro platform in de voorhaven toe.
- Tegen 2016 :
    - De bouw van een ecopool aan de Demetskaai met respect voor een kwalitatief hoogstaande integratie in de stad, waarmee het Gewest zal beschikken over een ambitieus project van circulaire economie.
    - De verwezenlijking van het project « Village de la construction » op de linkeroever van het Vergotebekken, waar de bedrijven opgevangen zullen worden die momenteel gevestigd zijn aan de Becokaai en waarvoor wordt toegezien op de integratie in de stad van ondernemingen actief in de bouwmaterialensector. Een versterking van de functionele mix op de rechteroever zal worden bestudeerd.
    - De gronden bouwrijp maken met het oog op de vestiging van de nieuwe ondernemingen op de TACT-site.
  - Tegen 2017 de heraanleg van de Becokaai tot een openlucht- en recreatiegebied dat prioritair bedoeld is om de leefomgeving van de buurtbewoners te verbeteren.
  - Tegen 2018 de volledige renovatie van de Klein-Eilandbrug met het oog op de aanleg van nieuwe openbare ruimten en een stadsplein dat het autoverkeer verdeelt, waarbij de lengte van de huidige brug niet mag worden overschreden.
  - Tegen 2019 :
    - De aanleg van de oevers van het Biestebroekbekken om er op het bruggenhoofd een gemengde ontwikkeling in te planten met minstens 300 nieuwe woningen en tegelijk de vestiging van een logistieke zone op stedelijke schaal mogelijk te maken.

- De verwezenlijking van privé-projecten aan het Biesteboekbekken, gericht op het vrijmaken van nieuwe ruimte voor kleine ondernemingen en nieuwe woningen.

De hogervermelde projecten zijn geen exhaustieve lijst van initiatieven die in de Kanaalzone uitgevoerd en begeleid moeten worden. Het is immers essentieel dat er nieuwe projecten geïdentificeerd worden als we willen slagen in de transformatie van dit grondgebied en deze moeten worden verwezenlijkt binnen diezelfde benadering van een projectgebonden stedenbouw.

II. De 10 nieuwe wijken

De site Schaarbeek-Vorming

Schaarbeek-Vorming is een unieke site van het gewestelijk grondgebied.

Deze zone kent immers haar gelijke niet voor wat betreft de omvang van de grondreserves en de trimodale bereikbaarheid, waardoor er zeer uiteenlopende stedelijke functies kunnen worden gevestigd die van groot nut zijn voor de ontwikkeling van ons Gewest.

De zone Schaarbeek-Vorming, waarvoor een richtschema geldt, omsluit een perimeter die zich uitstrekt van de zone « Mabru » tot aan de noordoostelijke grens van het Gewest.

Aan de noordkant van de zone komt een efficiënte multimodale pool die moet uitgroeien tot de essentiële schakel in de logistieke keten van ons Gewest en waar synergieën tussen economische actoren tot stand gebracht kunnen worden door een concentratie van havenfuncties, logistiek en industriële activiteit op een ononderbroken domein.

De multimodale pool moet het mogelijk maken de markten te verhuizen (MABRU/CEFL), die momenteel gevestigd zijn aan de zuidkant van de zone.

Naast de positieve economische weerslag van de verhuizing maakt deze ook de bouw van een nieuwe gemengde wijk mogelijk met minstens 3.000 woningen die ideaal gelegen zijn langs de waterkant in het zuidelijke deel van de zone.

De Regering verbindt zich ertoe in deze zone, waarvan de gronden volledig eigendom zijn van de overheid, voor 50 % openbare woningen te verwezenlijken.

Het centrale gebied, een overgangszone tussen de nieuwe wijk in het Zuiden en het multimodale platform in het Noorden, is een strategisch knooppunt door de aanwezigheid van het station Schaarbeek-Reizigers.

Deze ligging is ideaal voor de vestiging van voorzieningen, en dan meer bepaald vormings- en onderzoeksvoorzieningen (campus).

De volledige ontwikkeling van dit gebied vergt een aanpak op lange termijn, maar het is nodig om de toekomst ervan nu al in handen te nemen.

Daarom zal de Regering van bij het begin van de legislatuur:

- verder overleg plegen met de federale overheid en de NMBS-groep om in het Meerjarig Investeringsplan van de NMBS voldoende budgetten te waarborgen voor de vrijmaking van de terreinen.
- ijveren voor de handhaving van het tijdschema voor de vrijmaking van de terreinen, zoals bepaald in het koninklijk besluit van 30 december 2004.
- verder overleg plegen met het oog op de aankoop van de terreinen van het FSI en de NMBS-groep door het operationeel territoriaal platform of in afwachting van de oprichting hiervan door de MVV.
- van start gaan met de uitwerking van een BBP dat voorziet in de studie voor de industrieweg en dat ervoor zorgt dat de omliggende wijken gevrijwaard blijven van transitverkeer en dat op de site openbaar vervoer beschikbaar is.

Met het oog op een verbeterde bereikbaarheid van de site zal een voetgangersverbinding worden aangelegd aan de achterkant van het Station Schaarbeek-Reizigers.

De Regering streeft er derhalve naar om vanaf 2020, van zodra de terreinen van het FSI-gebied vrij en gesaneerd zijn, een eerste fase in de ontwikkeling van het

Mabru-gebied en van het logistiek platform mogelijk te maken.

Vanaf 2025 kan het logistiek platform verder tot ontwikkeling worden gebracht en kan de tweede fase van het project voor het Mabru-gebied van start gaan.

De site Tour & Taxis

Na de renovatie van het Koninklijk Pakhuis en van het Postgebouw, de bouw van het eerste passief kantoorgebouw dat plaats zal bieden aan de diensten van Leefmilieu Brussel en het aanvangen van de werkzaamheden voor de aanleg van het park, komt het er nu op aan de volledige stedelijke inrichting van deze strategische site uit te voeren.

Het is nodig de toekomstige ontwikkeling van Tour & Taxis, aansluitend bij de nieuwe centraliteit die gevormd wordt door het Kanaal, in een stroomversnelling te brengen. Vóór eind 2014 zal de Regering voor Tour & Taxis een BBP goedkeuren dat aansluit bij de beginselen die vastgelegd zijn in het richtschema en vermeld staan in het door de Regering goedgekeurde besluit van april 2009.

Het BBP moet voor deze site meer bepaald een mix van functies in het vooruitzicht stellen door nieuwe projecten tot ontwikkeling te brengen die een maximale bovengrondse bruto-oppervlakte innemen van 370.000 m², waarvan 40 tot 50.000 m² in het goederenstation.

Minstens 40% van deze nieuwe projecten moet gericht zijn op het tot stand brengen van huisvesting met 30% geconventioneerde woningen.

Verder zal de Regering tijdens de eerste maanden van de legislatuur in overleg met de eigenaar van de site een uitvoeringskalender opstellen, die 2020 naar voren schuift als jaar waarin alles voltooid moet zijn.

Dit tijdschema moet in elk geval bepalen dat de volledige aanleg van het park van 10 ha en de bouw van de eerste middelgrote woningen langs de Picardstraat, waarvoor de vergunning reeds is afgeleverd, in 2016 afgerond dienen te zijn.

Parallel hiermee zal de Brusselse Gewestregering de mobiliteitswerken uitvoeren die gepaard moeten gaan met de herinrichting van de site. Deze werken

omvatten meer bepaald:

- Tegen 2016: de heraanleg van de Havenlaan, met behoud van de bomen, een asfaltering van de weg, de aanleg van een fietspad en van een promenade.
- Tegen 2017: de bouw van de Picardbrug, die essentieel is voor de bereikbaarheid van dit gebied. De Regering zal bijzondere aandacht schenken aan de optimale inpassing van deze infrastructuur in het stedelijk landschap.
- Tegen 2018: de indienststelling van een lijn van het openbaar vervoer (bus), die het volgende traject volgt: Noordstation, Picardbrug, Picardstraat, om vervolgens achter het goederenstation via de noord-zuidweg de site van Tour & Taxis op te draaien en via de Demeerstraat aan te sluiten op het Bockstaelplein ; en in 2020 de ingebruikneming van een hoogperformante verbinding.

Het project voor de bouw van middelgrote woningen en de geplande economische activiteitenpool op «Tivoli», de nieuwe toren van Up-site met 252 woningen, de herinrichting van het Becodok en de transformatie van de site Tour & Taxis moeten dit stadsdeel tegen 2020 een nieuwe aanblik geven.

De Wijk van het Weststation

Deze site van 13 ha is sinds de voltooiing van de multimodale pool één van de best bediende locaties in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en behoort voor een groot deel toe aan de NMBS-groep.

De benutting van dit openbaar domein en de aanwezigheid van een efficiënt multimodaal knooppunt zijn beide van essentieel belang met het oog op de uitbouw van een nieuwe dichte en gemengde wijk.

De Regering zal dan ook een tweeledige ontwikkelingsstrategie vastleggen.

Eenzijds zal de Regering alles in het werk stellen om de terreinen die toebehoren aan de federale overheid, via het operationeel territoriaal platform of, in afwachting van de oprichting hiervan, eventueel via de MVV aan te kopen.

De Regering zal in dit verband het aankoopproces voortzetten dat door Beliris is opgestart om vanaf 2015 de eerste gronden in gewestelijk beheer te hebben.

Anderzijds zal de Regering tegen 2015 de krachtlijnen vastleggen van een stadsproject dat gebaseerd is op een verregaande verdichting en een functionele en sociale mix. Ze zal de mogelijkheid onderzoeken om de site tijdelijk te gebruiken.

De Regering zal bij de besprekingen hieromtrent uitgaan van de programmering die voorgesteld is in het ontwerp van richtschema van Beliris en die erop gericht is om tegen 2020 minstens 800 nieuwe woningen, een aantal nieuwe buurtvoorzieningen en een groene ruimte van 3 ha tussen het Beekantplein en het Weststation te verwezenlijken.

De pool Reyers

De pool Reyers beschikt over alle troeven om een wijk te ontwikkelen die ruimte biedt voor alle stedelijke functies.

Het is de bedoeling om op deze site te voorzien in een economische en opleidingspool die toegespitst is op de mediasector, nieuwe woningen, een gezellige toegangspoort tot de stad, een nieuw stadspark en buurtvoorzieningen en -winkels in een verbeterde leefomgeving.

De Regering zal in dit verband drie prioritaire doelstellingen nastreven: de totstandbrenging van een nieuwe gemengde wijk op de Reyerssite, de uitbouw van een Mediacity en een aanzienlijke verbetering van de leefomgeving door de E40 heraan te leggen tot stadslaan en de Leuvensesteenweg en de Kolonel Bourglaan opnieuw in te richten.

In naleving van het samenwerkingscharter tussen het Gewest, de Gemeente

Schaarbeek, de RTBF en de VRT zal de Regering alle noodzakelijke initiatieven nemen voor de verwezenlijking van een nieuwe wijk op de Reyerssite op grond van een studie die in april 2013 al is goedgekeurd en die voorziet in een maximaal bebouwbaar potentieel van 450.000 m².

Dit potentieel biedt de mogelijkheid om tegen 2020 de nieuwe hoofdzetels van de VRT en de RTBF (95.000 m²), ongeveer 2.500 nieuwe woningen en een park van minstens 5ha te verwezenlijken.

Daarnaast zal de Regering in 2014 al beginnen met de geleidelijke uitbouw van Mediacity door tijdelijke benutting toe te staan en nauwe partnerschappen te sluiten met de bedrijven in deze sector.

De Regering zal een deel van de fondsen voor de nieuwe EFRO-programmering bestemmen voor de uitbouw van deze mediapool, die in 2020 volledig klaar moet zijn voor exploitatie.

In 2015 zal de Regering tot slot de studie goedkeuren voor de heraanleg van de E40 tot stadslaan. Het vraagstuk van de eventuele verwijdering van het Reyersviaduct zal eveneens in die context worden onderzocht.

De Regering zal ook bepalen welke initiatieven nodig zijn voor een verbetering van de Leuvensesteenweg tot stedelijke handels-as.

De Zuidwijk

Bij de ontwikkeling van de Zuidwijk zal een tweeledige doelstelling worden nagestreefd: de bevestiging van het internationale statuut van dit gebied en een verbeterde levenskwaliteit in de wijk ten gunste van de inwoners.

Twintig jaar na de komst van de HST heeft dit gebied nood aan een ambitieus, samenhangend, evenwichtig en door het Gewest gestuurd ontwikkelingsproject, in nauw overleg met de betrokken gemeenten.

Binnen de eerste zes maanden van de legislatuur zal de Regering het ontwerp van Richtschema voor de Zuidwijk goedkeuren dat waarborgen moet bieden voor een functionele mix, een verdichting van de wijk, een kwalitatieve verbetering van de openbare ruimte, de gezamenlijke aanwezigheid van verschillende vervoersmodi en een versterkte wijkdynamiek.

Aansluitend zal de Regering van start gaan met de opmaak van een BBP op gewestelijk initiatief met het oog op een definitieve goedkeuring in 2016.

De Regering zal tegen 2016 eveneens de oprichting voltooien van een entiteit die instaat voor het beheer van de openbare ruimten, waarvan op zijn minst het Gewest, de gemeenten en de NMBS deel zullen uitmaken. Tegen datzelfde jaar zal tevens een voorontwerp worden uitgewerkt voor de herinrichting van de openbare ruimten in de perimeter.

Tot slot zal de Regering in het Richtschema een dubbele uitvoeringstermijn vastleggen voor de ontwikkelingsprojecten in dit gebied:

Tegen 2018-2020 moeten de volgende projecten voltooid zijn of zich in de voltooiingsfase bevinden:

- de herinrichting en bestemming van de vierhoeken, onder meer door er een permanente kwaliteitsmarkt in onder te brengen;
- de rationalisering van de multimodale pool met het oog op een vlottere werking en een betere zichtbaarheid ;
- de inrichting van een stationslobby en de heraanleg van de Overdekte Straat tot kwaliteitsvolle openbare ruimten ;
- de herinrichting van de sokkel van de Zuidertoren ;
- het optrekken van een woongebouw boven de tramsleuf aan de Jamarlaan ;
- het ondergronds brengen van de tram in een tunnel onder het Grondwetplein ;
- de heraanleg van de Europa esplanade ;
- de definitieve of tijdelijke heraanleg van het kruispunt op de Kleine Ring ter hoogte van de Stalingradlaan met het oog op een vlotte verbinding tussen het station en het stadscentrum ;

- de uitvoering van het project Victor, zoals afgestemd op de beginselen van het Richtschema ;
- de uitvoering van het project Fonsny 1, zoals afgestemd op de beginselen van het Richtschema ;
- de herinrichting van de binnenkant van het station.

Tegen 2025 moeten de volgende projecten voltooid zijn of zich in de voltooiingsfase bevinden:

- de verwezenlijking van het tweede deel van het Eurostation-project aan de Fonsnylaan, overeenkomstig de beginselen van het Richtschema ;
- de bovengrondse bebouwing van het huizenblok Frankrijk-Bara om te zorgen voor een sterkere mix met overwegend residentieel karakter en bijkomend een culturele voorziening ;
- de bebouwing van het huizenblok aan de Tweestationsstraat.

De Regering zal bij de NMBS-groep blijven aandringen op de noodzaak om het station aan de binnenkant en aan de buitenkant op een ambitieuze wijze herin te richten, op basis van overleg in het kader van het Richtschema voor de Zuidwijk en met financiering op het budget dat hiervoor bestemd is in het meerjarig investeringsplan 2013-2015 van de NMBS-groep (MIP).

Tot slot zal, in overleg met de NMBS-groep, de aanleg van een nieuwe internationale terminal onder het huizenblok Frankrijk-Bara bestudeerd worden, met inachtneming van de beginselen die vastgelegd zijn in het Richtschema.

De Heizelvlakte met het NEO-project

Ons Gewest is de derde economische groeipool van Europa en de centrale ontwikkelingspool van België.

Het is voor ons Gewest van essentieel belang dat de economische, sociale en culturele ontwikkeling en meer in het bijzonder de ontwikkeling van het zaken- en vrijetijdstoerisme voortgezet wordt.

Het is binnen deze context dat onder de noemer NEO de herinrichting van de

Heizelvlakte het licht zag.

Er werden reeds krachtige en concrete daden gesteld om te komen tot de ontwikkeling van een nieuwe wijk met een mix aan functies.

In 2013 werd een nieuwe evenementenhal met internationale uitstraling ingehuldigd.

In 2014 werd de vennootschap NEO opgericht met 335 miljoen euro aan overheidsinvesteringen en gelijke inbreng van de Stad Brussel en het Gewest.

2014 is ook het jaar waarin de opdracht NEO 1 is gegund die voorziet in de lancering van de volgende elementen :

- een nieuwe winkelwijk met niet minder dan 150 grote internationale merken ;
- 590 woningen met hoge energieprestaties, waarvan minimaal 15% openbare huisvesting
- voorzieningen (kinderdagverblijven) en buurtdiensten, een bioscoop die op termijn de huidige bioscoop op de site moet vervangen door een hoogtechnologische voorziening
- outdoor- en indoorrecreatie die de aantrekkingskracht van de bestaande ontspanningsactiviteiten zal versterken en verder zal ontwikkelen

Om het toekomstige recreatie-aanbod te versterken, zal in een groengebied een openluchtwembad worden aangelegd, geïntegreerd in het landschap.

De Regering moet via de vennootschap NEO de ambitieuze transformatie van het gebied voortzetten met het oog op:

- een nieuwe congresinfrastructuur die voor 5.000 plaatsen extra naast Square moet zorgen en de uitbouw van een hotelaanbod
- de ontwikkeling van in totaal minstens 750 woningen (inclusief de 590 woningen toegekend binnen NEO1).
- de herbestemming van de grondreserve gevormd door het stadion tot huisvesting, waarvan minstens 15 % openbare woningen.

Daartoe zal de Regering via de vennootschap NEO nog in 2014 haar steun toezeggen aan de selectie van de kandidaten voor NEO2 en het verdere verloop van de opgestarte opdracht in de vorm van een concurrentiedialoog met als doel het Congrescentrum in 2019 concreet gestalte te geven.

De Regering zal ten laatste in 2016 het BBP met de grote opties voor de aanleg van deze nieuwe wijk goedkeuren.

De Regering zal verder ook alle nuttige stappen ondernemen om een nieuw stadion op Parking C te vestigen en de Heizelvlakte van deze uitrusting te ontdoen.

Tot slot zal de Regering alles in het werk stellen om een verbinding tussen Parking C en de site gelegen vóór de Paleizen tot stand te brengen, meer bepaald door met Vlaanderen het overleg inzake de mobiliteit rondom Brussel voort te zetten.

De Josaphatsite

Deze site waarvan het eigendom bij de overheid berust en die onmiddellijk verstedelijkt kan worden, moet één van de prioritaire wijken vormen waar uitvoering wordt gegeven aan het beleid van de Regering.

Daarom zal de Regering het Richtplan voor de Josaphatsite definitief goedkeuren in de loop van het eerste kwartaal van 2015, na de uitvoering van de effectenstudie, die zich onder meer zal toespitsen op aspecten als mobiliteit en openbare ruimten en landschappen, en het overleg dat in september al van start gaat.

Het Richtplan zal voorzien in de verwezenlijking van 1.800 woningen, waarvan 45% openbare huisvesting, een school, een sportvoorziening verbonden met de bestaande sportzone, 2 kinderdagverblijven, groene ruimten van in totaal 4ha groot, kantoren, een hotel, buurtwinkels alsook in de opwaardering en de verdichting van het industriegebied.

Voor de openbare huisvesting wordt een verhouding gehanteerd van 60% woningen toegankelijk voor sociale inkomens, waarvan 1/6 koopwoningen met het Woningfonds als operator, en 40% woningen bestemd voor de bescheiden en middelgrote inkomens.

Bij de ontwikkeling van deze nieuwe wijk zal ook gestreefd worden naar een herstructurering en verdichting van het gebied voor stedelijke industrie, met name door een planologische herconfiguratie van de perimeter.

De Regering start in 2015 met alle vereiste planologische maatregelen om de uitvoering van de site vóór 2015 nog een verordenende omkadering te geven en daarmee openbare en privé-operatoren de mogelijkheid te bieden van start te gaan met de bebouwing van de eerste kavels.

Ten slotte zal de Regering het overleg met de NMBS-groep voortzetten om de aanleg van de GEN-halte veilig te stellen en snel te concretiseren.

De pool Delta-Vorstlaan

De Deltasite beschikt als zuidoostelijke toegangspoort tot het Gewest over talrijke troeven.

Het gebied bestaat uit drie strategische polen: de universiteitscampus VUB-ULB, de "Delta-driehoek" die openbaar eigendom is en de omgeving van het Herrmann-Debroux viaduct. Deze 3 gebieden hebben nood aan een globale visie met het oog op een harmonieuze en coherente ontwikkeling.

Het deel betreffende de universiteitscampus maakt momenteel het voorwerp uit van een BBP waarvan de leiding door de gemeente Elsene waargenomen wordt. De Regering zal erop toezien dat hierin een herstructurering van de universiteitsvoorzieningen, de ontwikkeling van nieuwe studentenwoningen en de aanleg van een nieuwe woonwijk in het gedeelte langsheen de Triomflaan mogelijk is, rekening houdend met de effecten op de mobiliteit.

Deze nieuwe ontwikkelingen zullen het nodig maken om de voetgangerstrajecten

binnen de campus te hertekenen en nieuwe verbindingen tussen wijken tot stand te brengen.

Aan de overkant van de Triomflaan heeft het Gewest via de MVV een belangrijke strook spoorweggebied verworven.

Op het noordelijke deel van de "driehoek" zal in 2017 de toekomstige ziekenhuispool van het CHIREC ondergebracht worden. Op middellange termijn is een tweede ontwikkelingsfase van de ziekenhuispool met daarbij een hotel en handelszaken gepland. Deze ontwikkelingen werden opgenomen in een afzonderlijk BBP dat specifiek op dit deel van de Delta-driehoek betrekking heeft.

Het is van belang nu reeds het programma voor het zuidelijke deel van de "Delta-driehoek" vast te leggen. Tegen eind 2014 zal de Regering de programmeringsstudie voor de site goedkeuren.

Op basis hiervan zal de Regering een globale visie voor de site voltooien die ook de keuzes voor de heraanleg van de omgeving van het viaduct met het oog op een vlottere toegang tot de Stad omvat. Deze grote planningsopties zullen uiterlijk tegen eind 2015 vastgelegd moeten worden.

De site van de Kazernes van Elsene en Etterbeek

De Federale Politie zal vanaf 2014 geleidelijk aan wegtrekken uit een deel van de vroegere kazernes aan de Generaal Jacqueslaan.

Deze site, die nabij de universiteitscampussen van de VUB en ULB gelegen is, maar ook samenvalt met een knooppunt van openbare vervoersverbindingen biedt een groot reconversiepotentieel waarop een internationale studentenbuurt en een nieuwe wijk gevestigd kan worden.

Daartoe zal de Regering tegen eind 2015 de gesprekken afronden die moeten leiden tot de aankoop van de site door tussenkomst van het operationeel territoriaal platform of desgevallend de MVV in afwachting dat deze structuur gestalte krijgt.

Parallel hiermee zal de Regering tegen midden 2015 een strategie voor de ontwikkeling van de site goedkeuren die voorziet in een verscheiden academisch aanbod, de bouw van woningen en voorzieningen voor studenten en voor de

academische wereld, zonder daarbij de erfgoedkundige waarde van de gebouwen uit het oog te verliezen.

Tegen 2016 moet een definitieve en nauwkeurig omlinjende globale strategie bepaald worden.

De site van de gevangenissen van Sint-Gillis en Vorst

Ingevolge de beslissing om een nieuwe gevangenis te bouwen in Haren vormen de oude gevangenissen van Sint-Gillis en Vorst een strategische locatie voor de ontwikkeling van een nieuwe gemengde stadswijk.

Deze site, die goed bereikbaar is met het openbaar vervoer, leent zich uitstekend tot een verdichting ten gunste van stedelijke functies en biedt een ontwikkelingspotentieel dat plaats biedt voor de bouw van ongeveer 1.000 woningen, waarvan een deel openbare huisvesting, en de vestiging van een school.

De Regering zal daarom nog vóór eind 2014 de definiëeringsstudie goedkeuren voor de reconversie van de gevangenissen van Sint-Gillis en Vorst.

De Regering zal van bij de start van deze legislatuur het overleg met de Federale Staat over de reconversie van de gevangenissen voortzetten, meer bepaald met het oog op het verkrijgen van het grondbeheer.

Parallel zal ze tegen 2016 de regelgevende planologische documenten voltooien die nodig zijn om de grote lijnen die in het kader van de definiëeringsstudie bepaald zijn ten uitvoer te leggen.

Wanneer deze strategieën concreet uitgevoerd zullen worden, hangt af van het tijdschema voor de vrijgave van de gevangenissen van Sint-Gillis en Vorst, aanvankelijk voorzien omstreeks 2017.

Leopold III - NAVO

Ingevolge de verhuizing van de NAVO naar het nieuwe hoofdkwartier dat in aanbouw is aan de overkant van de Leopold III-laan leent de oude NAVO-site

zich tot reconversie tot een nieuwe stadswijk.

De site, die al goed met het openbaar vervoer bereikbaar is, wordt nog vlotter toegankelijk met de aanleg van de Metro Noord (Bordet).

Met het oog op de aanleg van een nieuwe gemengde wijk met vrijwaring van de economische activiteiten, zal de Regering aan de hand van de studie betreffende de uitvoering van de OGSO's tegen 2014 de krachtlijnen bepalen voor de ontwikkeling van de site.

De Regering zal vervolgens in 2015 een strategie uitwerken voor de aanleg van de Leopold III-laan teneinde er een nieuw kantoorgebied met internationale uitstraling te ontwikkelen.

Ook de inplanting van een competentiepool voor digitale en nieuwe technologieën zal worden onderzocht in het licht van een mogelijke complementariteit met het nieuwe Mediacity bij Reyers.